

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatalt:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1,20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Demokrácia.

Budapest, július 5.

(v.) A szónok bevárta a tapsvihar lecsillapodását, aztán így folytatta előadását:

— Mert, uraim, igen nagy veszedelem rejlik abban, ha tulnag vagyonok halmozódnak össze egyes személyek vagy társulatok kezében. Emé vagyonok, helyesen felosztva, a nemzetre felbecsülhetetlen hasznót hoznának, de hibás alkalmaztatásuk és aránytalan eloszlásuk végzetes bajokba sodorhatja az országot.

Igy beszélt a szónok — és nem verték be a fejét. Az igaz, hogy nem Magyarországon történt az eset. Minálunk ki is volna az a vakmerő, aki ezeket a demokratikus igazságokat fennhangon ki merné mondani? Leszidnák tüstént forradalmárnak, nihilistának, vagy ami ennél is gorombább: Vázsonyi Vilmosnak. Szóval, fönkretennék alaposan, s az ő agyonütésének nagy munkájában nemes vetelkedésre kelnének egymással a hitbizományok kékvérű urai és a haute banque körét alkotó pirosvérű canaille. Ő akkor megértenék egymást azonnal a most még kiengesztelhetetlen ellenségek: a plutokratikus létosztón azonnal hidat építene a köztük távolgató örvény felé!

Hát nem Magyarországon hangzott el ama beszéd s a szónokot sem hívják sem Bokányi Dezsőnek, sem Izráel Jakabnak. Sőt még Vázsonyi Vilmosnak sem. A szónok neve: Roosevelt, polgári foglalkozása pedig: köztársasági elnök. A világ második legnagyobb s leghatalmasabb államának, a roppant erejű északamerikai köztársaságnak feje szolt így tegnap Pittsburgban, jól tudva, hogy ezzel a demokratikus gondolatból folyó szociális igazság nevében izen hadat a plutokráciának. S bár teljesen átérezte szavainak rendkívüli, sőt

korszakos jelentőségét, mégis kimondta őket tétovázás nélkül, feltűnő nyomatékkal, sőt bizonyos ünnepiességgel. Mert viharosan kívánczolt ki a lelkiösméretéből az a nagy igazság s a benne lakó fontos intelem. Aki hetven millió ember élén áll s a történelem fóruma előtt felelősnek érzi magát egy máris hatalmas, a jövőben pedig még nagyobbra termett nemzet egészséges fejlődéséért, annak meg kell látnia a fenyegető katasztrófák első tüneteit s meglátván őket, rá kell mutatnia arra az ösvényre, amely a közelgő bajból kivezet. Sőt még ezzel sem szabad beérnie. Ha szalváni akarja lelkiösméretét, össze kell szednie minden erejét, hogy a gondjaira bizott nemzetet osztályosává tegye meggyőződésének s az igaz utra terelje. Erre vállalkozott Roosevelt, mikor Pittsburgban kimondta a földi jávark arányosabb eloszlásának elkerülhetetlen és sürgős szükségességét.

Egyéni szempontból sajnálom, hogy Roosevelt a washingtoni fehér házban lakik s nem valamely budapesti napilap szerkesztőségében. Ha jobban a keze ügyében lenne a *Köztársaság*nek, most már ketten lennének földosztók: Roosevelt ur és az én csekélységem. Én magam azzal szolgáltam rá erre a diszes jelzőre, hogy egy cikkelyemben, mely a magyar paraszt földéhségéről szolt, azt találtam mondani, hogy ezt a mi hazai talajunkat a parasztosztály trágyázza évszázak óta, élteben verejtékével, holtában pedig rothadó telmével. Nosza lett erre haddelhad. Az agrár sajtó menten kinevezett földosztó nihilistává, a Várkonyi cinkosává s az isten tudja még micsodává. Pedig a konkluzióm csak az volt, amit minap a dunántúli kivándorlási kongresszus is kimondott, hogy nemzeti és szociális okokból egyaránt törekedni kell a földbirtok arányosabb eloszlására s arra, hogy a paraszt-

osztály könnyebben juthasson hozzá egy-egy darabkához annak a földnek, amely termő erejét az ő munkájának köszöni. Amit én akkor kimondtam, azt azóta Siófokon igaznak találta az említett kongresszus is, mely tulajdonképpen többségében agráriusokból állott. De azért a földosztó és a Várkonyi cinkosa jelzőjét nem vették le rólam a feudális szócsovéi. Sőt időközben váratlan karriert csináltam náluk: megtettek ugyanis azóta uzsorások felbéréltjévé s a Kahán Izraelek büntársává is. Ezek után csodálom, hogy rablogyilkossággal nem vádoltatom szeretetreméltó és lovaság ellenfeleimtől. No mindegy, hát most Roosevelt elnökkel egy csatasorba kerültem s elég jó társaságban érzem magamat. Az osztó igazság e végzéseért pedig hódoló hálát mondok a mennyei gondviselésnek.

Azt a thézist pedig, hogy óriás vagyonnoknak kevés kézben való felhalmozódása közveszélyt jelent, úgy vélem, nem is igen kell bizonyítani. A Roosevelt beszéde után még kevésbé, mint annak előtte. Mert ha Amerika belátja ezt az igazságot, akkor a mi részünkről butaság volna előle elzárkoznunk. Amerika ugyanis a *bevándorlás ellen* védekezik, holott a mi nemzetünk nyavalyáinak egyik legnagyobbja a *kivándorlás*. Ott csupán attól tartanak, hogy a beözönlő proletársereg nem találja meg a boldogulás feltételeit, ha a termelési eszközök legnagyobb része néhány milliárdos nagytőkés kezében monopóliummá válik. Bezzeg minálunk sokkal, de sokkal nagyobb a baj. A mi bajunk az, hogy innét a munkáskezek kivonulnak Amerika felé jobb hazát s emberségesebb sorsot keresni. Tőlünk kimegy az ipari munkás, mert ami primitív iparunk volna, az is nyomorultul pang s a bankok a rájuk bizott milliókat pánccsoszobáikba csukják, a helyett, hogy azokat az

TÁRCA

Sapphó levele.

Alkaios, Uram, lásd hogy bánnak velem!
Kiknek szívébe melegét leheltem!
Kiknek szerelmet, üdvöt énekeltem!

Mondják: gonosz lángokban ég a vérem;
Vad gerjedelmem ösztönöz a dalra
S elkárhozik, ki gyönyörködve hallja.

Lásd, én eléjük mosolyogva léptem.
S ők esufondáros torzképet mutatnak.
S dalért cserébe: gáncsot, szitkot adnak.

Számukra nyíló virágokat téptem
S ők sárral, kővel hajigálnak engem —
De, hidd el Alkaios, megérdemeltem.

Bolond, ki szól a viharok szavával
Satnya cserjékhez, melyek meghajolnak
Minden erőtlen szellőfuvalomnak!

Csalánt, bogácsot nékik garmadával —
Akik a nektárt ajkukhoz emelve
Szólnak: Jó, jó, csak kissé gyöngébb lenne! —

Erdős Renée.

Hatezer év előtt...

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. ☺

Írta: Lyka Károly.

Hatezer évvel ezelőtt...:

Történelmet nem, csak mesét lehet ilyen mondatlalt kezdeni: hatezer év oly óriási idő, amelyet gondolatban alig vagyunk képesek visszafelé követni. Tudomásunkra juthat-e valami, ami azokban az ósidőkben lejátszódott? S az esetleg ránk maradt töredékekből tudunk-e rekonstruálni, tudományaink keretébe illeszteni olyasmit, ami megvilágítja oly ósi idők törtékeit, érzését, világlátását? Minő emberek igazgatták akkor a többinek sorsát? Mi maradt meg azoknak az időeknek találmányaiból, amit még ma is — legálább rudimentumaiban — beleolvastva látunk a műveltségünkbe?

Tegnap még alig tudtunk körülményes pozitívumokat ily kőbevesző régi korokból. Tegnap még azt hittük, hogy az „emberi művelődés ősforrásait Egyiptomban kell keresnünk.” Csodálattal néztünk a babiloni ásatások új eredményeire, amelyek minket magyarokat duplán érdekelnek: alig néhány éve, hogy ezek a kutatások besorozták a világtörténetbe és a műtörténetbe egy régi-új népet, az ósi babiloni-khádeszben nepegyveleg tanítómerest: a szumir-akkád nyelvű népet. Erről igen jeles filológusok nagyjából úgy vélekednek, hogy turáni nép vala, tehát bizonyos atyafiságos kötelék köti hozzánk. És bebizonyult, hogy ez a nép tanította meg az ós-sembákat írni, mintázni, építeni. Az összes babiloni semiták századokon át szent, rituális nyelvüknek tartották ezt a turáni nyelvet, akárcsak mi most a latint.

Ezek a tegnap eredményei. De messze túl-szárnalya őket a ma.

Ha némi homályos fogalmunk lehet immár a szumir-akkád nép művelődési karaktereiről mégis oly keveset tudunk róla s ez a kevés is úgy által van gyurva semita hatásokkal, hogy csak a fantázia bizonytalan tapogatózása adhat amaz ósi kulturáról némi képet. Időbeli megállapításokról persze szó sem lehet. Pontos adatokkal sem szolgált az eddigi kutatások. Csupa kő, csupa találgatás és sejtelmek.

De ime, most lehall a lepel egy ósrégi civilizációról, egy népről, mely hatalmas és művelt volt a történelem pítymalatakor s amelyről nem csupán homályos, konjunkturákra épített adataink vannak, hanem pozitívumaink is. Hatezer évre lát vissza immár a történetkereső szeme s olvas nemesak töredékes feliratokat, hézagos cserépirásokat, hanem megismerkedik egy nép hatezer év előtti polgári törvénykönyvével, kereskedelmi okmányaival, királyainak históriájával.

Csak most pattant ki mindez, bár kitűnő tudósok évek óta dolgoznak, hogy ezt az eredményt elérjék.

A dolog hisztórikuma a következő: Őt évvel ezelőtt a francia kormány egy Perzsiával kötött szerződés alapján megbizta Morgan és Scheil tudósokat, hogy ássák ki Szúsza város romjainak helyét. Szúsza régiesen fővárosa volt az elami birodalomnak, amely a Perzsa-öböltől a Méd-hegységig terjedt s nyugaton szomszédos volt az asszir-babiloni birodalommal. Őt évig dolgozott ott a két tudós, rengeteg területet ástak fel, a sok leletet elküldték Párisba a Louvre kincsei közé s most földolgozzák kutatásaik eredményét.

Néhány lap részleteket közölt ezekről az eredményekről, amelyek a legnagyobb mértékben meglepők és érdekesek. Kivonatossan ide ígattunk belőle egyet-mást.

uj iparágakat honosítanak meg, amelyekre az országnak ehető szüksége van. És kimegy fölünk bizony a földmives-nép is, mivelhogy a sok kötött birtok felveri a föld árát s a sok lézengő parasztkéz kinalkozása lenyomja a munkabéreket. (No ezért megint kikapok a feudális sajtótól, de elvégre a kényelmetlen igazságokat is ki kell őszintén mondani.)

Am földosztás azért még se legyen. Semmitől sem félttem ezt a mi hazánkat anynyira, mint az agrár-szocializmus zivataraitól. De legyen jó birtokpolitika. És legyen — az ingó tőke terén is — helyes, méltányos, okos, elerelhető szociálpolitika. Nagy vagyonok — amerikai értelemben — nálunk nincsenek. Nem tudjuk igazán, busuljunk-e rajta, avagy örüljünk-e neki. De nem is az abszolút mérték dönt itt, hanem a relativ. Azt kell nézni, hogy amije az országnak van, ugy oszlik-e el, hogy fenn lehessen tartani a szociális súlyegyent. Ha van tulengés akár az ingó, akár az ingatlan nagytőke terén, az vérkeringési zavarokkal jár a társadalmi szervezetben és fekélyeket támaszt a nemzet testében. Ezek az aránytalanságok radikális eszközök nélkül — igaz — nem távolíthatók el. De okos rendszabályokkal, amelyeknek nem kell túllépniök a mértékletesség határait, igenis enyhíthetők. Hogy is mondta Roosevelt tegnap? „Uj törvényhozásra van szükségünk, mely nem jár a radikális és forradalmi szellem útján, hanem a józan ész útján, meg a tisztesség és mely el van szánva, hogy a való tényeket olyanokul fogadja el, mint a milyenek. Mindenekelőtt pedig a törvények becsületes és bátor alkalmazására van szükségünk, mely nem kedvez a szegénynek, de a gazdagnak sem“.

Ezt mondta Roosevelt. Beillik ez jó magyar szociálpolitikának is.

BELFÖLD

Interparlamentáris konferencia. Az interparlamentáris konferencia az idén tudvalevőleg Bécsben lesz szeptember 10-én. A konferenciára szóló meghívókat Desseveffy Arisztid képvisőházi titkár, az interparlamentáris konferencia magyar osztályának titkára, már a legközelebbi napokban szétküldi a magyar képviselőkhöz, akik, hír szerint, ez idén a szokottnál is nagyobb számban vesznek részt a konferencián. A konferencia magyar osztálya augusztus végén, vagy szeptember elején gróf Apponyi Albert

Elámról eddig édeskeveset tudtunk. „E nép faji, nyelvi hozzátartozásának megállapításával ugyancsak rosszul állunk. Nyelvüket egy pár szűzai felirattól ösmérjük. Egyes személynevekből tudjuk, hogy e nép rokona vala a szomszéd Méd-hegyek közt tanyázó törzseknek. De rokonságot megállapítani lehetetlen, míg több nyelvemlékre nem bukkanunk. A megvő pár szó nem elég ahhoz, hogy összehasonlító nyelvészkedést üzzünk velük.“ (Winkler.) Mégis mely nyelvcsoporthoz tartozhatik az elámi? „Az alaródihoz, amelyhez Kis-Azsia, Észak-Szírja és Örményországnak az indogermán nyelvet megelőző nyelvei tartoznak. Ennek a nyelvcsoporthoz ma is élő hajtása a georgiai. Ugyanide tartozik az urál-altáji nyelvcsoporthoz a finn, magyar, a türk-nyelvek, a mongol.“ (Hommel.)

Az elámiak hozzátartozásáról körülbelül ennyit sikerült megállapítani. Régi babiloniai és asszír ékíratos táblák és kőfeliratok elárlakat egyet-mást Elám történetéről. Ez a turáni nép hatalmas birodalmat formált, sokszor meghódította a nyugati semitákat, egész sor királyt adott Babilonnak. Később mégis áldozatul esett a nyugati szomszédoknak, azután a hatalmas médeknek, végre az arabok Szúsza főváros utolsó romjait is eltüntették a föld színéről.

Morgan és Scheil nagyszabású felfedezései bőven bevilágítanak e nép multjába s meglepően éles képet festenek mivelődéséről. Különösen Scheil demokos-rendi páter az érdem, hogy a tomérdek írott emlékből összeállíthatta amaz óskor képét. Az ő kutatása hater év előtti időkbe nyulik vissza. Megállapította, hogy a főváros legrégebbi neve Parasza volt, hogy a birodalmat többféle törzsi nép lakta, akik anéonoknak nevezték magukat. Scheil még 6000 évnél is régebbi, napon szárított téglák ékíratait is kibetűzte, amelyek odavezetnek az írás eredetéhez. Arra következtet, hogy „az ékírást Szúszaiban találták ki s hogy Szúsza a babiloniai művelődés anyja.“

elnöklésével értekezletet tart, amelyen a bécsi konferencián való részvétel módozatait megbeszéli.

A szalkai mandátum. A szalkai választókerület szabadalvpartú választói, akik *Konkoly-Thege* Sándort jelölték képviselőjelöltnek, tudvalevőleg üdvözölő táviratokat intéztek *Széll* Kálmán miniszterelnökhöz és báró *Podmaniczky* Frigyeshez, az országos szabadalvpartú kör elnökéhez. E táviratokra a következő válaszok érkeztek:

A szalkai választókerület szabadalvpartú választóinak bizalmát és ragaszkodását őszinte, bensős örömmel és mély hálával fogadom.

Széll.

Nagy örömmel veszi tudomásul a szabadalvpartú *Konkoly-Thege* Sándornak, pártunk e régi, híres és kitűnő tagjának lelkesedéssel történt jelöltetését. Ernyedellen kitartás és őszinte összefogás szerezze meg a szabadalvpartú zászlajának az óhajtott fényes győzelmet.

Podmaniczky, pártelnök.

A szohyalváli mandátum. A Kuria a szegedi királyi táblát bízta meg a vizsgálattal gróf *Karácsonyi* Jenő zohyalváli képviselő választása dolgában. Közeli kétezer tanut hallgattak már ki, amikor a kérelmezők meghatalmazottja ellátta a bizonyítást folytatásáról s bejelentette, hogy a mandátumot csak abszolút okok alapján kéri megsemmisíteni. A Kuria az abszolút okok megjelölésére, esetleg az ügy érdemleges tárgyalására szeptember 15-ét tűzte ki.

Tanügyi gyűlések.

Budapest, július 5.

A tanítóképző-intézet tanárok országos értekezletének mai befejezésével véget értek a tanügyi kongresszusok. Ma az Eütvös-alap országos bizottsága is gyűlésezett s a vezetőfő lemondott tisztségéről. A tanító közönyössége adott okot e lemondásra, mely a bizottság nemes ügyének nagy ártalmára lehet. Kívánatos, hogy a tanítók egyszerűen régi erejében nyiljon meg e téren is, hogy ne vesszen kárba az eddigi munka. A tanítóképző-intézet tanárait a közoktatásügyi miniszter ma fogadta s bőlesen jelölte meg hivatásuk irányát. A gyűlésekről s a miniszter előtt való tisztelegésről a következőkben adunk számot.

(A tanítók tanítói.)

A tanítóképző-intézet tanárok ma folytatják s befejezték a Tudományos Akadémia üléstermében évi rendes közgyűlésüket dr. *Kovács* János elnöke alatt. A közgyűlés mai programjának első pontja *Szankó* Béla íőtitkár évi jelentése volt.

A jelentés első sorban a tavaly *Kolozsár*ott megtartott közgyűlésről közöl visszaemlékezéseket. Itt-ott máris látszik azon közvetlen hatás, melyet az ifjusági társaszelem apólasát okozó intézmények szervezése tárgyában hozott határozatok a keletkező önképző-körökre, segélyző-egyesületekre gyakorolnak. A választmány munkatervéről szólva, ki-

Ime, egy másik turáni nép, amely a világ tanítómasterévé válik.

Az előtűnő fekvő rövid kivonatból kiviláglik, hogy az elámi birodalom sok időn át hatalmas és virágzó vala, sőt talán volt idő, amidőn Elám volt a világ legnagyobb hatalma.

Az ásatások egyik legérdekesebb lelete egy hatalmas kötőm, amelyet *Hammurabi* király készített, s amely ezernél több paragrafusba foglalva előadja a babiloniai tartományok magánjogát. Az ósregi *Corpus Juris*ó Scheil páter közölt is már mutatót. Ime néhány példa:

„Ha egy házban tűz üt ki, s valaki óltásra jöven megkívánja a tulajdonos valamely jószágát és ellopja azt: az az ember a tűzbe vettesék.“

„Ha valaki tanu és szerződés nélkül rábizza valakire holmiját s ha e felett per támad, nem lehet a bírak elé vinni az ügyet.“

Azonkívül rengeteg sok kereskedelmi szerződés s más hasonló okirat találtatott Szúsza régi helyén, egész könyv- és okmánytár, amelynek szakszerű feldolgozása évekre terjedő munkát kíván. A talált faragott, zománcos, égetett műtárgyak új képet adnak a babiloniai-elámi művészet óskoráról.

Futólag ennyit írunk ki a jelentésből, amelyet bizonyára részletes nagy ismertetés fog követni.

Ha ezeket az eredményeket egybevetjük az eddig valószínűknek elfogadottakkal, akkor a turáni népek hatalmas világtörténeli szerepéről kapunk nem egészen megbízható, de mégis valószínű képet. Ez a genialis népesalád, amelynek egy nagyon kései sarjadéka a Duna-Tisza közén ült meg, ugy látszik, sokkal nagyszerűbben folyt be a világ sorsára, mint eddig hittük. Reméljük, hogy e népek őstörténetéről Morgan és Scheil kutatásai még igen becses adatokat vonnak elő Szúsza földalatti kincsesházából. Addig szabad talán néhány kitűnő kutató elszórt adatai alapján ezt a képet elmosódó körvonalakba állítani.

emell a jelentés, hogy pedagógiai és didaktikai kérdésekkel több ízben foglalkozott a választmány és maga előtűnt munkatervével többé-kevésbé megvalósította. Foglalkoztak a tantervrevizió kérdésével, mely az idő szerint a közoktatásügyi tanács előtt van és még több más oktatásügyi kérdésekkel. — A jelen ciklusban kiadott új rendtartási szabályzat intézkedései is fontos és érdekes tanácskozási tárgyakat adtak a választmánynak. — György Aladár indítványára megindították a népoktatási törvények azon részének revízióját, mely a tanítóképzők szervezetét határozza meg. A tanítóképző-vizsgálatok reformja a jelen közgyűlés egyik programponjtját képezi. Szól még a jelentés a hazai tanítóképzőknek a párisi világgiallításán történt bemutatásáról, a képző-tanárok első szüneti tanfolyamáról. — Az egyesületek jelenleg 14 tiszteletbeli 1 alapító és 367 rendes tagja van. Az egyesület közlönye, a Magyar Tanítóképző, Nagy László szerkesztésében, immár XII. évfolyamába lépett.

Horvay Ede pénztáros jelentése szerint a mult évi bevétel 4538 korona 33 fillért tesz ki 4530 korona kiadással szemben. Az egyesület 200 koronányi alapítóké 1893 óta esedékes kamataival együtt takarékpénztárban van elhelyezve. A jövő évi költségvetést 4535 korona bevételben és 4532 korona kiadásban állapította meg a közgyűlés.

A jelentésnek tudomásul vétele és a felmentvény megadása után a választások következtek. Elnök lett újból dr. *Kovács* János; alelnökök: *Dezso* Lajos, *Komáromy* Lajos és *Petrovics* József; íőtitkár *Szankó* Béla; titkár: *Németh* Sándor; pénztáros: *Horvay* Ede; szerkesztő: *Nagy* László; a választmány 20 taggal egészítették ki, egyhangu választások után. Az elnök a választások mezejítése után köszönetét jejezte ki a maga és tisztársai nevében a bizalmért. Majd bejelentette, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel arról értesült, hogy a közgyűlés küldöttségét a délelőtt folyamán óhajta fogadni. A közgyűlést felüggeszti és vezetésé alatt bizottság alakul meg, mely a minisztert a közgyűlés nevében üdvözli.

Délelőtt 11 órakor fogadta *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter a tanítóképző tanárok közgyűlésének küldöttségét. Dr. *Kovács* János elnök üdvözöl beszédében kifejezi haláját a miniszter iránt, melyet a nagyjelentőségű alkotások egész sorozata növelt a tanárikar szívében mind nagyobbra.

A Rendtartási Szabályzat kiadása után — ugymond az elnök — elkészítette a miniszter az új tervet. E két alkotás az iskolák egész belső életét felöleli s annak biztos kereteket szab. Megenyhítette az anyagi gondok terhét és szervezte a tanítóképző-tanárok szüneti tanfolyamát, amely a legnagyobb sikerrel biztat. A munkaközeiben a felekezeti alkalmazottakkal egymás mellett versengenek s együttesen bizakodnak abban, hogy felekezeti karársaikat a versenyben ne hátráltassák az övéknél súlyosabb anyagi gondok, a miniszter bölcsesége meg fogja találni a módját az ő terhük enyhítésének is. Rámutat arra, hogy a magyar tanítóképzés mezejét egy céltudatos és lelkes munkacsoport igyekszik virágzóvá tenni, ennek a hálás csapatnak nevében ülteti a minisztert, mint a magyar nemzeti kultúra vezérét.

A miniszter válaszában lelkükre kötötte a tanároknak, hogy a tanítójelöltek lelkebe a hivatászeretetet igyekezzenek plántálni. Ha észroveszik, hogy valakiben ez a hivatászerőség hiányzik, inkább más pályára tereljék, mert hivatászeretet nél-

Eddig is tudomásunk volt arról, hogy a harmadik babiloniai dinasztia nem volt semita, hanem „Elam-Médiából érkezett jövény. A nép, amely e földekről betört Babilonba s néhány száz éven át királyokat ad Babilonnak, Kassunak nevezi magát. Még nagyon kései időkben, *Szanherib* alatt is nyomára akadunk Zagroszban. Ezzel a babiloni törzsekhez új népfaj keveredett. 36 királyt adott Babilonnak 576 év alatt. Erről a népről íőlehető, hogy kései tagjai annak a néposportnak, amelyhez az elámiak is tartoztak. Semmi sem szól ellene, hogy nyelvük rokon az elámiával, de ennek bizonyításra a kellő anyag hijján ma még lehetetlen. — A Kassu (Kasszita) személynév rögtön megkülönböztethető a babilonitól, az elámi nevek azonban kasszita jellegűek, ami e két nép rokonságára mutat.“ (Winkler.) Hommel pedig, a semita nyelvek kitűnő kutatója elfogadja, hogy az ó-egyiptomi nyelv eredetileg babiloniai népdialektus volt, számos szumir, tehát turáni szóval keverve, a Felső-Egyiptommal határos szomali és galla törzsek nyelve pedig sémi és elámi nyelvek keveréke.

Ezzel a turáni nyelv és faj befolyási köre kibővül s elnyulik Egyiptomtól az Afrika belsejéig. Három csatornán árad szőjjel a turáni befolyás: az elámi, a sumeri és a kasszita-babiloniai révén.

Ha az idézett filologusoknak ez állításai igazaknak bizonyulnak — s van remény rá, hogy Morgan és Scheil kutatásai igazolják ezt — ugy a turáni nyelvcsalád egész más történeli keretet kap, mint amilyent eddig adott neki a történet. Talán pozitívummá lesz, amit egy évtized óta gyanítanak, hogy a legrégebbi műveltség hordozói, sőt feltalálói turániak valának, akik genialitásukat világot gyujtottak az emberiségnek, amidőn még alig pitymaltott a történelem.

Mi, ennek az ós népek kései unokái, váravárjuk a további kutatásokat.

kül tanító egyáltalán nem boldogulhat. Szívükre kötötte azt is, hogy igyekezzenek a tanítót a legnagyobb morális erővel is felfegyverezni és ne elégedjenek meg csupán az ismeretek mélyítésével. A magyar tanítóknak különösen a magyar nemzeti kultúra terén is oly fontos missziójuk van, hogy ebben a tekintetben is erősen felvértezve kell lenniük. Kívánatosnak mondja a tanítóképzés színvonalának emelését és a tanítóképzés vizsgálatok szigorítását. Ebben a tekintetben örömmel konstatálta az ifjabb magyar tanítómérszék nagy előhaladását. Végül legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a tanítóképző-tanárok működéséről.

Az elnök a tisztelgés után az ülést újból megnyitván, beszámolt a fogadtatásról, mit a közgyűlés örömmel vett tudomásul. Majd felhívta *Moha József* előadót, hogy ismeresse a választmány javaslatát a tanítóképzés-vizsgálatok tagozódása tárgyában. Előadó ismerteti a választmány tárgyalásait és beérjeszt a határozatot, mely a következő: A tanítóképzés-vizsgálat két egymást kiegészítő külön vizsgálatból álljon és pedig a tanítóképzés alapszabályából, amely szoros viszonyban van a közpöntézetben végzett tanulmányokkal s főleg az általános műveltség tárgyait öleli fel és a tanítóképzés szakvizsgálatból, mely a szoros értelemben vett tanítói szakműveltség, tanítói és nevelői készség kibontakozására szolgál. Mind az alapszabályt, mind a szakvizsgálat nyelve az egész országban magyar. A szakvizsgálat sikeres kiállása után a tanító próbaévre utasítatik. Eisének maga az előadó ajánlotta, hogy a gyakorlati évre vonatkozó javaslatot mellőzzék.

A javaslatokhoz hozzászóltak: *Sebestyén Gyula*, *Dreisziger Ferenc*, *Kapy Gyula* (Sopron), *Guvvenits Vilmos* (Esztergom), *Láng Mihály* (Léva), *Weszlény Ödön* (Budapest), *Csepreghy Endre* (Czegled), *Tomcsányi László* (Mátyásföld), *Miklós Gergely* (Budapest), *Tanfi Iván* (M.-Széget) és *Somogyi Géza* (Zsido). A felszólalások után a közgyűlés határozatilag azt mondotta ki, hogy a tanítóképzés-vizsgálatok kérdéseinek megoldását egyetlen szükségesnek tartja és mint ahogy a jelen állapotok tovább már fenn nem tarthatók, sürgős felterjesztés intéztesse a közoktatásügyi miniszterhez e kérdésnek a jelenlegi törvény keretében is elérhető reformja ügyében. A megoldás módjaitokra nézve pedig a közgyűlés, úgy a választmány idevonatkozó határozati javaslatának, mint a közgyűlésen történt s a választmány javaslataitól lényegesen eltérő felszólalások felterjesztését határozta el.

Az idő előrehaladott volta miatt az összes beérjesztett indítványokat részletes tárgyalás nélkül a választmányhoz tették át. Mután *Pethas János* javaslatára a tisztviselőknak a közgyűlés elismerését tejezte ki, a gyűlés véget ért.

(Az Eötvös-alap.)

Az Eötvös-alap országos bizottsága ma délelőtt a felsőerdősi iskolában rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen dr. *Ujváry Béla* ügyvivő elnök jelenléte, hogy *Péterfy Sándor* elnök, *Lukits Vendel* alelnök, *Kurtz Sándor* ellenőr, valamint ő maga is az Eötvös-alap vezetőségétől visszalépnék s kéri a rendkívüli közgyűlést, melyre tudomásul a lemondásokat annál is inkább, mert alapjuk szilárd elhatározás és mert ahhoz mindannyian visszavonhatatlanul ragaszkodnak.

E tömeges lemondásnak egyik súlyos következménye az, hogy az augusztus 20-ikára tervezett rendes közgyűlés immár vezetőség és elnök nélkül marad s a mai rendkívüli közgyűlésnek egyedüli tárgya az volt éppen, hogy az augusztusi rendes közgyűlésre legalább ideiglenes elnökről gondoskodják. *Ujváry Béla*, aki a lemondottak közül egyedüli jelent meg a mai ülésen s annak vezetésére is vállalkozott, azt indítványozta, hogy a mai rendkívüli közgyűlés szemeljen ki valakit a tanügy vezetőiérőfiai közül, aki mint ad hoc-elnök, az augusztusi közgyűlést vezesse.

A közgyűlés számos felszólalás után arra az álláspontra helyezkedett, hogy a lemondásokat tudomásul nem veszi, mert ehhez csak a rendes közgyűlésnek van joga, amely a felmentvények iránt is intézkedik. Tekintettel azonban arra a sajnálatos körülményre, hogy a lemondások visszavonhatatlannak jeleztek, kéri a közgyűlés *Ujváryt* hogy legelőször még az augusztusi közgyűlésen vállalkozzék az elnöki tisztség betöltésére. Ezt az indítványt újabb hosszas viták követték, melynek eredménye az volt, hogy a közgyűlés idejét augusztus 18-ikára teték s ezzel egyáltalán elejét vették a felelenségnek is, amennyiben *Ujváry Béla* kijelentette, hogy abban az esetben, ha a közgyűlés 18-ikán tartják meg, annak vezetésére még vállalkozik.

A lemondások oka, mert a tanítóság nem érdekelt elég az alap jövedelmei intézményei iránt. A lemondást az egyesület hosszabb és haszontalan marasztalás után, elfogadta, megbizta *Kozma László* debreczeni igazgatót az egyesület ideiglenes elnökségével és kikérte *Ujváry Bélát*, hogy a vakációban vezesse az egyesület ügyeit.

Tudomásul vette még a gyűlés, hogy a belügy-miniszter nem hagyta jóvá azt a telekajándékozást, amit *Köozsáv városa* tett a Tanítók Háza javára. A kultuszminiszter újabb átíratára azonban valószínű, hogy a telket örök használatra mégis megkapják.

Végül a tanítók biztositásáról tették jelentést.

Egy biztositó-szövetkezet egysége kötött az Eötvös-alappal a tanítók olcsóbb biztositására. A biztositás díjából két százalékos engedményt kapnak egyesületeik javára. Az e célra felállított tanítói iródt már miniszter már engedelmelte és vezetésével *Mészáros Zoltán* segédtanfelügyelőt megbizta.

KÜLFÖLD

A hármasszövetség megújítása. A hármasszövetség megújításáról, mint megtörtént tényről, több európai parlamentben volt már szó. Berlinből most azt jelentik, hogy a szövetséget 12 évre újították meg. Ami a kereskedelmi szerződéseket illeti, azokat hosszabb időre, valószínűleg 20 évre fogják megkötöni. Hir szerint a szövetséges kormányok *Svájot* hosszú lejáratu kereskedelmi szerződések elfogadására akarják rábírn.

Edvárd király gyógyulása. A beteg angol király, kinek állapota a koronázásra kitűzött napon az operáció után olyan válságos volt, már a biztosnak látszó gyógyulás útján van. A ma délelőtt kiadott orvosi jelentés így hangzik:

A királynak megint kitűnő éjszakája volt; jókedvű és sokkal erősebbnek érzi magát. Örömmel jelentjük, hogy a király nézetünk szerint most már túl van a veszedelmen. Az est jelenléte kiadása tehát elmarad. *Treves, Laking, Darlow.*

Ma volt az indiai fejedelmek fogadása az indiai hivatalban. A palota óriási udvarát nagy költséggel pálmakkal és növényekkel díszítették és villamos fényvel világították. Az összes indiai tisztet elvonultak a walesi herceg előtt és hűségük jeléül odanyújtották neki kardjuk markolatát. A herceg a hódolat elfogadása jeléül megérintette minden egyes tiszt kardjának a markolatát.

Ma este London különböző pontjain egy félmillió szegényt megvendégeltek. A walesi herceg és neje meglátogatták Fulhamban a Bishops-parkot, ahol 14.000 szegényt vendégeltek meg. A hercegi pár áthatott a parkon, kifejezte sajnálkozását, hogy a király nem jelenhetett meg személyesen és aztán meglátogatta az Eastendben a király által adott ünnepi lakomát is. A királyi család más tagjai megjelentek a város ama pontjain, ahol a walesi hercegi pár nem volt. Maga a király a lordmayorhoz intézett levelében vidám ünneplést kívánt a szegényeknek.

A szerb királyi pár Oroszországban. *Sánior* király és *Draga* királyné mégis csak eljutnak valahára a cár szent színe elé, ha ugyan igaz, amit ma Belgrádból magánaton táviratoznak, hogy tudniillik *Caricov* bolgári orosz diplomáciai ügyvivő *Lamsdorff* külügyminiszter megbízásából kijelentette *Sándor* királynak, hogy a szerb királyi párt ósre bizonyosan elvárják *Livadába*.

A stájer tartománygyűlés a kiegyezésről. *Grácból* táviratozzák, hogy a stájer tartománygyűlés mai ülésén *Hoffmann von Wellenhof* megokolta Ausztria érdekeinek megóvása tárgyában beadott indítványát. Kívánta, hogy a tartománygyűlés lehetőleg egyhangul állást foglaljon a jobb, kedvezőbb és igazságosabb kiegyezés mellett; hangsúlyozta, hogy a mai kormány tudja, hogy az osztrák parlament nem fogja elfogadni a mostani kiegyezést. Az iparoskörök is megbarátkoznak már a vámközösség megszüntetésével. Kérte *Hoffmann* hogy indítványát egyhangul fogadják el, hogy a határozat Stájerország tüntetés legyen *Koerber* mellett a kiegyezés ügyében. Az indítványt egyhangulag, vita nélkül a közgazdasági bizottsághoz utasították.

Roosevelt terveit. *Roosevelt* elnök az észak-amerikai Unió egyes államaiban megkezdett körutján ma *Pittsburgba* érkezett, ahol mindjárt programbeszédet is tartott. Először is a kuba-i kérdésről nyilatkozott. Kubának — ugymond — a nemzetközi politika terén az Egyesült-Államokkal szemben különleges helyet kell elfoglalnia, nemzetközi dolgokban annak az általános politikai rendszernek egy részét kell alkotnia, amelynek feje az Egyesült-Államok. Ezzel a felgással Kuba is egyetért, amiért viszont az Egyesült-Államok kötelesek Kubának olyan gazdasági hasznot nyújtani, amilyenben más nemzetek nem részesítenek.

Az elnök aztán arról beszélt, milyen nehéz megdolgozni azokat a problémákat, amelyeket nagy vagyonok egyes személyek vagy testületek kezében való felhalmozódása okoz, amely vagyon helyesen fölhasz-

nalva. Óriási hasznot hozhat az országnak, de helytelenül fölhasználva, komoly veszedelmet rejt magában. Azután így folytatta beszédét: *Új törvényekre* van szükségünk, amelyek nem radikális és nem jorradalmi szellemben vannak szerkesztve, hanem a józan emberi ész, a becstelenség és amaz erős elhatározás szellemében, hogy a dolgokat úgy vesszük, ahogy vannak. Különösen szükség van községi, állami és nemzeti törvények hozatalára. Mindenekelőtt azonban szükségünk van a törvények becsületes és ítélem nélkül való alkalmazására, amely a személyre való tekintet nélkül nem kedvez sem a gazdagnak, sem a szegénynek.

Salisbury lemondása. Londonból a *Times* utján az a hír érkezik, hogy *Lord Salisbury* kormányelnök legközelebb le fog mondani. *Salisbury* marquis már hosszabb idő óta betegeskedik s ez volt az oka, hogy kabinetjének rekonstruálásakor lemondott a külügyi tárca vezetéséről, melyet azóta *Lansdowne* külügyminiszter sikerrel vezet. Most úgy látszik, a kabinetvezetésértől is visszavonul. A *Times* hozzátézi, hogy *Mac Donalddal*, aki tizenegyet évig volt *Salisbury* magánítkára, már kinevezték a közmunikaügyi hivatal fejevé. A *Westminster Gazette* értesülése szerint *Salisbury* távozása esetén *Balfour Arthur*, az alsóház vezére kerülne a kormány élére, míg *Chamberlain* megtartaná a gyarmatiügyi tarcát. Hogy a jelenlegi kormány még meddig marad meg hivatalában, azt még nem lehet tudni.

A forrongó Oroszország. A cár nem juthat hozzá, hogy népének őszinte véleményét hallja a birodalomban uralkodó helyzetéről; tanácsadói, miniszterei áttörhetetlen ércsálat állítanak a cár és népe közé. Ezalatt pedig a zavargások a birodalom különféle részében meg-megújulnak. A legutóbbi pétervári jelentések szerint *Rosztoiban*, a *Don* vize mellett, a jekaterinoszlávi kormányzóságban az utóbbi napokban komoly zavargások törtek ki. Számos munkás nyomult be több gyárba, ahol a gépeket elpusztították és amit tudtak, elraboltak. Ugyanakkor a környékbeli parasztok kilöszözték a földbirtokosok és bérlok házeit. Katonáságnak kellett közbelépni a rend helyreállítására. A katonák a tömeg közé löttek és nagyszámú csendháborítót öltek és sebesítettek meg. A parasztokat és munkásokat felbujtogaták és a zavargások alkalmával idegen emberek vezették őket, akik bizarr egyenruhákat és hamis rendjeleket viseltek és a cár megbízottjainak adták ki magukat. Elhittették a tömeggel, hogy a gépeket csak azért találták fel, hogy a munkásokat inkretegyék, ami a jószágok uralkodónak is nagy bánatot okoz. Dél-Oroszország nagy részben, nevezetesen *Khárkov*, *Poltava*, *Kiev*, *Voronezs*, *Zarotov*, *Kherzon* és *Jekaterinoszláv* kormányzóságban, ugyiszintén az északi Kaukázusban veszélyes jorrongás észlelhető a köznépnél.

Olasz-angol közeledés. Sokféle afrikai és közép-tengeri érdek rég kívánatosá tette Olaszországra nézve Anglia barátságának a megnyerését. A szerencsétlen abessziniai háború utóbaiból is csak egy birt Olaszország kibonyolodni, hogy Anglia „baráti kézzel” vette át a Menelikől leginkább fenyegetett erődök egy részét. Most pedig a tripoliszi kérdés van napirenden. Nem csoda, ha — mint egy olasz felhivatalos lap írja — Olaszország most azon van, hogy szorosabbá fűzze Angliával való barátságát. Anglia tett is már egyetmást, ami az új közeledésnek legalább látszatával bír. Így Olaszországra való tekintetből az angol kormány visszavonta Malta szigetén az olasz nyelv ellen kiadott rendeleteit és az angol hajóraj látogatása *Palermóban* mutatja, hogy Róma és London között politikai barátság keletkezett. De ez a barátság nem lehet a maximuma az angol és olasz óhajoknak. Olaszország érdekei a Földközi-tengeren vannak s ezért barátai vagy ellenségei ott parallel érdekeket követhetnek. Ezért kereste a legnagyobb földközi hatalom, Franciaország barátságát. Ez utalja most Olaszországot arra, hogy Angliával a régi szövetséget megújítsa. Az olasz kormány az angol kormányval nemrégiben tárgyalásokat indított *angol-olasz egyezményre* néve, mely felölelné a két hatalmat érdeklő összes politikai kérdéseket. Az *ostiai herceg* és *Mirabelle tengernagy* nemcsak mint képviselők jelentek meg *VII. Edvárd* előtt. Külön politikai és diplomáciai megbízásuk van. Az *ostiai haroc* *Viktor Emánuel* királynak sajtókezü levélét kézbesítette *VII. Edvárdnak* és talán nem sokáig kell várni, már látni fogjuk ennek a politikának gyümölcsseit.

ÚJ IDŐK.

Herzeg Ferenc lapja valóságos album-füzettel indult meg az új negyedben. Közleményeinek a gazdagsága, képeinek a szépsége révén a legnagyobb külföldi képes lapokkal kiállja a versenyt. Januárban pompás, nagyméretű, keretbe való két színes képet ad teljesen díjtalanul előfizetőinek. A magyar háznak magyar művészi dísz lesz ez a gyönyörű reprodukció. Az Új Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona. Előfizetheti postautalványon a kiadóhivatalnál Budapesten, Andrassy-ut 10. — Mutatványszámot kérésre szívesen küldünk.

HIREK

A búr asszonyok.

Több búr asszony Johannesburg környékén ismét férjhez ment, mielőtt híret vették volna férjeik halálának.

Míg dült a harc, halálra szólta a fegyver
S megannyi férfi hősi sírba hullt
S míg hajnal nélkül virradott a reggel
S az éjszakáknak éjszakája dült,
Fejük körül legendák glóriáját
Aranyba fonta hősi harci dal:
Vitézi férjűk szívrepesve várják,
„Csak jönné már a férj s a diadal!”

És mint megannyi Penelope vártak
Búr asszonyok a csendes ház körül,
A győzelemnek hírei ha szálltak,
Búr asszonyoknak szíve ugy örül;
Majd visszatér a háznak hősi öre
Es újból együtt ül a hű család,
Kit most a harci hév ragad előre,
Majd egykor hallják csendes lágy, szavát.

S búr asszonyoknak hűséges szívébe
Oly bizva bizott anyni hős vitéz,
Száz-száz sebet ad érte hisz cserébe,
Hazáért, asszonyért im halni kész. —
S ha visszatér majd csendes otthonába,
Reá az asszony forró csókja vár,
Nem küzdött, harcolt akkor sem hiába,
Szegény hazája hogyha sírba száll.

Elhangzott már az ágyuk dörrenése
Ezer sebével visszatér a hős,
Szegény hazája bár a sírba vésze,
Hű asszonyáért élni még erős.
Szemében még a gyásznak sűrű cseppje,
De szívében már éléd a vigasz,
Szerelmes asszonyát miként meglepje,
Ki hozzá oly hűséges, oly igaz.

Ne menj vitéz, hiába vonz a vágyad,
O jobban ől a harc után e csend,
Elvesztetted hős katoná hazádat
S a feleséged régen férjhe' ment.

bm.

Magyar zászló Amerikában.

Pestvármegye házának mohos falai között szép nemzeti ünnep lesz holnap. Felavatják azt a zászlót, amelyet a magyar társadalom küld a magyar nemzet messze elszakadt fiainak. Akiknek vándorbotot adott a kezébe a nyomoruság, akik az Újvilágba mentek új kenyérért, nem új hazáért, mert a magyar embernek csak egy hazája van — azoknak küldik az itthon maradtokat azt a zászlót, hogy külső jelo legyen magyarságuknak, hogy látható szimbólum legyen, amely összekapcsolja velünk távollevő véreinket.

Magyarul érző szív sugallatából támadt ez a lobogó. A lelkesedés sugallotta, nem politikai számítás. És mégis úgy érezzük, hogy ez a spontán tüntetés szolgálatot tesz a politikának is. A politikának, amely csak újabban kezd igazán törődni az amerikai magyarokkal; amely azon van, hogy jóvátegye sok évtized bűnös mulasztását és igyekszik megtartani sok ezer veszendőbe ment lelket a magyar nemzetnek.

Az amerikai magyarság szerteszórtan él Amerika különböző államaiban. Azt sem igen tudjuk pontosan, hányan lehetnek; azt még annyira sem, hogy hányadán vannak a magyarságukkal. Csak azt tudjuk, hogy nagyon sokan mennek ki, nagyon kevesen jönnek vissza és akik ott maradnak, azok nem mind maradnak magyarok. Kísértések veszik őket körül és innen hazulról sommi-

sem történt eddig, ami megóvja őket a kísértésektől. Aki átkelt az Oceanon, arra többé nem számíthatott Magyarországra és ő sem számíthatott többé Magyarországra. Itthon sopánkodtunk, beszélünk és irtunk a kivándorlásról, a nélkül, hogy egyetlen kivándorlót is el tudtunk volna téríteni a szándékától. Arra pedig éppen nem volt gondunk, hogy, ha már kivándorlásnak sajnos lenni kell, ennek mennél kisebb kárát vallja a magyar nemzet.

Csak legujabban indított meg erre nézve a kormány egy nemes és böles akciót. Ennek az a célja, hogy állandó kapcsol legyen az Amerikába elszakadt magyarok s a magyar állam között; hogy akik ott künn vannak, túl a tengeren, érezzék, hogy az ő magyar hazájuk reájuk is szeretettel gondol, hogy ez a haza, amelyet keserű szívvel hagytak el, nem mostoha, csak szegény.

Ennek az akciónak lesz hasznára az a magyar zászló, amelyet holnap felavatnak s amelyet megilletődött lélekkel küldünk utjára. Vigye meg a híre't a mi szeretetünknek, hirdesse a testvéri közösséget, amely összefűz mindnyájunkat, akik magyarok vagyunk. És buzdítsa amerikai testvéreinket hűségre a magyar haza iránt, amely fájdalommal látta távozásukat és szeretettel várja őket vissza...

Budapest, július 5.

— **BUDAPESTI NAPLO.** Junius 30-án új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásukkal a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Lapunk legközelebbi száma hétfőn délután jelenik meg.**

— **A király a hadgyakorlatokon.** Mint a *N. W. T.* jelenti, ő felsége szeptember 11-én csütörtökön Bécsből Hohenau városán át a hadgyakorlatokra Magyarországra, *Mária-Sasvárra* érkezik. Ő felsége a családi uradalom tulajdonát képező régi kastélyban fog lakni, míg a hadgyakorlatokra leérkező főhercegek a főhadvezetők és a külföldi attasék az egykori cukorgyár átalakított épületeiben és néhány magánházban nyerne elszállásolást. A kastélyt, amelyben ő felsége főhadiszállása lesz, már most tatarozzák és hogy lakályosabbá tegyék, a butorokat és egyéb berendezési tárgyakat a bécsi Holburgból szállítják oda. A király szeptember 17-ig marad *Mária-Sasváron*, amikor is visszatazik Bécsbe.

— **Uj mágnások.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király kísécsoltói *Ragályi* Ferencnek a magyar bárói méltóságot adományozta s megengedte neki, hogy előnévét, családnevét és címerét a főúriágon kihalt balassagyarmati és kékkői *Balassa* bárói család előnéveivel, családnevével és címerével egyesítve viselhesse. Az új, kis-csoltói, balassagyarmati és kékkői *Ragályi-Balassa* Ferenc báró a Ragályi család gömörmegei ágából származik; fia Ragályi Gyula volt képviselőnek és sógora Dókus Ernőnek. Az új báró felesége született Balassa bárónő; a Balassa bárói család fága 1900-ban halt ki Sándor báróval.

Ma közli a hivatalos lap turonyi *Biedermann* Rudolf szentegáti földbirtokosnak bárói rangra való emelését is; *Biedermann* törvényes utódainak is megadta a király a bárói méltóságot.

A harmadik királyi kézirat arról szól, hogy a felség jóváhagyja a gróf *Benyovszky* Sándor országgyűlési képviselő által *Benyovszky* Lajossal, mint kiskori *Benyovszky* Móric és Rezső atyjával és törvényes képviselővel a nevezett kiskoruk örökbeigadása iránt 1886-ban kötött szerződésnek az örökbeigadást tényére vonatkozó részét s gróf *Benyovszky* Sándor grófi rangját és címét örökbeigadott fiaira, *Benyovszky Móricra* és *Rezsőre* átruházza.

A besnyői és urbanói gróf és nemes *Benyovszky* család grófi ága *Benyovszky* Zsigmondtól, nemesi ága *Benyovszky* György pozsonyi alispántól származik. A most adopción révén grófi rangra emelt *Benyovszky* Móric és Rudolf grófiok különben közeli rokonságban vannak a grófi ággal, mert női ágon *Benyovszky* Mórictól, a híres utazótól származnak. A

fiatal grófiok és gyámajuk gróf *Benyovszky* Sándor örökbeigadási szerződését az igazságügyminiszter már 1887-ben helyben hagyta, de a grófi rang átruházását csak az örökbeigadott grófiok nagykorúsítása után lehetett effektuálni.

— **A király nyaralása.** *Gmundenből* táviratozzák, hogy a király ma *Ferenc Szalvátor* főherceggel és *Mária Valéria* főhercegnővel 6 óra 15 percekor a *dán király* és a *cumberlandi hercegi pár* látogatására oda érkezett és 3 óra 26 percekor ismét visszatért Ischlbe. A várost ünnepélyesen feldisznítették. A lakosság és a fürdőző közönség lelkesült ovációkban részesítette a királyt.

— **Janku sirja.** Két év előtt három oláh diák megkoszoruzta *Janku* sirját a csebei. A megindított bünyvádi eljárás az ifjak fölmenésével végződött, csak egyet ítéltek el közülük temetőben. Tegnapelőtt *ugyanazok* az ifjak ismét megjelentek a csebei temetőben, s újból koszorúztak *Janku* sirjára, hogy — amint a velük tartó *Hosszu* Ferenc ügyvéd hangoztatta — az „igazság diadalmaskodjék.” A koszorú most is ott díszel a hazaáruló sirján és ha hinni lehet egy mai estláp közlésének, a közgazgatási hatóságok nem tiltolják el, a tüntetők ellen sem indítottak eljárást. Várjuk ennek a hírek a cáfolatát, mert ekkora vágyátságot, vagy ekkora lusta indolenciát nem akarunk föltenni semmiféle magyar hatóságról.

— **Magyar fia kinttételese Bécsben.** Mint tudósítónk jelenti, a bécsi képzőművészeti akadémia tanári kollégiuma az egyik állami jutalommal a magyar születésű *Zelenka* Józsefet tüntette ki. A fiatal művész a felső-magyarországi *Jablonic* községben született.

— **A bécsi Erzsébet emlék.** A *N. W. T.* jelenti, hogy az Erzsébet emléket nem a Stadtparkban, hanem a fogadalmi templom előtti téren fogják felállítani.

— **Szatmári Mór ünneplése.** *Szatmári* Mór országgyűlési képviselő tiszteletére újságíró-kartársai július hó 7-én, hétfőn déli 11 órakor lakomát rendeznek a Gerbeaud-féle városligeti pavillon helyiségében. Egy teríték ára 5 korona. A lakomára szóló részvételi jegyek a Budapesti Újságírók Egyesületében válthatók.

— **Diplomatikai kiállítás.** Az Országos Levéltárban május havában nyílt meg a diplomatikai kiállítás, melyben ritka becsű régi okmányok, nemes levelek, családi okiratok s egyéb nevezetességek láthatók. A levéltár a nyár folyamán is nyitva van a tudós világ használatára, míg az oklevél-kiállítást a nagyközönség minden csütörtökön déli 11-1 óra közt tekintheti meg.

— **Kossuth Lajos századik születésnapja.** Sátoralja Újhelyről táviratozzák: A város képviselő-testülete a mai közgyűlésén elhatározta, hogy Kossuth Lajos születésének századik évfordulóját megünnepelik. Egy 32 tagú rendezőbizottságot küldöttek ki. A programban Kossuth itteni lakóházának emléktáblával való megjelölését is felvették.

— **Kitchener Londonban.** Az angol király beteg, a londoni koronázó ünnepeket elhalasztották, de azért London népének nemsokára lesz része ünnepi pompában. A jövő hét végén érkezik az angol fővárosba lord Kitchener, akit az afrikai háború befejezése után kellő diszszel akarnak fogadni az angolok. Az ünnepség egyes részleteit még nem állapították meg, de valószínűleg bemutatják a programot a királynak is, aki nagyon érdeklődik iránta. A főbb részletek mégis meglehetősen ismeretek. Lord Kitchener a kiszállással Southamptonban a kormány több kiváló képviselője fogadja, az ünnepi fogadás azonban a fővárosban lesz. Lord Kitchener Baddingtonig utazik. Ott a walesi herceg fogadja és pedig valószínűleg a connaughti herceg társaságában. Jelen lesz azonkívül Roberts lord is a vezérkarral és valószínűleg a kabinet tagjai is. A pályaudvaron diszorséget állítanak föl, azonkívül katonai kordont. Az üdvözlés után a fővezért ünnepi menet kíséri a hadügyminisztériumba. A menetben résztvesznek azok a gyarmati csapatok, amelyek Dél-Afrikában tettek szolgálatot, a háborúból visszatért rezervisták, valamint indiai csapatok is. A hadügyminisztériumban reggeli lesz, amelyen rendkívül előkelő társaság vesz részt. A nyilvános fogadást rengeteg deputáció tisztelegése egészíti ki. Southampton város tanácsa a minap rendkívül ülésben elhatározta, hogy Kitchener lordot diszpolgárává választja és pompás diszoklevelet nyújt át neki.

— **Felfüggesztés és fegyelmi.** *Duna-Adonyból* táviratozzák, hogy *Halassy* Szilárd járásbíró több rendeltetésig miatt felfüggesztették és az aljárásbíró ellen fegyelmi indították.

FÉNYKÉPÉSZETI MŰKEDVELŐKNEK
Kütnő fényképészeti szalon- és utazó apparátusok új, felülmulhatlan pillanatli kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, **BÉCS, Tuchlauben 9. sz.**
Kivánatra nagy képes árjegyzék.

Ezen üzletág alapított 1854-ben.

— **Jules Verne a regény jövőjéről.** Mint a megvénült tengerész, aki viszontagságos életnek alkonyát biztos rövben tölti el, — ilyen Jules Verne, a híres regényíró, aki ma hetvennégy éves és nagyon beteg ugyan, de azért teljes szellemi üdéséggel figyeli a világ folyását. Így rajzolja le egy angol újságíró, aki nemrég meglátogatta Amiensben a költőt, hogy egyről-másról a véleményét kikérje. Érdekes, hogy Jules Verne irodalmi tapasztalatai alapján minő nézetben állapodott meg a regény jövőjét és a zsurnalisztika jelentőségét illetőleg.

— Eiletem munkáját befejezettnek tekintetem, mondá Jules Verne. — Századik kötettemmel foglalkozom és alig hiszem, hogy újabbat írnek. Száz kötetemből eddigleg nyolcvanegy jelent meg, a hiányzó kótetek felvéri időközben fognak egymásután következni, — tíz vagy tizenkettő tehát valószínűleg csak halálom után. Azt kérde, hogy nézetem szerint a jövőd regényírója bonyadalmat és műveinek millióit hol fogja keresni? Válaszom alighanem ámulata fogja őnt ejteni. Egyáltalán nem hiszem, hogy ötven vagy száz év után létezzenek regényírók vagy novellák könyv-formában. A napisajtó pótolni fogja, amely már manapság is oly nagy befolyást gyakorol a haladó népek életére. A regény, a novella, a történelmi és lélektani elbeszélés, mind el fog tűnni. Az újságírók már most is oly színesen tudják leírni a napi eseményeket, hogy hűségesebb képet hagynak hátra az utókor számára, mint akár a történelmi vagy leíró regény, hiszen a lélektani regény ugyanis meghal már nem sokára végegyenyülés következtében. A rendőrkrónikában, a törvényszéki rovatban, a vasuti balesetekben, a tömeg mindennapi életében, a jövőkor háborúiban több az igazság, mint a mennyt a lélektani morál költői drapériája alatt föl lehet fedezni.

Igy szolt a tapasztalt Jules Verne, és ha hitelt adhatunk jóslásának, akkor a szépirodalom ötven vagy esetleg száz év múlva le fogja tenni a fegyvert a hírlapírás előtt.

— **Nisan effendi ceruzája.** Nisan effendi a hatalmas konstantinápolyi cenzor. Mert családik, aki azt hiszi, hogy Konstantinápolyban nincs cenzor. Különb az az orosznaí is. A turini *Stampa* egyik munkatársa, aki sokáig élt Konstantinápolyban, ugyancsak kedves dolgokat beszél el lapjában Nisan effendi működéséről. Izelőltől mindjárt elmondja, hogy a töröknek erről a szóról, *anarkista*, tudnia sem szabad. Törökországban az anarkista — utópista, még akkor is, ha külföldről határozottan anarkistáról tudakozódik valami távirat. Csakis így kerülhet a távirat a nyilvánosság elé. A *szocialista* is utópista törökre fordítva, a *nihilista* is az. A *kolera* és *pestis* szavakat is kérelhellenül üldözi az effendi. Először *gyanus betegségeket* írt a helyükbe, de mert a *gyanus* szó is rettenetes a szultánnak, hát annak a helyébe *különös* került. A konstantinápolyi pestis kitérője idejében a következő kis apróságot jegyzik fel: Hivatalosan konstalták „egy különös betegségnek” néhány esetét. Ezt a néhány (öt) esetet egy angol hírlapíró megtáviratoztatta a lapjának. A cenzor azonban azt parancsolta neki, hogy a táviratból kettőt csináljon: az egyik táviratnak csak három esetet volt szabad tartalmaznia, a másikat pedig kettőt.

— Végre is az a fő, hogy az összeg helyes legyen, — mondotta a cenzor nevetve.

Nisan effendi Shakespeare *Othello*-ját is bravurosan kezelte egyszer, mikor ezt a drámát Konstantinápolyban elő akarták adni. Oly áloposan „átjavította” a darabot, hogy az eredetiből alig maradt meg valami. Többek közt kitérőlte a *Cyprus* szót. — *Cyprus szigete* — mondotta — az ozmán birodalomhoz tartozik s politikailag nincs megengedve, hogy Othello Cyprusra küldessék, mert Törökország területi épsége szerződésekkel van biztosítva. Cyprus helyébe bátran tehetünk egy görög szigetet, például Korfut.

Egy német utazónak Budeckerjét lefoglalták. Másnap visszakapta ugyan a Budeckerét, de vagy száz lap, amely Konstantinápolyról szolt, ki volt belőle szakítva. Az utazó másnap berontott a cenzorhoz, hogy panaszt tegyen nála. Nisan effendi azzal izte le, hogy Konstantinápoly helyrajzi viszonyainak a pontos ismerete nagyon megkönyviti a merényleteket. Abdul Hamid nagyon sokat tart arra, hogy minden urakodó és előkelő ember természetesen halállal haljon meg. Mikor az olasz királyt Monzában meggyilkolták, ezt a hírt csak így volt szabad a török hírlapoknak közölni: „Umberto király leírhatatlan örömrivalgás közt távozott a tornaünnepély helyéről. A király mindenfélét nagy leereszkedéssel köszönt s ekkor valószínűleg nyomban meghalt”. Mikor a jelenlegi sahnak az atyját meggyilkolták, a török lapok a következőket írták: „A sah delután villájába kocszott s ott nem igen jól érezte magát. Holttestét Teheránba vitték a császári palotába.” Egy lap azonban ezt a hírt még jobban így egyszer-

rűsítette: „A sah némileg rosszul érezte magát, holttesté azonban később visszatért a palotába.”

— **A kis király fellépése.** XIII. Alfonz király aki tudvalevőleg csak nemrégiben jutott komolyan uralkodói jogainak a birtokába, nem igen elégit ki mindenkit. A katonaság már nincs annyira elragadtatva az új király viselkedésétől s azt mondja, hogy amit a király most, éretlen fővel tesz, az nem egyéb, mint öntetszelgés a korlátlan királyi hatalomban s halvány utázata a német császár modorának. A lojalis lapok ellenben dícsérik a király *meglepő korárettségét*, míg a spanyol republikánus, karlista és szocialista lapok egészen más hangon beszélnek róla. A király ezeltől két héttel, az aszturiai herceg kíséretében, minden előzetes bejelentés nélkül, korán reggel, nyolc órakor megjelent a tüzérszázadnyában megfuvatta a riadót, felszereltette az ágyukat, hadrendbe formáltatta az egész ezredet, aztán az élére állva, végigvezette az utcákon, majd elvonult a királyi palota előtt, melynek ablakaiban Mária Krisztina anyakirályné már várta a fiát. Ez nagyon elkeserítette az illető tüzérezred tisztikarát, melynek néhány republikánus érzelmű tagja nyíltan kijelentette, hogy az ilyesmi csak a német császárnak illik jól. Az ügybe beleszólt a hadügyminiszter is, s most Madrid tábornokai és politikusai azon vitakoznak, hogy a királyon van-e joga egy ezredet kivonultatni a madridi főhadparancsnok s a miniszterek tudta nélkül. A katonák egyhangulag azt mondják, hogy nincs, a közönség azonban nagyon mulat a király „caballero” eljárásán. Azt mondják, hogy a fiatal király, aki csak most töltötte be tizenhatodik évét, a minisztertanácsban beleszólt minden fontosabb ügybe, s főképp, ha kinevezéseket kell aláírni, akkor „sokáig gondolkozik.” A carabancheli katonai gyűlésen történt minapi löporrobbanás után Alfonz király nyomban öltözt, négy póni által vont kis kocsiján kivágtatott a szerencsétlenség helyére, meglátogatta a romokat, vigasztalta az életben maradt sebesülteket s mindegyiknek ötven-ötven pezuzát adván, visszatért Madridba és a kilenc órakor megkezdődő miniszteri tanácsban maga beszélt el a részleteket az ámuló minisztereknek.

— **Egy pap, aki nem akar politizálni.** Minden országban sok bajt okoznak azok a papok, akik megfélekedzven szent hivatásukról, befolyásukat arra használják, hogy politikai küzdelmekben, mint a gyűlölet hirdetői, érvényesüljenek. De jaj annak az országnak, ahol maga az egyházi kormányzat a politikát tűzi ki célul papjai elé; így van ez mostanság Franciaországban. Csak-hogy nem mindegyik papnak a lelkiismerete tud megbárátkozni szent hivatásának ilyen meghamisításával. Imhol *Russacu* abbé, bou-i plébános (az orleansi egyházmegyében) *Touchet* püspöknek a következő levélben jelentette be kilépését az egyházmegyéből és az egyházi rendből:

„Amikor az egyházi rendbe léptem, senkise mondta meg nekem, hogy a katolikus egyház a dogmai igazhitűségen kívül még bizonyos felekezeti, politikai irányt is követel. Már a Dreylus-ügy idejében se voltam hajlandó a nacionalisták glédájába belépni és nyíltan utasítottam vissza azt a föltevést, hogy a klerust kövessem, amikor egy ártatlan embernek az igazsághoz való jogáról megfélekedeztettem és abban a körülményben, hogy az az ártatlan ember zsidó volt, a klerikális polémiának egyik argumentumát találtam. A legutóbbi választások alkalmából tartózkodtam a szavazástól, nehogy papi méltóságomat a választási hajszákban kompromittáljam. De hivataltársaim nem tudják nekem megbocsátani ezt a tartózkodást és körtülvésnek a bizalmatlanság és az ellenségesség olyan atmoszférájával, amelyben tovább nem éhetek. Ahelyett, hogy munkásságát a vallás és az erkölcs terére szoritasa, abban merül ki a klerus, hogy a választási politikát szervezze. Ezért vonulok vissza olyan hivatástól, amely előttem nagyon drága lett.”

Igy ír *Russacu* abbé. Szomorúan az állapotok olyan országban, ahol hivatásáról le kell mondania a papnak, aki nem akar politizálni.

— **Tanárok kirándulása Karlóczára.** A középiskolai tanáregyesület szabadtéri kongresszusának mintegy ötven tagja ma reggel Ujvidékről *Karloczára* érkezett. A kiránduló tanárok tiszteletek *Barbancova* patriarkánál, megnézték a gimnáziumot, a papnevelő intézetet és a székesegyház műkincesit. A társaság délben visszatért Ujvidékre.

— **Nyári mulatás.** A fővárosi hölgyek holnap, vasárnap tartják a Népligetben érdekes nyári ünnepélyüket a szegény gyermekek felruházására. Két egyfelvonásos bohózatot adnak elő műkedvelők, Kapos E. és Forgács A. rendezésével. — **Kezdeté delután 4 órakor.** — Hangversennyel egybekötött táncmulatásot rendeznek folyó hó 12-én, egybaton a törökbalintí nyaralók. A hangverseny egyes számai: Prölög előadja Gerő Sándor, a Rákosi-szinezsiskola végzett növendéke, Roher Elza zongorajátéka, Zimmermann Sándor monogiája. Az ünnepség rendezősége élön Havas Miksa áll.

— **Háboru a békében.** Most, hogy végre szent a béke angolok és boerok között, hirtelen furesa háboru ütött ki Boerországban. Polgárháboru, amelyben a hadakozó felek — különönműek. A háboruból tűzhelyekhez visszatért boer férfiek a támadók s a megtámadottak tulajdon feleségeik, akik rossz fát tettek a tűzre, miattal férjeik hősiesen ontották véruket a hazáért. Több boer asszony ugyanis, különösen a Johannesburg környékéről valók, ismét férjhez ment, mielőtt még biztos hírvív akadott volna, aki férjeik haláláról hírt adott. Sokáig tartott a háboru s az asszonyok — ugyalszik — megunták a hosszas várakozást és el-sírátták férjeiket. Pedig férj-nyag nem igen lehetett boer földön. Mert a legények elejét mind elvitték a háboruba és otthon alig maradt kettő-három nyomorult. És a boer asszonyokra mégsem borult rá az ég, mert kaptak férjet gyászos özvegységükben. Am a másodvirágzás mézeshetei nem tartottak sokáig. A rut Kitehener megtörte a boerok büszke hatalmát s De Wet és társai kezert fogtak az angol bajtársakkal. Ez a kézfogó pedig halálát jelentette az ujdonsült özvegymenyecskéik rövid boldogságának. Hazajöttek a halottnak vélt férfiek s nagy zavarba hozták a hűlten asszonyokat. Ebből aztán nagy csetepaté keletkezett. A régi férfiek nem akartak lemondani, az újak pedig nem voltak hajlandók odébb állani. Így ütött ki a furesa háboru, amelynek harceteré most a dél-afrikai bíróságok tárgyalási terme, ahol ezek a ritkafajtájú házassági perek sok fejtörést okoznak a bírának.

— **Horvát vasutasok elbocsátása.** *Zágrábból* jelentik, hogy a magyar királyi államvasutak ottani üzletvezetősége az *Obzor* című újságban hivatalos jelentésben teszi közzé, hogy mi okozta, hogy utóbbi időben annyi vasuti alkalmazottat bocsátott el a szolgálatból, s egyszersmind kijelenti, hogy az elbocsátások csupán annak tulajdoníthatók, mert az áruforgalom tetemesen csökkent. Ilyen időtáiban egyébként évenként előfordul, hogy több vasuti alkalmazottat el-küldenek. Az üzletvezetőség továbbá a leghatározottabban tagadja, mintha a vasuti alkalmazottak felvé-telénél nemzetiségi vagy vallási szempontokat venné-nek tekintetbe és megállapítja, hogy a mult hónapban véglegesen alkalmazott 12 fékező közül 3 horvát volt. A szolgálatból eddig mindössze csak 15 horvát és 11 magyar alkalmazottat bocsátottak el, akik azonban napszámosoknak voltak alkalmazva. Több horvát származásu vasutast, akik azelőtt mozdonyvezetők voltak, most fékezőknek alkalmazták, de itt sem lehet szó nemzetiségi szempontokról. E hivatalos jelentés dacára horvát részről továbbra is élénk agitáció fejtenek ki az elbocsátott vasutasok miatt. A: *Obzorban Mazzura* kijelentette, hogy a konfliktus nem akarja kiélesíteni; azt állítja, hogy a közös kormány közgei megsérték a törvényt, amely közös hivatalok részére is a horvát nyelvet teszi meg hivatalos nyelvnek. A vasuti alkalmazottak elbocsátásával minden határt túlléptek. A cikkirő a horvát bánhoz appellál, hogy ne juttassa a dolgot oly komplikációkig és üldözésekig, mint amilyenek a kényvelvi címerek esetében történtek. A bánnak, — ez a cikk csatánja — bármilyen módon, de igyekeznie kell az ügyet elsimítani, esetleg még annak az áran is, hogy lemond.

— **Házasság.** *Klein Jenő* ungvári földbirtokos eljegyezte *Reichard* Berta kisasszonyt, *Reichard* Herman leányát Mándokon.

Groszmann Márk, a *Magyar Hírlap* és *Friss Ujság* főkkiadóhivatalának főnöke eljegyezte *Lóví* Irén kisasszonyt Budapesten.

Dr. Sio (Zipsér) Albin fővárosi ügyvéd *Strassburger* Jankával házasságot kötött.

Frankl Miksa, a Nemzeti balesét-biztosítórész-vénytársaság kolozsvári tisztviselője eljegyezte *Weisz* Ilonka kisasszonyt, öz. *Weisz* Lipótné leányát Kolozsvárt.

Aron Izor eljegyezte *Rosenfeld* Lujza kisasszonyt Budapesten.

Stua Gyula fogja legközelebb oltárhoz vezetni *Wertheimer* Irén kisasszonyt, *Wertheimer* Albert leányát,

— **Humbertek rejtekhelye.** *Párisból* jelentik, hogy a vizsgálóbíró Páris környékén több helyen házkutatást tartott, hogy kikutassa a Humbert-család tartózkodási helyét. A kutatásnak nem volt eredménye. Két felsőbbrendű bírónál is kutatott, de ennek a kutatásnak az eredményét szigorúan titkolják. A *Petit République* szerint egy kolostort is átkutattak és nyomára jöttek annak, hogy a Humbert-család hosszabb ideig tartózkodott ott.

— **Elégtétel.** A brassói magyarság fáklýásmo-netét rendezte ma este *Moór* Gyula evangélikus es-peres, a Nemzeti Szövetség elnökének tiszteletére. Az utóbbi napokban a magyarságtól távol álló egyének hajszát indítottak az esperes ellen, akinek a magyarság fényes elégtételt szolgáltatott.

— **Elgázolt az automból.** *Bernből* táviratoz-zák, hogy *Worth*, a híres párisi szabó autombilja ma reggel elgázolt egy *Alaris* Henrik nevű embert, aki szörnyen halt.

— **Az amerikai magyarok nemzeti zászlója.** A Nemzeti Szövetség kezdeményezéséből téngezen túl élő hazánkfiak tudvalevőleg pompás nemzetiszíni díszszázlót kapnak, hogy mindenkor emlékezzenek szeretettel szülőföldjükre, melytől elszakadtak. Mielőtt ez a zászló tengeri útjára indul, ünneppélyesen felavatják. Ez a zászlóavatási ünnep holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor fog végbemenni a vármegyei ház udvarán. Az Országos Nemzeti Szövetség elnöksége és az ünneppély rendezőse napok óta tárad az ünneppély sikere érdekében. Közéletünk kitünőségeiből, valamint számos egyesületől naponként érkeznek a hazafias lelkesedés hangján megírt levelek, melyekben részint adományokat jeleznek, részint az ünneppélyen való megjelenésre vonatkozólag küldenek értesítéseket.

— **A osatádi Lenau-szobor.** Az egész országban rokonszenves visszhangra talált a osatádiak nemes törekvése, akik községük nagy szülőltjének, Lenau Miklósnak szobrát akarnak emelni. A szoborbizottság most a következő felhívásban fordul a közönséghez:

A osatádi Lenau-emlékszobor-bizottsága — mint az országiszerte ismeretes — a nagyméltóságu m. kir. belügyminiszteriumnak 39.105/VII. 1902. számú engedély alapján ez év május havában gyűjtőközpont szétküldése által az egész országban gyűjtést indított, hogy községünk nagy szülőltjének, a németajku, de magyar érzésű Lenau Miklós hirnemes költő magyar földön való születésének századik évfordulóját hazafias ünneppélyek mellett egy kisebb emlékszobor vagy mélszobor felállításával megörökítse. A nagyközönség, de főleg kulturális életünk vezérérfiai és az illetékes körök a legnagyobb örömmünkre oly dicseretes melegséggel karolták fel ezen kogyeletos és hazafias mozgalmunkat, hogy egy nagyobb és méltóbb emlékszobor felállítására nyílik napról-napra jobban és jobban reményünk és kilátásunk. Ez okból, de tekintettel az idő rövidségére is, mivel egy nagyobb szabású emlékszobor a la minute el nem készíthető, — az emlékszobor-bizottság elhatározta, hogy a Lenau emlékszobor felállítását és leleplezését elhalasztja s folyó évi augusztus 13-án tartandó ünneppélynél csak a szobor alapkövének letételelt jogja eszközöltetni, a szépen megindult gyűjtést pedig az engedélyezett egy éven belül föl-tartja.

Kérjük emnélyogva tisztelt gyűjtőinket, a nagyközönséget, az egész hazafias sziót, az illetékes hazai köröket és férfiakat, hogy nemes ügyünket továbbra is állandóan szellemi és anyagi támogatásban részesítsenek sziveskedjenek. Mindazoknak, akik e nemes és hazafias célunkat közreműködésükkel előmozdítani kívánják, mindenkor készségesen küldünk gyűjtőlevelet, az eddig gyűjtött összegek pedig tetszés szerint bármikor s így most is beküldhetők, hogy gyűmölcsözőleg elhelyezhetők legyenek. Végül hangsúlyozni kívánjuk, hogy habár az emlékszobor felállítás és leleplezése az említett örvendetes okoknál fogva ez évi augusztus 13-án el is marad ugyan, de az emlékszobor alapkövének letétele nagyobb ünneppély keretében okvetlenül meg fog tartani.

A osatádi Lenau-emlékszobor bizottsága.

— **A martiniquei áldozatokért.** A martiniqueiek felségélyezésére a Budapesti Újságírók Egyesületéhez ma a következő adományok érkeztek: Magyar Jelzáló Hítelbank 200 korona, madarassi Beck Nándor vezérigazgató 60 korona, Bagossy Károly Jász-Nagy-Kun-Szolnokvármegye alispánja a törvényhatóság adományaként 40 koronát küldött. A mai gyűjtés 290 korona. Hozzáadva a tegnap kimutatott 5498 korona 64 fillért, a gyűjtés eddigi eredménye 5783 korona 64 fillér. A kegyes adományokat kérjük a Budapesti Újságírók Egyesületéhez (Kerepesi-ut 17.) küldeni.

— **Kereskedelmi alkalmazottak kongresszusa.** A kereskedelmi alkalmazottak kongresszusa iránt — mely tudvalevőleg Szent István upján lesz Nagykánizsán, — szélesebb körökben nagy érdeklődés nyilvánul. Eddig már a legtöbb testvéregyesület bejelentette részvételét és több önönki egyesület is résztvesz az alkalmazottak kongresszusán mint vendég. Így többek között a Magyar Kereskedelmi Csarnok, a Budapesti Kereskedelmi Testület, az Országos Iparégyesület és több kamara bejelentette már a kongresszusra képviselőit. A nagykanizsai rendező-bizottság élén Linczer Béla elnökkel, nagyban buzgólkodik a kongresszusra érkező vendégek ellátásáról és az egész kanizsai társadalom érdeklődéssel kíséri az előkészület munkáját. A kongresszusi javaslatokat legközelebb megküldik a résztvevőknek, ugyanzintén a kedvezményes utazásra igazoló-jegyeket is.

— **Sikkasztó községi előjáró.** A boroszlói rendőrhatóság arról értesítette a főkapitányságot, hogy Wetschli Miksa sohónai községi előjáró 51.000 marka takarékpénztári pénzt elikkasztott s aztán megszökött. A sikkasztó előjáró 38 éves, alacsony, zömök természetű ember, feltűnően szélesre lapított fejlel. Aranykeretű ovikkert visel. Valószínűleg Budapest felé vagy a Tátrába szökött. A rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket.

— **Közönségteljesítés.** Felkérültünk a következő sorok közlésére:

Tiszteltünk és jóbarátaink, akik édesatyánk váratlanul történt halála alkalmával nehéz körülmények között a részvételükkel lejezték ki irántunk érzett tiszteletüket, fogadják ez uton leghálásabb közönségteljesítet.

Sauerwein Károly.

— **Oroszországban virrad.** Lehet-e hinni annak a legújabb híremek, amely Oroszországból szivárogo ki az ezerszemű rendőrség ostromzárán keresztül? Semmitéle hivatalos forrás nem tud róla, az orosz lapok mélységesen hallgatnak föléle. És az egész nagyon különös és nagyon merész. De Oroszországban nem a hivatalos hírforrás a leghitelesebb, az orosz sajtó nem ura annak, amit írni akar, s hogy onnan, abból a hideg északi birodalomból olykor különös események hírei röppennek világágra, azt régén megszokhattuk. Nincs hát benne sommi lehetetlenség, ha még olyan különös hangzik is, hogy az orosz cár legközelebb nagy kihallgatást ad, amelyre maga elő hívhatja kétszáz, minden rendű és rangu alattvalóját, hogy a maguk szájából hallja, minden hivatalos közvetítés nélkül, mi a kívánságuk és mi a nép kívánsága, s hogy mi a véleményük a nép kívánságairól. Lesznek a kihallgatandók közt egyetemi tanárok és lapszerkesztők, hercegek és politikai rabok, írők, művészek, szabadgondolkodók, sőt ugynevezett *gyanus* emberek is. Azt mondják, hogy a cárt gondolkozóba ejtette az a veszedelmes forrongás, amely roppant birodalmát fenyegeti és félredobva minden hagyományt, félretolva utjából sopánkodó és fontoskodó minisztereket, udvari cselsozvoéket, egyedül a saját érzésére — meg egy kicsit, mondják a feleségére is — hallgatva szemébe néz a veszedelemnek, szemükbe a veszedelmes embereknek. A cár elé rendelt emberek közt vannak *Mescerszky* herceg, a *Grasdanin* kiadója, *Vjaceszky* herceg, aki kiváló szónok és tudós, *Hoornszky* ismert író, *Avadjev* liberális irányáról ismert író, *Komarov*, a *Szvet* kiadója, *Gringmooth*, a *Moszkovszkija Vjedomostsi* szerkesztője.

Azután meghallgatja a foglyokat is, akiket holmi minisztergyilkoslést csináltak meg, hogy megkerdeze fölük, mi az oka annak, hogy az emberek minisztereket gyilkolnak? Es mindezt hivatalos asszisztencia nélkül fogja a cár megcselvedni. Vajjon mit jelent ez? Csakugyan virrad végre a cár birodalmában? Vagy újabb csalódás lesz ebből is, mint a világbeke nagyszerű ideájából?

— **Schönerer a nagygermán.** Érdekes szerelmi kalandról beszélnék most Bécsben, amelynek hősnője Schönerernek, az aldeutsch párt vezérének a leánya. A Rosenauban lakó Schönerer-család tavaly télen megjelent egy kremsi bálon, amelyen a kremsi helyőrség egyik tisztje, kit Schönerer két leányának bemutatott, szerelmes lett az idősebbik leányba. A tiszt, ki lengyel családból származik, csakhamar meghódította a szép leány szivét, s nemrég meg is kérte, de Schönerer kikoszorázta.

— **Semmi esetre sem engedem meg,** — ugymond — hogy a leányom lengyel embernek és császári osztrák tisztnek legyen a felesége.

Schönerer hajthatatlan maradt s a tiszt egy ideig elkerülte Schönerer rosenau kastélyát. Néhány héttel ezelőtt azonban a szerelmes leány elsőkött hazuról s azóia nyoma veszett.

Schönerer most íjjelentette az esetet a katonai becsületbíróságnak. Leánya megszöktetésével a tisztet vádolja s miután szigorú megbüntetését kéri, kijelenti, hogy leányát örökre kilagadta.

Schönerer párhivei azt mondják, hogy ha a katonai becsületbíróság a tisztet szigoruan meg nem büntetné, az ügyet a parlamentben is szóvá fog tenni.

— **A szállodások nemzetközi gyűlése.** A szállodások nemzetközi egyesületének közgyűlési határidejét és az ezzel kapcsolatos ünneppélyek sorrendjét a budapesti rendezőség következőleg állapította meg:

Szeptember 23-án a Bécs, Prága és Zsolna felől érkező vendégeket a bizottság Kovácspatakon fogadja, honnan külön hajóval érkeznek Budapestre. Budapestben a vendégeket *Halmos* János polgármester és a budapesti vendégfogadó-pártarsulat fogadja. Este ismerkedési estély a *Hungáriában*. 24-én délelőtt a Szállodások Nemzetközi Egyesületének közgyűlése az Akadémia dísztermében. A közgyűlés tartama alatt a hölgyvendégek és az egyesületen kívül álló vendégek megtekintik a várost. Közgyűlés után reggeli a Margitszigeten. utána a vár és a királyi palota megtekintése. Délután diszebbél a Vigadóban este a székesfőváros hatóságaitala vendégek tisztelőre rendezendő duna ünneppély megtekintése. 25-én a központi vásársarnok megtekintése, innen kirándulás a Széchenyi-hegyre dejeuner a Svábhegy-szállóban, ahonnan a vendégek a Zugligeti gyalogolnak. Innen vilámmal a Ferenc József-híd pesti hidőljére, honnan külön hajó viszi a vendégeket Budakökre. Este ünneppély a Törley-kastélyban. 26-án találkozás az Erzsébet-téren. Az új országház és igazságügyi palota megtekintése. Földalati vilámmal a Városligetbe. Reggeli a Gerbeaud-pavilonban, a Park-klub megtekintése. Utána a budapesti vendégfogadó-pártarsulat díszbédje a Royal-szállóban. Este díszelőadás az Operában. A budapesti ünneppélyek sorozata után még tervebe van véve hogy szeptember 27-én az összes vendégek kirándulnak Szegedre az ottani vendégfogadó-pártarsulat és Gazdasági Egyesület által rendezendő gyűmölcs- és bortalálkozás megtekintésére, ahonnan azután csoportkirándulásokat rendeznek *Fiuméba*, *Tokajra*, a magas Tátrába és a Vaskapuhoz.

— **A párisi automobilisták Budapestén.** A vendég automobilisták ma délután kirándultak a Svábhegyre. A társaság a fogaskerekű vasuton ment föl és kiszállván, gyönyörködött abban a panorámában, mely szemük elé tárult. A szálló nagyeremben villásreggeli volt, melynél a házigazda szerepét az automobil-klub adta *Szapáry* Pál elnökkel és *Mónár* Akos igazgatóval az élén. Tósztok nem voltak, csak *von Zuylen* báróné emelt szót s néhány kedves szóval megköszönte a tapasztalt vendégszeretetet. Villásreggeli után az egész társaság a szálló nyitott erkélyére vonult, hol a teketekavét szolgálták fel. A vendégek valóságos el voltak ragadtatva a gyönyörű kilátásról, de még inkább, midőn a Széchenyi-dombra vonulva előltük letekint a lóváros, középen a Duna hőmpolygó hullámaival. Többen a szöb helyekről lényképfelvételeket vettek fel. Villásreggeli után *Erdélyi* lényképfelvételeket vettek fel. Villásreggeli után az egész társaságot. Hosszabb séta után a társaság gyalog lement a fogaskerekű állomáshoz s innen 5 órakor indultak el. Az asó állomásnál a közuti villamos-társaság két külön kocsi bocsátott a vendégek rendelkezésére. Este lényes ebédet rendezett az automobil-klub a vendégek rendelkezésére a Gerbeaud-féle pavilonban, mely francia és magyar zászlókkal és cimerekkel volt díszítve.

Az asztalón gróf *Szapáry* Pál ült, mellette *Van Zuylen* báróné foglalt helyet. Ott voltak még *Van Zuylen* báró, a párisi automobil-klub elnöke, *Rachon Soie*, *Etienne Giraud*, *Deusch* de la *Jeurthe*, *Riffaut* francia konzul, *Marquis* de la *Ville Longo*, *Lafayet*, *Gypert* *Henri Fournon*, *Joltró*, *René Loyssel*, *Rechl Ferenc*, a „*Figaro*” tudósíója, *Hans Ditrich*, *Ruzsiska Henrik*, *Berzeviczy Béla*, *Haas Fülöp*, *Eynoud Camille*, *Roussy Gusztáv*, *Ditrich Hullenberg*, gróf *Wimpffen*, gróf *Thorozsokay Miklós*, báró *Born*, *Rudnay Béla* jókapitány, *Ludwig Gyula* máv. elnökigazgató, *Gerbaud* leányával, *Latino* *Ernő*, *Pázmándy Dénes* *Törley József*, *Farkas László* orvos-tanár *Rohonczy Gida*, *Ritschl Eberhard* lovag nejével, *Szirmay Oszkár* igazgató, *Pollák Gyula* ház-nagy, *Domony Mór*, *Gerenday László* főfelügyelő s számos klubtag, többen nejeikkel. A vendégek *Szapáry* Pál fogadta s a társaság kis asztalnál foglalt helyet. A honvédeknek szolgáltatta a zenét *Bachó* karmester vezetésével. A zenekar először a *Rákóczy*-hymnus, azután a *Marseillais*et játszotta.

Az első teköszöntőt gróf *Szapáry* Pál mondotta. *Loubet* francia köztársasági elnökre, majd a vendégeket éltette. Báró *Zuylen* királyunkra ünnepte poharát, melyet a közönség álva hallgatott; majd köszönetet mondott a szíves ogadatiásért. Ezzel a zenekar az *Isten áldd meg a magyart* játszotta, melyet szintén álva hallgattak végig s óriási tappsal fogadtak. Ezután báró *Haas Fülöp* ált fel s tört magyarsággal ezeket mondta: Szívöb! beszéltek, szívből jön minden szavam a magyarokért dobog a szívem, de tovább nem tudom, s németül folytatta beszédét, megköszönte a magyarok közmondásos vendégszeretetének tanu-jelét. Erre a zenekar a *Rákóczyra* zendített. *Hans Dietrich* a drezdai automobil-klub elnöke a magyar automobil-klub tagjait meghívta Drezdába ennek a felejtetlen találkozásnak örömére.

Még azután sok lelkes tósztkban ünneppélyt a franciák és a többi vendégek a magyar fővárost és a magyar vendégszeretetet.

— **Hamis bolgár bélyegek.** Szófiában nemrégiben különös szélhámoságnak jutottak a nyomára, amelyről már régóta károsítják a bolgár kincstárt. Konzorcium alakult ugyanis, amely hamis bélyegeket gyártott óriási mennyiségben és ügynökeivel sok bélyegárusítónak adatta el. Már sok letartóztatás történt és pedig a legtöbbben a jó társaságból valók. A banda feje valami *Bukovszky* tűzerkapitány, aki a szófiai arzenálból lopta el a szükséges műszereket és fotográfáló-masínákat. A hamisítványok a családias hűek. Hogy mennyi kárt okozott a szöveteket, azt még nem derítették ki.

— **Gyorsírási és gépirás szakiskola.** Az Országos Női Gyorsíróegyesület, mely a gyorsírási terjesztése érdekében egy évtized óta fejt ki sikeres működést, folyó hó elején *Kaiser Gizella* okleveles magyar és német gyorsírást-tanítónő, az egyesület elnökönek vezetése alatt új magyar és német valamint vita-gyorsírási tanfolyamokat nyit. A gyorsírással kapcsolatosan az összes használatban levő írógépeken is oktatást nyernek a növendékek. A tanfolyamok végeztével a tanítványok elhelyezéséről is gondoskodik az egyesület vezetősége. Jelemezni lehet az egyesületi szakiskola helyiségében (VII. Kazinczy-utca 3. I. emelet 7.)

— **Az elhagyott férj bosszúja.** *Székesfehérvárról* táviratozzák: *Mester* *Vendel* richárdpusztai család-embere felesége elhagyta és szüleihöz ment *Csabára*, *Mester* az éjjel utána ment és mivel nem akarták beboocsátani a házba, fel akarta gyújtani a házat. A házbeliek kijötték és az asszony megtagadta a visszavonulást, mire *Mester* két halálos lövést tett feleségére, apósát, ki segíteni akart, lábán sebesítette meg és ezután öngyilkosságot akart elkövetni. A dühöngőt lejezték és később a oszendörök elvitték.

— **Nyári vízatorok.** *Kassáról* táviratozzák, hogy *Homrogd* abaujmegei községben az éjszaka nagy vihar volt. A villám lecsapott s leglyújtotta *Gonda* *János* házat, amely leégett. — *Igló-Füreden* és környékén tegnap délután hatalmas jégeső volt, amely temérédek kárt okozott a vetésekben.

— **La grande Thérèse.** Ez Humbertné, akit csak egy hívnak Párisban s akiről még egyre-másra írják a válogatott csinyeket. A legújabb elmondott eset az ugynevezett francia koronagyémántokkal van összefüggésben. Ezeket a gyémántokat a francia közlétszakaság a nyolcvanas évek végén és a kilencvenes évek elején elárverezte s akik a gyémántokat megvették, okmányt is kaptak a gyémántok eredetéről és a történelmi értékeiről. Akkoriban nagy divattá lett, hogy akik csak tehették, egyik-másik koronagyémánthoz jussanak és semmi feltűnő azon nem volt, hogy Humbertné is olyan ékszeret kívánt, amelyben koronagyémánt legyen. Egy napon megjelent Dumoretnél, Páris híres ékszerésznél egy ékszerésztűgnyök, aki nagy tiszteletet kapott.

— Humbertné — mondotta — hiszen tudja, aki száz millió frankot örökölt nővérének, Daurignac kisasszonynak, aki nemcsak a férjhez megy, gyémántnásfát akar ajándékozni, még pedig valami pompás darabot, amely százezer frankba kerülhet. Ha én valami művészies tervet tud bemutatni erre az esetre, a megrendelés bizonyára meg fog történni.

Dumoret köszöni az ügynököket, hogy rágonolt — százezer frankos üzlet végre neki sem csekélység, főként jóléle váltokban — meg is rajzolja hamarosan a nátsa tervét, az ügynök elviszi és néhány nap múlva újra előkerül, hogy a rajzot elfogadták, csak az a kívánsága Humbertnének, hogy *koronagyémántokat adjon az ékszerész.* Az ékszerésznek azonban nincs koronagyémántja. Az árverésen ugyan vett ő is néhányat, csak hogy tul is adott mindjárt rajtuk. Az ügynök azonban pompás fiu, tud valakit, aki szintén vett koronagyémántokat az árverésen és szívesen eladná most őket. Néhány nap múlva az ügynök el is hozza a gyémántokat és rögtön át is veszi értük hetvenötezer frankot. Aztán az ékszer is elkészül Daurignac kisasszony számára. Dumoret pedig kapott százezer forintot szóló, háromhónaponként lejáró váltókat, amelyekért sohasem kapott pénzt, az ügynöknek ellenben dupla provizótiót adott. Ezzel azonban még nem ért véget a történet, mert la Grande Thérèse ezen a napon körülbelül százezer frankot keresett. A gyémántokat ügynöke útján sikerült eladnia magának Dumoretnak hetvenötezer frankért, az ékszer pedig elzárkózott negyvenötezer frankért. De Dumoret még jobban is belemászott a bajba, idővel mintegy 1,800,000 frank adósságot csinált nála Humbertné s Dumoret a nátsamegrendelés után négy évvel mint tönkrement ember szűkölt meg Párisból. Ötvenévi munkája semmisült meg la Grande Thérèse által.

Párisból a Humbert-ügyben egyébként még a következő újabb részleteket jelentik: Abban a nyomdában, amelyben a francia járadékkötvényeket nyomják, titkos vizsgálatot tartottak. Humbertné ugyanis gyakran mutatott az áldozatainak járadékkötvényeket. Most kislit, hogy csak három járadékkötvénye volt, még pedig csak három és négy frankos kötvényei, amelyeket azonban 800,000—400,000 frankos kötvényekké hamisított, hogy így a hitelezők lépve menjenek. A *Gaulois*ban egy valaki névtelenül felhívja az igazságügyminiszter figyelmét, hogy Humbertnének eszik ágában sem volt, hogy Páris és környékét odahagyják. Ok bizony Sèvres és Bellevue között egy nagyon osinos villában élnek négy titkos rendőr felügyelete alatt, akik közül az egyiket ő, tudniillik a névtelen, ha a miniszter ur úgy kívánja, meg is nevezi. Ott Humberték és Daurignacék nyugodtan, zavartalanul élnek, de bizony nem igen mutatkozhatnak a nyilvánosság előtt, hanem kénytelenek a négy fal között bujkálni. Parmentier jegyzőnek, Humbertné bizalmas emberének elzárta a házát a lakóknál, s azoknak, így a Libre Parole-nak is „érdekes” írásokat kintál az apja irattárából, ahonnan azokat eltilajdonította egyszer. Zsarolni akarta az apját, s ezért le sem lehet tartóztatni, mert Franciaországban nem ismerik el a gyermek zsarolását annak a szülőjével szemben.

— **A szocialisták gyűlése.** Grossmann József és társai bejelentették a főkapitányságnak, hogy holnap, vasárnap délután a Garay-téren gyűlést tartanak a budapesti munkások. A napirend: I. Merénylet a parlamentarizmus ellen. II. Krassány ur tervet. A bejelentés tudomásul vette a főkapitány. A gyűlésre *Tóth* Lajos kerületi kapitányt, *Rády* és *Császár* Pál rendőrtisztviselőket rendelte ki.

— **Megszökött gyógyszerész.** Egy fővárosi gyógyszerész keres most mindenfelé a fővárosi rendőrség, aki társát jelentékeny összeg erejéig megkárosította, megszökött. *Kovács* Mihály 39 éves gyógyszerésznek társas-droguista fiúlete volt a Népszínház-utca 43-ik számú házában. *Kovács*, aki feleségétől elváltan él, üzletársát 11,000 korona erejéig megkárosította és két irodaszerelőjének ezer korona óvadékát eliskasztotta s úgy tűnt el ma délelőtt az üzletből. Szökését csak úgy tudta pár óra hosszáig leplezni, hogy kalapját és kabátját az üzletben hagyta, az üzlet mellett levő házozsaka ajtaját belülről becsukta és a kulcsot benn hagyta a zárban; azután pedig az ablakon át kinyitotta az udvarra és ismeretlen helyre

távozott. Társa, akit becsapott és a két irodaszerelő feljelentést tett ellene a rendőrségnek, amely elrendelte körözését. Személyleírása a következő: középtermetű, nyulánk; arca kicsi, tojásdad; arcszíne barna; haja fekete; homloka magas; szeme barna; orra hallott; vékony fekete bajusza és ritka, fekete kotlettszakála van; cvikkert hord, igen rövidlátó és selypítve beszél. Járása hajlott.

— **Királyságot egy asszonyért.** Érdekes pletyka kering a pétervári magasabb körökben *Miklós* görög herceg és *Heléna* nagyhercegnő házasságáról. A nagyhercegnő tudvalevőleg tulságosan szabadszellemtű hölgy, aki éppenséggel nem törődik az udvari etikettel és viselt dolgaival ugyancsak sok keserűséget okozott már nagyhercegi papájának és a cárnak. Kalandjainak betetőzése az volt, mikor megszökött egy diákkal. A cár eleinte nagyon szerette a hercegnőt és őt szemelte ki a cárvics feleségének. Később *Napoleon Viktorral*, majd legutóbb *Ferdinánd* fejedelemmel hozták kombinációba. Egyszerre csak megjelent a hivatalos értesítés, hogy a nagyhercegnőt eljegyezte *Miklós* görög herceg. Erről az eljegyzésről pedig azt rebesgetik, hogy a görög herceget, akit a szerelmes természetű nagyhercegnő számára megfogtak, sehogyan sem akart kötélnék állni. Végre is azzal bírták kapotni, hogy odaigérték neki a macedóniai királyságot.

— **Aki látta a megfojtott Erdeit.** Mindenki csodálkozott a fölött, hogy *Petróné*, a rablógyilkos asszony, félig nyitott ablak mellett, fényes nappal olyan könnyen végezhető áldozatával, az *öreg Erdei* Sándorral, a nélkül, hogy a népes udvarban két apró gyermek kívül bárki is hallotta volna a dulakodás zaját. Most azután alighanem kiderül, hogy volt valaki a nagy házban, aki nemcsak hogy a dulakodás zaját hallotta, hanem látta is a megfojtott Erdei holttestét *Petróné* lakásában. Ez a valaki pedig nem más, mint *Leirer* Mátyásné, az Aradi-utca 64. sz. ház házmestere, aki tudvalevőleg a gyilkosságot követő napon feljelentést tett *Petróné* ellen a rendőrségen. Most utólag került csak nyilvánosságra, hogy *Leirer* né a gyilkosság napján, kevéssel annak megtörténte után tudott a bestiális büntényről. Szerdán ugyanis megjelent a rendőrségen *Hromecsek* István, a Népszínház-utca 43-ik számú ház házielügyelője és a következő érdekes dolgokat mondta el a vizsgálatot vezető rendőrtisztviselőnek: A gyilkosságot követő napon — miután már *Petróné*t leartóztatták — elment az Aradi-utca 64-ik számú házba. Miután ő is házmester, felkereste *Leirer* Mátyásné-t és kérdést intézett hozzá az iránt, hogy lehet az, hogy bár olyan közel van a lakása a *Petróné*kéhez, még sem hallott semmit sem a dulakodás zajából. *Leirer* né erre behívta őt a belső szobájába és ott következő érdekes vallomást tette neki.

— Hallottam én is a veszekedés zaját, de meg a gyerekek is hírül hozták, hogy a *Petróné*knál valami baj van. Erre én odamentem a *Petróné* lakásához s a konyhán át be akartam menni a szobába. Az ajtó be volt zárva, mire kopogtatam.

— Ki az? — kérdezte *Petróné*.

— En vagyok, a házmesterné; mit csinálnak odabent?

— Semmit, semmit! — felelte *Petróné* zavartan.

— No hát akkor nyissa ki gyorsan az ajtót!
— Azonnal megteszem, csak várjon egy kissé! *Petróné* erre — folytatta tovább elbeszélését *Leirer* né, mint a szoba üvegajtaján át láttam, ohoza valahonnan a kulcsot és kinyitotta az ajtót. *Borzasztó* láttam *öreg Erdei* — akit én is ismerek, mert gyakran szokott a házba járni — megfojtva jekszik a padlón.

— Az istenért, mi történt itt? — kérdeztem *Petróné*t.

A következő pillanatban ijedtemben kiszaladtam s egyenest a lakásomba mentem. *Petróné* — amint hallottam — bezárta a lakását s utánam szaladt. Behívtó a szobába s elém tételdele könyörgött, rimázkodott, hogy ne szóljak senkinek. Én erre megígértem neki, hogy nem szólok senkinek, mire *Petróné* megeshettelett erre. Egy napig meg is tartottam eskümet, de másnap, mikor az újságokban olvastam a borzalmas gyilkosság híreit, elmentem a rendőrségre és feljelentettem *Petróné*t.

A rendőrség jegyzőkönyvbe vette *Hromecsek* vallomását és az érdekes ügyben megindította a vizsgálatot.

— **Szerelmi dráma.** *Bécs*ből jelentik, hogy a *Schmelzen* na hajnalban *Külden* Karolin 17 éves varróleányt halva, kedvesét, a 19 éves *Fendler* Ferencet pedig súlyosan megsebesülve találták. *Fendler* elmondta, hogy kedvesével együtt akart a halálba menni, mert a leány gyógyíthatatlan betegségben szenvedett. A leány revolverrel löbelőtte magát és szörnyet halt s aztán a férfi röpített golyót a mellébe.

Bendlert a kórházba vitték. Minthogy nem lehetetlen, hogy ő lőtte agyon a leányt, az esetet feljelentették az ügyészségnek.

— **Canossa.** Sokszor történtek már nagy összekapások egy idegen szó miatt, amelyet valaki nem ismervén, nagy gorombaságnak vett. Ehhez hasonló esetet mond most el a párisi *Figaro*, azt sem bántván, hogy ezzel közneveltség tárgyává teszi saját nemzetbeli parlamentjének egy sereg képviselőjét, sőt egy minisztert is. A minap történt, hogy *Jaurès* a kamarában beszélvén, szónoklása közben egy képviselő dühösen közbekiáltott:

— Ön is megtalálja még a maga *Canossáját*!
A közbekiáltásnak hallatlan hatása lett. A jelen volt husz képviselő közül egy sem tudta, hogy mit akar ezzel a közbeszóló képviselő mondani, mert nem tudták, hogy mi is voltaképpen *Canossa*? A közbekiáltás indultatos hangjából következtették, hogy az valami kellemetlen dolog lehet.

— Az alighanem valami rossz asszony! — mondá az egyik képviselő.

— Én azt hiszem, hogy gyarmat! — mondá a másik.

— Bizonyosan valami picoli lesz az, vagy valami olvasztó-szer! — vélekedett a harmadik.

— Ugy emlékszem, — szóltott egy öreg ur — hogy *Canossa* egy régi fürdőhely.

A vége az lett, hogy egy volt miniszter lexikont hozatott be a könyvtárból. Abból azután teljes precizitással megállapították *Canossának* történelmi jelentőségét. Akkor már tudták, hogy mit jelent az, hogy *Canossa*. De már késő volt, az újságok is tudták.

— **Nagy vasuti szerenostlenségek.** Amerikából jelentik, hogy a *Mountain-and-Lake*-vasut egyik kocsiján *Gloversville* közelében, ahol mérőüdenként 1000 lábnyi emelkedés van, lefelé menet a fék megtagadta a szolgálatot, úgy hogy a kocsi örült sebességgel robogott le és összeütöközött egy föltelé menő kocsival. Mind a két kocsi kiskiklott és néhány száz lábnyi magasságból lezuhant a völgybe. Tizenöt ember életét veszítette és huszonkilenc megsebesült.

Egy másik táviratunk jelenti, hogy a két kocsi egymás mögött ment lefelé a hegyen. A hátsó kocsi vezetője elvesztette az uralmat kocsija felett, mely erre belement az első kocsiba és szétzúzta. Mind a két kocsi még egy darabig a sineken szaladt, azután kiskiklottak és a mélységbe zuhantak, miközben a bentülők agyonszúzódtak.

*Büttzow*ból jelentik, hogy ma délben az ottani pályaudvaron a *Güstrow*ból jövő személyvonat neki ment a *Rostok*ba induló gyorsvonatnak. A gyorsvonat egy kocsija feldőlt és egy másik kiskiklott. Egy gyermek halálosan, 11 ember súlyosan és nagyon sokan könnyen megsebesültek. Az anyagi kár jelentékeny.

— **Elcsalott tolvajok.** A főkapitányság ma tartóztatta *Princz* Gyula 14 éves. *Fábián* Béla 15 éves, *Hajek* Ferenc 17 éves és *Pusztai* Ferenc 16 éves budapesti *Peskó* János dunaiöldvári 18 éves és *Marchall* Ignác vágyvesei egyénekét, akiket zsebtolvajlásban értek. Közülük *Pusztai*, *Hajek* és *Marchall* június 26-án este a *Carré*-körútszál egy ur zsebéből, aki kockás ruhát viselt, kiloptak egy aólórt és egy tiszti aranyláncot három függelékkel. A lopott holmi közül egy függelék a főkapitányságon van, a többi megtalálták a zálogházban. A tolvajbando tagjainál még a következő tárgyakat találták: egy egyfedelű rézórát láncsal, két rézcsatos függelékkel, ezüstórát hatán ómperpázzsal és tulaláncsal, kétédelű rézórát rézláncsal és apró szuszval és két bőrtárcát. A zsebtolvajok *Csikos* Pálné Szondy-utca 94. sz. alatti lakásán tartózkodtak, akinél szintén találtak egy órát és láncot, meg egy litografált vasuti menetrend-táblázatot. A jogos tulajdonosok a tárgyakat a főkapitányság *Zrinyi*-utca 2. sz. alatti épületében II. emelet 40. szám alatt vehetik át.

— **Megmérgezett család.** *Lajosfalva* község lakosságát megrendítő eset tartja igazgatóságban. *Winkler* Imre orsovai métrnök pár héttel ezelőtt érkezett oda családjával nyaralni s magukkal vitték *Bachmann* Róza szakácsnét is, akinek viszonya volt egy *Buchstaber* Adolf nevű munkással. A szakácsné után *Buchstaber* is elment *Lajosfalva*ra; éjelenként beszökött a lakásba s hajnalban távozott el onnan, amikor egész napi élelmet vitt magával, amivel a szakácsné látta el. Amint erre *Winklerné* rájött, azonnal táviratozott *Temesvárra* szakácsnéért, *Bachmann* Rózának pedig meghagyta, hogy másnap, ha az új szakácsné megérkezik, távozzék. *Bachmann* Róza még aznap mérges növényt (kutyatejot) szedettet a mezőn kedvesével s annak nedvét, mely a tejhez hasonló, belekeverte a család reggelijébe. *Winklerék* gyantulanul reggeliztek, de alig fél óra múlva valamennyien iszonyú görcsöket kaptak. A szakácsnét rögtön orvosot hívték, de mire ez megérkezett, *Winklerék* negyévés kis leánykájá már vonaglott s nem is lehetett megmenteni. A család többi tagjai is nagy kínokat szenvedtek, de azért van remény, hogy életben maradnak. A szakácsnét és szeretőjét letartóztatták és bekisérték a törvényszéki fogházba.

— **Rendőri hírek.** *Szedauer* Jánosné 38 éves újpesti, asztalos felesége ma reggel *Újpesten* lévő laká-

sán megmérgezte magát. Veszedelmes belső sérüléseivel a gróf királyi-kórházba szállították. — A rendőrségen 3 napokban a következők eltűnését jelentették be: *Polinsky* Károly lengyelországi születésű, 73 éves férfi szabó. Még a múlt hónap végén ment el a szegényházban levő lakásáról és azóta nyoma veszett. Nincs kizárva, hogy az erdőben aggyasztást valami baleset érte. *Kollár* István ivancsai születésű 15 éves sültőtanonc a Zichy-utca 4. számú lakásáról. *Drahoš* Jenő 16 éves lakatos tanonc pedig gazdájának gróf *Haller*-utca 15. számú műhelyéből tűnt el. A rendőrség keresi az eltűnteket. — A Kerepesi-ut 64. számú házban ma délután *Lówy* Márk 10 éves tanuló a léposházban egy emeletnyi magasságról a kövezetre zuhant és súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők a Rókus-kórházba vitték, ahol nemskóra meghalt.

— **Cigányzene a Telefon Hírdombán.** Ma este cigányzene közvetítésével kellemes szórakozást nyújt előfizetőinek a Telefon Hírdomb. Nyolc órakor megszólal a Hírdomb *riadója*, s ki sem mozdulva otthonról, pompás cigánymuzsikát hallhatnak az abonentek egészen 11 óráig. E cigányzene átvitelt az Emke-kávéházból közvetíti a Telefon Hírdomb.

(x) **Uj találmány. Németi Mór nagyváradi lakos** nem régen érdekes kis műszert hozott forgalomba, mely saját találmányát képezi és mely hivatva van a nehézhallás és fülzúgást gyógyítani. A műszert elektromos fülkészüléknek nevezi, mely különböző széjjel-szedhető ércalkatrészekből áll és ezeknek érintkezése a fül belső és külső hőmérsékletei következtében a fülben állandó thermo-elektromos áramot fejleszt, mely a fülidegeket fokozatosan erősíti. Ezenkívül a készülék alkalmazott mesterségeses hártákkal a behorpadt dobhartáyat megfeszíteni, illetve kielé domborítani képes, miáltal a fülzúgás és nehézhallás ba-án segíteni tud. A magunk részéről gratulálunk a találmány nemes céljának, mely a fülgyógyászat nehéz problémáját volna hivatva előbbre vinni. Bár még csak rövid idő óta terjeszti ezt a találmányát, máris sok fülbetegget kötelezett örök halála a készülék sikeres voltával. A készüléket bátran ajánljuk a fülben szenvedők figyelmébe.

(x) **Magyar Olajipar-Részvénytársaság** Budapest. Gyár: IX. Soroksári-ut 11. Iroda: VII. Károly-körút 3. Vásárol: lenmagot, kendermagot, repcét, gomborkát, napraorgót, ricinusmagot, tökmagot. Szállít: Repcepogácsát, tökmag-, napraorgópogácsát gépjárat, égőgőzaját, petróleumot, karboliumot, thowite-kenőcsöt és kocsikenőcsöt. Részletes prospektus és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

(*) **Az állatkertben Tilly Bébé** a 12 oroszánával ma utolsó vasárnap. E hó 11-én, pénteken visszavonhatatlanul utóljára lép fel.

Hogy mulatnak fürdőhelyen?

— Jelenet. —

(Történet egy fürdőhelyen.)

Egy ur: Nos, és hogy érzi magát itt ezen a fürdőhelyen?

Egy másik: Pompásan.

Az egyik: És van szórakozás?

A másik: Hogyne volna. Kitűnően mulatunk.

Az egyik: Például.

A másik: Például fölkelek reggel és megmosakodom. Mikor az arcomat a lavóba dugom, belefujok a vízbe és az bugyborékol. Ez olyan mulatságos, hogy ki kell vennem a fejemet a vízből, hogy ne vothessek.

Az egyik: Ez nagyon vidám lehet. És aztán?

A másik: Aztán jön a második mulatság. Elmegyek és megnézem, hogy fejk a teheneket. Képzeld csak, a tehent úgy fejk, hogy a tőgyét huzkodják. En ezt eddig nem is tudtam.

Az egyik: És ezt nézi?

A másik: Ezt. Nagyon mulatságos. Kitűnően elszórakozom egy órahosszat. Aztán leheveredem a fübe és egy szál fűvel csiklandozom a kutyám fülét. Ez oly kitűnő, hogy már előre örülsz neki. Délig szoktam csinálni. Délben ebédelek.

Az egyik: Ez már multság.

A másik: De még milyen. Az, állapot végignézem mindig, és mégis mindig marhahúst rendelke esetes tornával. Egy barátommal mindig fogadok, hogy egy darabban hozzák-e a húst, vagy kettőben.

Az egyik: Ez kitűnő szórakozás lehet.

A másik: Na, aztán ebéd után jön az igazi. Elolvassuk a kurszalomban a *Fliegende Blättert* és a *Meggendortert*. Aztán a barátom zongorázik.

Az egyik: Kedves lehet.

A másik: Nagyon kedves. A barátom ezenkívül elmés ember. Mindig becsap. Mindig azt mondja: „Találd ki, mit fogok zongorázni?” — Erre én mindig ezt felelem: „A rózsabimbót és a méhet.”

Az egyik: És ő?

A másik: És ő tényleg mindig a rózsabimbót és a méhet játszza. Egyetlenegyszer mondtam mást és akkor is a rózsabimbót játszotta. Halálra nevetem magamat ilyenkor.

Az egyik: És azután?

A másik: Azután szunyogversenyt rendezünk.

Az egyik: Hát az mi?

A másik: Az az, hogy mind a ketten kiteszszük a kezünket az asztalra s akinek a kezét előbb csipi meg egy szunyog, az nyert. A oszkló nem számít.

Az egyik: Mennyibe játszzák?

A másik: Egy batosba pointjé. Minden szuras egy hatos. Már az egész megspórolt pénzem ráment. De az viszont igaz, hogy az ő keze olyan, mint a himlő a lexikon színes melléklet.

Az egyik: Szóval, csak mulatnak, mulatnak...

A másik: Hát bizony... mit csinálnak? Szó- rakozni is kell néha az embernek...

—o.—

A kaszirnő.

A magyar országos pincér-egyesület arra kéri a tanácsot, hogy az egyesület női alkalmazottakat is közvetíthessen s ne követelje az egyesülettől a kétezer korona óvadékot.

Most, hogy megnyílt Ósbudában

A sok hűvös,

Bájos, bűvös,

Pezsgőt adó borozó,

És a langyos éjszakában,

Leng a puha

Selymes ruha,

Utat seprő, porozó;

Kérve kérjük a Tanácsot,

Mire rég a fogunk vásott,

Legen nekünk megengedve,

Pincérleányt, kaszirnőt,

S mindazt, mi a férfi kedve,

Közvetlenni, — büverőt.

Mivel Ős-ben mostanában

Semmi kincser

Férfi-pincért

Nem kíván a publikom;

S hogy a langyos éjszakában

Hyg levélve,

Bor gyöngyével

Megtelik a bilikom;

Minden ember csak ezt hallja:

„Hol van, hol a kaszírfránya?”

Nem kell nekünk férfi, — nem!

Borralvót ne keressen

Ósbudán a férfinem.

És mindenütt Ős-Budában,

Ahol ész van,

S a manézsbán,

Ahol nyolc ló körben jár,

Villamfényű éjszakában

Ezer kajja

Kaszírfránya,

Borralvót várva vár;

Kérjük tehát a Tanácsot

Mire rég a fogunk vásott: —

Szállítsunk nót mi is majdan

És ne éljünk hasztalan,

Mert Ős-Budán, miként hajdan,

Kutyavásár, leányvásár ritkán van.

—xl—

FŐVÁROS

(*) **Vámmentesség.** A pénzügyminiszter elrendelte, hogy a bevándorlások és átköltözők az ingóság után nem kell vámot fizetni, ha a költözők a költözőkódost hatósági bizonyítvánnyal igazolja. A budapesti fővámgazgató ma tudatta a tanácsossal, hogy a kerületi eljárásságok rossz bizonyítványt adnak a feleknek, ami a közönséget megkárosítja. A hibás bizonyítvány alapján ugyanis nem tudják megállapítani a vámmentességet s a közönségnek meg kell fizetni a vámot. Arra kéri a tanácsot, figyelmeztesse az eljárást, hogy a miniszteri rendeletnek megfelelően állítsák ki a bizonyítványokat.

(*) **Visszavont felelősség.** A Budapesti Közüti Vaspályatársulat a székesfőváros tanácsának a nyári menetrendről hozott határozata ellen beadott felelősségét visszavonta.

(*) **Munkásokat keresnek.** A földmívelési miniszter ma tudatta a fővárossal, hogy vidékről többen fordultak hozzá munkásért. Sok téglamunkást, kubicost, aratót és gépséplő munkást keresnek. A tanács értesítette a munkaközvetítő intézetet.

(*) **A pincérnők közvetítése.** A Magyar országos pincér-egyesület ma nagyobb beadványban tett panaszt a tanácsnál, hogy egyes helyközvetítő ügynökök száz-kétszáz koronát sarcolnak ki a pincérnőktől. Az egyesület ingyen közvetít, de nem tud konkurrálni az ügynökökkel, mert a vendéglősök és kávéházasok nem szeretik alkalmazottait több helyről szerezni. Az egyesület pedig női alkalmazottakat

nem közvetíthet. Arra kéri a tanácsot, engedje meg, hogy az egyesület női alkalmazottakat is közvetíthessen s ne követelje az egyesülettől a kétezer korona óvadékot.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Szép Heléna.** A *Fővárosi Nyári Színházban* ma este *Offenbach* pajkos gráciájú operettje: *Szép Heléna* került színre kitűnő előadásban és zsufoit nézőtér előtt. Menelaus szerepében *Kovács* Mihály, a népszerű komikus lépett föl, mint vendég, akir már megjelenésekor azzal a fappal fogadtak, amelyben csak kedvenceit részesíti a közönség; egyébiránt egész este zajos tetszésben volt része. A vendégművészt mellett teljes mértékben érvényesült *Krecsányi* kitűnő társulata. *Anday* Blanka szép organummal és fejlett énektechnikával énekelte a címszerepet, frissen esengett *Mihályi* tenorja, pompásan egészítette ki az ensembelt: *Berezsenyi* Julia, *Izso*, *Körmeny*, *Környey*, *Csiszér*, *Kövesdy* stb. A rendezés *Krecsányi* avatott kezeze vallott, nagy dicséretet érdemel továbbá *Vince* karmester, aki a partitúra minden finomságát érvényre juttatta.

** **A Nemzeti Színház beszámolója.** A Nemzeti Színház 1901—2. játékéve alatt, mely 1901. szeptember hó 1-én *Gárdonyi Géza* A bor című műve előadásával kezdődött s idolyó évi június 20-ikán *Herczeg* Ferenc *Három testőr* című vígjátékának előadásával záródott be, a Nemzeti Színházban 300 esti, 37 délutáni, összesen 337 előadást tartottak. Ezekon kívül a budai Várszínházban október hó 1-től március hó 31-ig 48 előadást tartott a Nemzeti Színház. A 337 előadásból 137 előadásban 23 eredeti mű, 200 előadásban 66 idegen darab került előadásra.

Színre került 18 új darab és pedig 7 eredeti, valamennyi egész estét betöltő mű és 7 idegen, egész estét betöltő, 1 idegen 2 felvonásos és 3 idegen 1—1 felvonásos darab, összesen 11 darab, melyek közül *eredetiek*: 1. A becsületbőr (4 előadás). 2. Tagma királyné (8 előadás). 3. Kain (4 előadás). 4. Karacsonyi Álom (13 előadás). 5. Pogány Gábor (16 előadás). 6. A sasok (17 előadás). 7. Balassa Bálint (5 előad.). *Idegenek*: A tenger asszonya (6 előadás). 2. A vörös talár (28 előadás). 3. A becsület (9 előadás). 4. A rejtély (7 előadás). 5. Hannele (5 előadás). 6. A szerencse (11 előadás). 7. Ivette (6 előadás). 8. Kegyelemkenyér (6 előadás). 9. A betörő (9 előadás). 10. A nevelő (6 előadás). 11. A bögre (2 előadás). *Uj betanulással vagy új szereposztással* 1 eredeti és 5 idegen mű került előadásra: a) eredeti: 1. Rang és mód (3 előadás). b) idegenek: 1. Julius Caesar (11 előadás). 2. Fernand (6 előadás). 3. Constantin abbé (6 előadás). 4. Az attacké (6 előadás). 5. A hol mulatnak (6 előadás).

A műsordarabok közül legtöbb előadást értek az *eredetiek*: *Bánk bán* (8), *Az ember tragédiája* (8), *Endre és Johanna* (8), *A bor* (30), *A dolovai nábob leánya* (5), *Nagymama* (4), *Himfy dalai* (3), *Három testőr* (2), *Az idegenek*: *Elektra* (8), *III Richard* (8), *Essex gróf* (3), *A bölcső* (4), *Kamélias hűlgy* (5), *Othón* (5), *Folt*, amely tisztít (4), *Ibolyaiaió* (4), *Troilus és Cressida* (4), *Vasgyáros* (6), *Agglegények* (4), *Közöny-közönytel* (3), *Francillon* (3), *Fry Pál* (4), *Shakespeare* művei 28 estét töltöttek be.

Magyar szerzők művei a következő számban fordultak elő a műsoron: *Katona* József 1 műve, 3 előadás. *Madách* Imre 1 műve, 8 előadás. *Kisfaludy* Károly 2 műve, 3 előadás. *Vörösmarty* 1 műve, 1 előadás. *Csiky* Gergely 1 műve, 4 előadás. *Rákosi* Jenő 2 műve, 16 előadás. *Dóczy* Lajos 1 műve, 1 előadás. *Verő* György 1 műve, 11 előadás. *Gárdonyi* Géza 2 műve. 48 előadás. *Ferencozy* Ferenc 2 műve, 17 előadás. *Szigeti* József 2 műve, 4 előadás. *Gaál* József 1 műve, 1 előadás. *Berozik* Árpád 1 műve, 3 előadás. *Jókai* Mór 1 műve, 2 előadás. *Szigligeti* El. 1 műve, 1 előadás. *Hercegy* Ferenc 2 műve, 7 előadás. *Bartók* L. 1 műve 1 előadás. *Rákosi* V. Guthi S. 1 műve, 7 előadás. *Martos* F. 1. műve, 5 előadás. *Zivuska* Jenő 1 műve, 4 előadás.

Az intézet a lefolyt idény alatt szerzői díjakban az eredeti darabok esti előadásai után 31.181 korona 18 fillért, az eredeti darabok délutáni előadásai után 1787 korona 22 fillért, az eredeti darabok várbeli előadásai után 704 korona 24 fillért, összesen 33.872 korona 64 fillért fizetett. Az idegen darabok esti előadásai után 9071 korona 18 fillért, az idegen darabok délutáni előadásai után 915 korona 68 fillért, az idegen darabok várbeli előadásai után 792 korona 52 fillért, összesen 10.779 korona 38 fillért, együttesen 44.525 korona 2 fillért fizetett ki, amelyből az eredeti művek előadásai után a következő jelentékenyebb összegek jáltak: A karacsonyi Álom előadásai után 5615 korona 23 fillér. A bor előadásai után 7095 korona 39 fillér, *Pogány* Gábor 4000 korona 71 fillér. A sasok előadásai után 2359 korona 68 fillér. *Endre és Johanna* előadásai után 1531 korona 8 fillér. *Tagma királyné* előadásai után 2251 korona 52 fillér.

** **Városligeti Színkör.** A városligeti nyári színházban *A demokráta* zsufoit ház előtt került színre. Az érdeklődésre való tekintettel vasárnap a bohózatot délután és este is adják. A darab továbbra is műsoron marad és Ujházi vendég szerepei közben felváltva kerül színre. Ujházi egyelőre a falu rossza és Vén bakancsos népszínműveiben, a Lengyel zsidó színműben és A sajtkereskedő angol vígjátékban lép fel.

**** Szinpad és erkölcsiség.** Mióta Schiller 784-ben a *Haramiák* előadásával a szinpadot az erkölcs szolgálatába rendelte, aktuális az a kérdés, hogy a színház tanítson, s nem a másik párt hitvallása-e a helyesebb, mely a szinpadtól csak élvezetet vár. Legújabb a franciák bolygatták meg e kérdést. Akik eddig ugyszó-ván az egész világot ellátták vidám, de bizony nem igen ájtatos szindarabokkal, úgy látszik, most már beteltek evvel a dicsőséggel. Erre enged legalább következtetni az a komoly hang, amellyel a nagyobb francia írók a *Revue hebdomadaire*-ben a dologhoz szólnak. *Brieux* ezeket írja:

— Arra a kérdésre, hogy a szinpad hatásosan támogathatja-e az erkölcsöt, legirappánsabban megfelelnek az én darabjaim!

M. *Bengerat* nem tartja alkalmasnak a szinpadot morális célok elérésére s éppen ezért helyteleníti a cenzurát is. Az érdekes nyilatkozatok sorát *Jules Case* zárja be, ezeket írja:

Az öregek azt követelték a szinpadtól, hogy nemesítse a lelket, Mi, modernek, azt követeljük tőle, hogy eszmékkel lásson el bennünket. Lehet, hogy e két kívánság csak külsőleg különbözik egymástól, s lényegében teljesen megegyezik, de mi mindenekelőtt arra törekszünk, hogy a szinpad növelje látásunkat, korbat, hejytenek fellegásokat lerontson, s új eszmékkel tápláljon. És, hogy mulattasson-e? Igen! — De ne a szépek és nemesek rovására!

**** Verdí, mint kritikus.** Verdi, a tavaly elhunyt nagy olasz muzsikuss, egy leveleiben érdekes kritikát mond *Rossini*, *Gounod*, *Meyerbeer*, *Wagner* s *Berhoz* zeneműveiről. Leveleiben, amelyet egy olasz lap ad közre, így nyilatkozik *Rossini*-ről:

Rossini nagy előrehaladásáról tesz tanúságot. Sokat tanult. De mit tanult? Ami engem illet, azt kívánom, hogy fejtse el teljesen és tökéletesen a zeneművészetet és írjon egy második *Sevillai* borbélyt. Mág esküdtem mindarra, amit *Rossini* szerzett, de amióta tanult, kezdek hitetlenkedni a tehetségében.

A *Wagner*-kultusz ellenségei bizonyára örömmel fogadják *Verdi* kritikáját a *Tanhäuser* nyitányáról. Rövid, de velős ez a kritika. Meghallgatván az ouverturét, ugyanis így szavakra fakad *Verdi*:

— Ez a *Wagner* megbolondult...

Több szeretettel nyilatkozik *Berlioz*-ról a következő soraiban:

Nagy tehetség, újas elme. Van érzéke a hangszereléshez s *Wagner* életét nem egy zenekari hatás felé ö gyengítette, bármint tagadják is a wagneristák. Mérsékelt azonban nem tudta magát, hiányzott belőle az a nyugodtság, az az egyensúly, amely nélkül nem lehet tökéletes alkotni a művészetben. Még ha jót is teremtett, túllőtt a célon. A párisi nagy ünneplést megérdemli s az jogos, bárha tulusopot kissé a közhangulat. Szegény nyelvi rosszul bántak, amíg élt, most — hogy meghalt — harsog a hozsanna!

Finon melankoliával végződik a nagy komponista levele.

— Jól tudom, — írja — hogy a párisi nagy szimpátia, amely a *Don Carlos* előadása alkalmából felém fordult, ezt jelenti: — „Nini, ez az öreg még él. Pusztuljon már végre, előbb azonban most már mulattasson bennünket...” Ezt mondta a taps és az éljénzés...

**** Duncan paródia.** *Mátray József*, a Magyar Színház tagja a napokban művészi körútra indult *Miss Duncan* paródiájával, melyet *Salamon Odön* írt, zenéjét pedig *Donath Lajos*, a Magyar Színház jeles karmestere állította össze. A paródia 4 személyt foglalkoztat s kedves humora azoknak, akik *Duncan*-t láták, kellemes szórakozást fog szerezni. A művészi körút csupán azokra a városokra van tervezve, melyekben *Miss Duncan* megfordult, továbbá oly furdóhelyekre, ahol nagyobbára budapesti publikum nyaral, mint *Siótok*, *Balaton-Füred*, *Balaton-Földvár*.

**** Termékeny drámaírók.** Érdekes statisztikát olvasunk a párisi *Figaroban*, amely arról számol be, hogy kik voltak a legtermékenyebb francia drámaírók. Egyike a legelsőeknek *D'Emery*, aki 210 szindarabot írt, melyek összesen 659 felvonásból állnak. Előkelő helyen áll *Clairville* is a *kornevilléi harangok* librettistája, aki ha nagyon belejött az írásba, meg sem állt, míg husz darabot meg nem írt. Valamennyit előírta azonban *Hardy*, ki harminc év alatt 700 szindarabot írt. Olyan rekord ez, melyet eddig még nem sikerült megközelíteni. Az a négy-öt nagyobb színház, mely *Páris* közönségét esténként mulattatja évente átlag 2000 felvonást ad elő — persze egyenként — ami összesen 10.000 felvonást tesz ki. És a színházgárgatók még mindig a szinművészek meddőségében keresik az üres házak magyarázatát.

**** Legújabb zeneművek kaphatók** *Szilgyi Béla* könyv- és zeneműkereskedésében, Budapest, Károlyi-körút 28. — Operák és operettek zongorára szöveg nélkül: *Bizet* *Carmen* 10.— K., *Wagner* *Tristan* és *Isolda* 9.60 K., *Bolygó hollandi* 7.20 K., *Tanhäuser* 9.60 K., *Verdi* *Aida* 9.60 K., *Troubadour* 3.60 K., *A tévedt nő* 4.80 K., *Offenbach* *Hoffmann* meséi 10.— K., *A bőregér* 5.40 K., *San-Toy* 5.40 K., *Görög rab-szolga*, *Geisha*, *Cirkusz-élet*, *Szerencse csillaga*, *Kis aranyos egyenként* 6.— K., *Florodora*, *Kis szökevény*, *Postás fiu*, *New-York szépe* egyenként 7.— K., *Operettek* magyar szöveggel 2 füzeten: *Katalin*,

Hoffmann meséi, *Kis szökevény*, *New-York szépe*, *Pifine* füzetenként 3.— K., *Mader* *Szerelmi kaland*, *Tréfiás ballet* 2 füzet 6.— K., *Egy görbe nap*, *énekés bohózat* 3.— K., *Der Kellermeister* 2 füzet német szöveggel 6.— K., *Das süsse Mädel* 2 füzet 6 K., *Az izé*, *potpourri* 3.60 K., *Luna asszony*, *potpourri* 3.— K., *Tarka Szinpad műsorából: Van-e tehetségem?* 2.— K., *Vén kocsis dala* 3.— K., *A diófa románc* 1.50 K., *Tekintetes ur* 1.60 K. *A róssabimbó és a méh* románc az „Ornag ur”-ból, magyar szöveggel 2.60 K., *Legkedveltebb kupa*: *Drauh* ma ut 1.80 K., *Meine Lily* (Lotti ezredeseiből) 1.80 K., *Du mein Girl* 1.80 K.; ugyanez magyar szöveggel 2.— K., *Zsuzsi-kupa* 2.— K., *Die Haselnuss* 2.40 K., *Der lustige Ehemann* 2.40 K., *Luna-Walzer* 2.40 K., *Az izé-walzer* 2.40 K., *Madame Sans-Gêne* 1.80 K., *Legújabb 101 magyar népdal* 3.— K., *Könyv- és zenemű-jegyzéket* kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Állandó vevők kedvezményben részesülnek.

MŰVÉSZET

□ **Kossuth-szobor Amerikában.** Az amerikai magyarság *Cleveland* városában, Amerika legnagyobb magyar telepén, szobrot állít *Kossuth Lajos*-nak. A szobor leleplezése ez év szeptember 28-ikán lesz, *Kossuth* nevezetes amerikai utjának ötvenedik évfordulóján. *Tóth András* debreczeni szobrászának hírneves nagy-szalontai *Kossuth-szobrát* készítették el és a szobrot *Budapest*-en öntik. A szoborbizottság azonban azt akarja, hogy ez a szobor Amerikában is magyar földön emelkedjék. Ezt pedig úgy akarják elérni, hogy minden vármegyéből, lehetőleg annak valamely történelmi nevezetességű helyéről egy kis szányi földet kérnek az alispánoktól.

□ **Klinger Beethovenje.** *Lipsceből* táviratozzák: A városi tanács elhatározta, hogy a rendelkezésére álló alapítványokból hozzá fog járulni *Klinger Beethoven-szobrának* 250.000 márkára rugó vételéhez.

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ **Hova menjünk nyaralni?** Ezt a kérdést intézte az *Új Idők* olvasóishoz s a számtalan beérkezett válasz közlését legújabb számában kezdte meg. Nagyobbára azokkal az olcsó, de azért szép, egészséges vidékekkel s mondhatni elrejtett furdóhelyekkel ismerteti meg a nagyközönséget, melyek nincsenek benne a furdó-kalauzokban, de egyik-másik többet ér akárhány divatos furdónál. Szép képeket is közöl ezekről a helyekről. *Herzog Ferenc* lapja különben most lépett új évszvegbe. Új regény közlését kezdte meg. *Nagy Endréné*, a nagytehetségű fiatal írónak *Geódyék* című regényét. Külön rovatot nyitott az irodalom, a tudomány és a művészetnek. Ezekben a rovatokban legelősebb írónk dolgoznak. *Horkay* szellemes beszámolója sem hiányzik ebből s a számból. Ezenkívül novella, vers, elbeszélés, monológ és különféle cikkek teszik érdekessé és értékesé a lapot. Szébbnél-szebb rajok, festmények és fényképek vannak még az *Új Időkben*, melynek előfizetési ára negyedszázra 4 korona.

○ **A Vasárnapi Újság** július 6-iki száma 21 képpel s érdekes tartalommal jelent meg. A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedszázra négy korona. Politikai Újdonságokkal és Világkronikával együtt hat korona. Megrendelhető a *Franklin-Társulat* kiadóhivatalában (*Budapest*, IV., ker. Egyetem-utca 4. sz.)

○ **A Magyar Könyvtár** most megjelent június sorozatú újra több értékes füzettel gazdagította ezt, *Radó Antal* szerkesztette kiváló gyűjteményt. A 291. szám *Jókai Mór: Petőfi* Sándorról című füzete. Nagy gondnal vannak benne összegyűjtve *Jókai*nak *Petőfi* Sándorról írott visszaemlékezései, amelyek eddig csak újságokban elszórva jelentek meg az ötvenes évek eleje óta, s amelyek most így egy füzeten kétség-telenül nemcsak mint olvasmányok felette érdekesek, hanem együtt egy új *Petőfi*-biográfiának legelső forrásmunkáját fogják képezni. A füzetet *Várda Béla* állította össze nagy gondnal. Ő látta el jegyzetekkel, s a füzethez igen szép bevezetést is írt a *Jókai* és *Petőfi* közti viszonyról. — A 292. szám *Ignotus: Válatatok a G-huron* oimmal a modern magyar irodalomnak egyik legértékesebb művelőjét mutatja be. *Ignotus*-nak néhány, a legszebb prózában írt költeményét közli összegyűjtve, melyekben a kiváló író mély filozofikus egyénisége és stílus-művészete igen nagy mértékben érvényre jut. — A 288.—289. számú ketős füzet a Magyar Könyvtár új magyar Shakespearejét gazdagítja a *Romeo és Julia* kiváló új fordításával, amelyet *Telesik Béla*, a jeles poéta készített a legújabb szövegkritika felhasználásával. Az új fordításnak lírai részletei, melyekkel a *Romeo* és *Julia* teive van, gyönygyei műfordítói irodalmunknak. A Magyar Könyvtár egy-egy száma 30 fillér. Ugy egyes füzetek, valamint a gyűjtemény eddig megjelent összes füzetei megrendelhető egyszerre részletfizetésre is a kiadó-cégnél a *Lampel-Wodianer*-féle udvari könyvkereskedésben (VI. Andrássy-út 21. szám).

○ **Történetek a kaszárnyából.** *Riktonag rek!* cím alatt jelenik meg *Hasai Hugó* újabb katonai-történelmi könyve augusztus elsején. Mikor a szerző első nemű könyve megjelent, a közönség osztatlan tetszéssel fogadta. Ebben a könyvben is osupa ismerőse lel a katonaviselő olvasó. A könyvnek bolti ára 2 korona, egy koronáért kapják, akik az összegzet július 25-ig a szerző címére (VI. Teréz-körút 58. szám) beküldik. Előszóval *Agai Adolf* látta el a kaszárnyai történeteket,

○ **Leánysszemek.** Ilyen című kötetben adja ki *Amon Ottó* hangulatos verseit. A fiatal lírikus kötetéhez *Salamon Odön* ír előszót. A verseskötve 2 koronával lehet előfizetni a szerzőnél (Váci-körút 17.).

SPORT

**** Másfélmillió versenygyorsaság.** Egy német újság lovainak hamburgi nagy diadalai alkalmából statisztikát állított össze az osztrák-magyar lovak nyereségeiről 1900—1902-ig. A statisztikából kitűnik, hogy lovaink e tizenkét esztendő alatt egy millió háromszázszázet márkát, tehát több mint másfélmillió korona versenydíjat vittek el. Különösen az 1896., 1897. és 1902. években arattak szép győzelmeket a magyar lovak, Ezzel szemben a német lovak 1890. óta csak kilencszázszázet márkát nyertek fölünk. Ezt az arányt a német lap nem is tartja kedvezőtlennek s azt mondja, hogy e miatt kár volna a magyar lovakat a német verseny pályákról kizárni.

**** Kerékpáros derby.** Vasárnap délután 4 órakor a csömöri-úti verseny pályán érdekes versenyek kaposán tartják meg az év legnagyobb és legfontosabb kerékpárversenyét: a derbyt, amelyre hazánk legjobb versenyzői mind neveztek. Azonkívül elődtésre kerülő nagyszabású versenyekre 70 versenyzőtől 150 nevezés érkezett és így előreláthatólag érdekes küzdelmek lesznek. Ugy a versenyek, mint *Muskát* Jenő műkerékpáros felépése iránt a közönség részéről mutatkozó nagy érdeklődés folytán, a közönség kényelmére a zugló villamos kocsi sűrűben fogynak járnak.

**** A sífókori verseny.** A sífókori meeting népszerűsítésére elismerésre méltó lépést tett az *Urlovasok* Szövetsége. A különbözők helyjairát, amelyek mind a két napon közlekednek, jelenlékenyen leszállította, hogy ez annál könnyebben lehetővé tegye a sportsmaneknek a kellemes kirándulást. Az I. osztályú utazás oda-vissza és belépő-jegy egy napra az eddigi 20 korona helyett 14, a II. osztályú 16 korona helyett 10 s a III. osztályú 10 korona helyett 6 koronába fog kerülni.

**** A karisbádi és alagi löversenyek** eredményét legammarabb és legmegbizhatóbban a *Telefon* *Himondó* utján tudhatják meg az érdeklődők, mert a *Telefon* *Himondó* kiküldött tudósítójának telefonjelentései alapján, közvetlenül az egyes versenyek lefutása után két futamonként részletes tudást ösvatolt fel a versenyek eredményéről. A löverseny-eredmények felolvasására, — melyeknek összeredményét már 8 óra tájban felolvasatja a beszélő újság — kétszeres riadó-jellel hívja fel az előzetők figyelmét a *Telefon* *Himondó*.

Az alagi versenyek.

— *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, július 6.

Szép idő kedvezett az alagi versenyek mai, negyedik napjának. A versenyterén nagy közönség volt, pedig a sportsmanek érdeklődése ma megosztott *Alag* és az automobilisták között. A verseny részletes eredménye a következő:

I. **Handikap.** Díj 1200 korona. Távolság 2000 méter. Gróf *Esternázy B. Bokaj* (Mr. Brooke) első, *Mravik P.* *Menyköje* (Krause) második, gróf *Pejacsevich A.* *Felicitasa* (Tulajdonos) harmadik, azután *Wawel*. Totalizátor: 10: 21. Helyrelogadások: I. 50: 76. II. 50: 98.

II. **Elatök verseny.** Díj 1000 korona. Távolság 2400 méter. Egyedi *L. Halloha* (Pejacsevich) első, *Bogyay A.* *Ióhadnagy* *Hogy voltja* (Tulajdonos) második, gróf *Orssich P.* *Ióhadnagy* *Anecdoteja* (Brooke) harmadik, azután *Részes*. Totalizátor: 10: 22. Helyrelogadások: I. 50: 68. II. 50: 110.

III. **Evanthia akadályverseny-handicap.** Díj 3000 korona. Távolság 4000 méter. *Báró Murgorpu A.* *Ióhadnagy* *Mysteryje* (Morze) első, *Klein Gy.* *Philaaja* (Kapousek) második, *Mravik P.* *Bohemeje* (Machan) harmadik, azután *Néha-Néha*, *Sütét*, *Rozmaring*, *Vieux garcon*, *Bó-lamm*. Totalizátor: 10: 35. Helyrelogadások: I. 50: 68. II. 50: 118. III. 50: 86.

IV. **Morny-gátversenyhandicap.** Díj 1200 korona. Távolság 2400 méter. Gróf *Orssich P.* *Ióhadnagy* *Fratersterenje* (Brooke) első, *Dr. Haberd* *ur* *Bakatorja* (Szentkereszty) második, *Stein R.* *ur* *Leánykása* (Hagelin) harmadik, azután *Anita*, *Divino Bell*. Totalizátor: 10: 36. Helyrelogadások: I. 50: 112. II. 50: 144.

V. **Kétévesek eladó-versenye.** Díj 1200 korona. Távolság 1200 méter. *Mravik P.* *ur* *Embrotocionje* (Mail) első, *Braganzai herceg* *Tartarugaja* (Smeja) második, *Folbert J.* *Ióhadnagy* *Va banqueja* (Huter) harmadik, azután *Kisbügre*, *Lady Orwell*, *Páranj*, *Legenda*, *Xenia*. Totalizátor: 10: 91. Helyrelogadások: I. 50: 150. II. 50: 112. III. 50: 318.

VI. **Viztorony-díj.** Díj 1600 korona. Távolság 1400 méter. *Világhy Gy. Cserhátyja* (Szemere) első, *Gróf Andrássy T.* *Adoma-ja* (Pejacsevich) második, *Mravik P.* *Picador-ja* (Krause) harmadik, azután *Berik*, *Kelegye*. Totalizátor: 10: 44. Helyrelogadások: I. 50: 86. II. 50: 702.

Az alagi versenyek utolsó napján is négy versenyben lovagolnak urlovasok, köztük a 5000 méteres nyári akadályversenyben is. A 2400 méteres szentendrei gátversenyben belföldi lovászok lovalgathatnak. Az akadályverseny valószínűleg *Beague* vagy *Dagmar* zsákmánya lesz, míg a gátversenyben *Latort* vagy *Villettebehen* várjuk elsőnek a célnál. A sikerversenyekben is eléggé jól sikerültek a nevezések, ugy

hogy az utolsó nap futamai is teljesen kielégíthetik a turi látogatóit. A többi futamra jelöljeink:

- I. *Divonne—Felicitas.*
- II. *Hü—Fakati.*
- III. *Lator—Viellüchen.*
- IV. *Bèzigue—Dogmar.*
- V. *Mr. C. Wood—ist.—Reeves—ist.*
- VI. *Jankovich—ist.—Joubert.*

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Richelieu hercegnő válása.** Párisból táviratozták, hogy a szajnamegyei törvényszék tegnap kézbesítette a monakói fejedelem volt feleségének, *Richelieu* hercegnőnek a monakói törvényszék ítéletét, amelyvel a hercegnőnek Albert fejedelemmel való házasságát felbontja. Az ítélet a hercegnőt mondja bűnös félnek és megoklásában eladja, hogy a hercegnő 1900 óta minden érinkeztést megszakított a herceggel és vonakodott Monakóba vagy a herceg párisi palotájába visszatérni.

§§ **Órült vagy anarkhista?** Rómából táviratozták nekünk: A törvényszék az anarkhista *Guerrierot*, aki május végén a király szalonkocsijának ablakát bezúta, örültnek nyilvánította és a bolondok házába vitette.

§§ **Egy leleplezés.** *Forgács* Ambrus konzulátusi tisztviselő és *Nadas* Sándor hírlapíró leleplezték *Somogyi* Lajost, aki hírlapíróként szerepelt. A leleplezés során felfedték az álhírlapíró viselt dolgai, mire *Somogyi* rágalmaszert bevádolta leleplezőit. A bíróság a vádlottakat a rágalmazás alól fölmentette s *Nadas* csupán becsületsértésért ítélte el 10 korona büntetésre.

§§ **Halálos játék.** *Szilágyi* János kovácsmester 5 éves leánya a gyermekekkel együtt játszott a múlt hó 2-án a Szigetvári-utca 25. számú ház udvarán. Játék közben a kis leány gyanútlanul rálépett a deszkával takart kut nyílására. A kis leány sulya alatt a korbácut deszkák eltörték, mire az beleesett a kutba. Mire a gyermekek segélykiáltásaira elősiető házbellek kihúzták a kis leányt a kutból, már halva volt. A rendőrség feljelentésére *Homonnay* István ellen a törvényszék e rendelte a vizsgálatot gondatlanságból okozott emberölés vétségéért. A vizsgálat során *Homonnay* védője dr. *Földes* Árpád az e terjesztett bizonyítékok által bebiztosította, hogy a háztulajdonost a szerencsétlenségnél nem terheli sem mulasztás, sem gondatlanság, mivel a jelen esetben pusztán véletlen szerencsétlenség esete orog ienn miért is a kir. ügyészség indítványára a törvényszék megszüntette *Homonnay* ellen a további eljárást ez ügyben.

Természetes forró-, meleg kénes források, iszapfürdők, iszapborogatások,
 zuhany-massage. Vizgyógyintézet, villanyfürdők, gőzfürdők, kő- és kádifürdők, gyógyvíz-uzodák. Olcsó és gondos ellátás. Csuz, kőszvény, ideg-, borbajok stb. felelő kimerítő prospectust küld ingyen a **Szt.-Lukácsfürdő** igazgatósága, Budán.

VIZGYÓGYINTÉZET
 Kúria utri- és női-osztályok a Szt.-Lukácsfürdőben, vizgyógykezelés, hideg-meleg-iszapfürdő. Szép és előkelő berendezés, Alárendelt orvosok felügyelete. Prospectust küld a Szt.-Lukácsfürdő Budapestben.

T **CIRKVENICA—FUME**
 klimatikus gyógyhely. Egész éven nyitva. **Dr. EBERS** csász. tanácsos **HERAPIA** • **TERMÉSZETES GYÓGYINTÉZET**
 Saját major. * Nyári tengerfürdő. Prospectust ingyen.

A ki a GYOMRAT szereti?
 az jól cselekszik, ha reggelente egy pohár melegített **ROHITSI STYRIA-T ISZIK.**

Kereskedelmi akadémiát végzett, szép írással bíró fiatal ember elsőrendű biztosító-részvény társaságnál kezdő fizetéssel

gyakornokul felvétetik.
 Ajánlatok „nyugdíjkepes“ jelige alatt a kiadoba intézendők.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító-társaság.

A társaság vagyona:

1898. dec. 31-én	1,437,913,603	frank
1899. „ 31-én	1,563,961,000	„
1900. „ 31-én	1,687,840,168	„
1901. „ 31-én	1,828,181,200	„

Magyarországi vezérigazgatóság:
 Budapest, IV., Károly-körút 26.

(Az e rovat alatt közöltneknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK

Bern, július 5. A berni kanton kormánya oly határozatot hozott, mely *Vetter* tanárt eléreláthatólag lemondási kérvénye visszavonására fogja indítani. *Vetter* tanár azért adta be lemondását, mert azt hitte, hogy a kormány osztolni fog a fősokolai tanács nézetében és őt meg fogja rendszabályozni. A kormánytanács azonban közölte vele, hogy ez a feltétel alaptalan és hogy ezért lemondó kérvényének visszavonását várja.

Lisszabon, július 5. A király ma fogadta az új osztrák-magyar követet.

A fokföldi alkotmány.

London, július 5. A kormány ma döntött a fokföldi alkotmány felülgészítése dolgában és határozatát ma este fogja közzétenni. A *Daily Mail* szerint a kormány közvetítő módot keresett s nem járult hozzá az alkotmány felülgészítéséhez. Valószínűnek hiszik, hogy a kormány válasza kedvezni fog a federatív törekvéseknek.

Fokváros, július 5. A birodalmi kormány az alkotmány eltörlése ellen nyilatkozott.

A német vámtarifa.

Berlin, július 5. Politikai körökben azt hiszik, hogy a vámtarifa-bizottság augusztus elejéig elkészíti a vámtarifa-javaslat első olvasásával. A második olvasásnál valószínűleg vissza fogják állítani a kormány-javaslat minimális vámtételét a gabonára vonatkozólag, csak az árpanál fog a szövetségtanács engedni s hozzá fog járulni ahhoz, hogy a minimális vámtétel ötven fillérrel fölemeljék.

Zajos tartománygyűlés.

Capo d'Istria, július 5. A tartományi kulturális alap 1902. évi előirányzatánál *Davanzo* képviselő szólat fel és panaszkodott, hogy a kormány íőleg csak szláv mezőgazdasági intézményeket támogat. *Trinaistik* azt válaszolja, hogy a kormány evvel csak az igazság követelményének felel meg, miután ezek az intézetek sem a tartományi kulturatnacs, sem a tartományi bizottság részéről sohasem részesülnek segélyben. E képviselőnek szlovén nyelven mondott beszéde alatt a karzat lármáznai kezd és a tartományi őrők ismételt intései dacára is folyton zajong, mire *Mandic* odakiáltja a tartományi őrőknek, hogy a karzat csufot üz be-lőle. Ezt a közbekiáltást a többség félreértette és ennek következtében zajos jelenetek fejlődtek ki, amelyekben a karzat is részt vett, [mire a tartományi őrők kiürítette a karzatot. *Barlole* követeli *Mandic* rendreállítását. *Mandicot*, aki felvilágosításokat akart adni, a többség nem hallgatja meg. *Zajos* jelenetek és izgatott közbekiáltások közben az ülést félbeszakították. A félreértés felderítése után az ülést újból megnyitották és az „ncidenst elintézetnek tekintették.

Változás a svéd kormányban.

Stockholm, július 5. A *Bostroen* eddigi miniszterelnök által a király elé terjesztett és az utóbbi által jóváhagyott miniszteri lista szerint a kormányban a következő változások történnek: miniszterelnök: *Bostroen*; igazságügyminiszter: *Berger*, volt főügyész; belügyminiszter: *Westring*, eddigi tárca nélküli miniszter; pénzügyminiszter: *Meyer* kárshalmi nagykereskedő, a második kamara tagja; egyházi miniszter: *Friesen* Károly rektor; tárcanélküli miniszter: *Ramstedt* a legfőbb törvényszék bírása. A többi miniszter megtartja tőroáját.

Török ügyek.

Konstantinápoly, július 5. Az orosz és a francia nagykövetség azt tanácsolta a portának, hogy a szereszi konfliktus dolgában egyezkedjék ki Bulgáriával. A porta kijelentette, hogy holnap megadja a választ *Gesov* bolgár diplomáciai ügyvivőnek.

Sainovjev orosz nagykövet felszólította a portát, hogy bizottságot küldjön ki az utolsó háboruban kárvallott orosz alattvalók még ki nem elégitett kártérítési követeléseinek megvizsgálására.

Közzgazdasági táviratok.

Fiume, július 5. Az idevaló kereskedői körökben nagy feltűnést kelt a *kávè- és téa-behozatali társaság bukása*. Ez a nagy kereskedelmi társaság a rossz üzletmenet miatt kénytelen likvidálni. A társaság hivatalnokainak és munkásainak már fölmondtak.

Bécs, június 5. Az osztrák államvasut-társaság vonalainak államosítása ügyében a tárgyalások legközelebb megkezdődnek és tekintve ama fontos érdekeket, amelyek emnél az akciónál szóban forognak, hosszabb ideig fognak tartani.

Berlin, július 5. A 4 1/2%-os boszniai vasuti kölcsönre való aláírást többszörös tulajgyezés miatt kevéssel az aláírás megnyitása után lezárták.

Bécs, július 5. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) A különböző helyről érkezett jelentések egyértelműleg azt mondják, hogy éppen az utóbbi időben beállott hűvös időjárás a vetések tejlődésére igen előnyös volt és különösen a buza szemképződésére volt rendkívül jó hatása. Ily körülmények között tulajdonképpen csak örvendetes lehet, hogy az aratás kissé megkésett. Tekintettel a várható jó aratási kilátásokra, a tegnapi tőzsdé árhanlyatlása természetesen meg is folytatódtott, dacára annak, hogy a külföldi gabonapiacokon az árak, a rossz idő miatt ismét szilárdultak. A magyar földmívelésügyi miniszternek a vetések állásáról tegnap kiadott jelentése erre a hanyatló irányzatra nem volt nagyobb befolyással és csak az újabb esőjelentésekre állott be buzában és rozszban 8—9 fillérnyi javulás. Mindazonáltal a heti árcsökkenés még így is 19 fillér buzában, 11 fillér rozszban és 5 illetve 8 fillér zabban és tengeriben.

Jegyzetek: Buza őszre 7.67, rozsz őszre 6.56, zab őszre 6.02, tengeri július—augusztusra 5.23, tengeri szeptember—októberre 5.38, repece augusztus—szeptemberre 11.60—11.70 korona. Rozsz régi áru 25 fillérrel, új áru azonban csak 5 fillérrel olcsóbb, tengeri 5.45—5.40, zab 10 fillérrel olcsóbb, lisztben alig volt forgalom.

Nyilttér.

Sorsjegy ára csak 50 fillér.

Pozsonyi Kiállítási Sorsjegy.

1089 nyeremény 85.000 korona értékben.

Főnyeremény **50.000** kor. értékben.

Huzás visszavonhatatlanul 1902. szeptember 21-én. Sorsjegyek kaphatók minden banküzletben, sorsjegy-elárusító helyen és dohánytőzsdében, valamint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének kiállítási sorsjegyirodájában. Budapest, V. ker., Nádor-utca 16. szám. Dohánytőzsdé- és titeltulajdonosok jutalék mellett kapnak sorsjegyet bizományba.

Sorsjegy ára csak 50 fillér.

AZ A RENGETEG

sok köszönőlevél és orvosi nyilatkozat is hiteltelíti, hogy az

Erényi-féle „Ichtliol-Salicyl“

teljesen elmulasztja a bőrvizskotegséget egyttől föllepő smöröt, ótvart, kipállott és izsadt tostrést, bőrkítéletet, bőrhámást és többé nem ujul. Ár 3 korona utatissal.

Kapható és szétküldi **Diana-gyógyszertár, Budapest, Károly-körút 5. L.** (Dob-utca sarkán).

A gyakran előforduló védjegyhamisításoknál vigyáznai kell, hogy a védjegy tényleg valódi legyen. A **Berger-féle orvosi és higienikus szappanok** hirdetésiben lenyomatott védjegyek minden borítékon, címkén használti utatissation és a szappanokon is látható. Utatissatok visszautatissandók, miután csak a valódi 30 év óta forgalomban levő **Berger-féle szappanok** hatása a régi bevált. Minden valódi **Berger-szappan** az itt látható védjegyet viseli és a G. Hell & Comp címet.

Gyógyfürdőbe készülő betegek figyelmébe!

IDEG, nemi, vér és gyengeségi bántalmak gyökeros gyógyítására első helyen ajánlható

Dr. MITZGER

a kontinens egyik legjobb gyógyhatású és legmodernebb berendezésű **Electro-Medikai intézete Budapest, VI., Teréz-körút 44. L. cm.** Összes medikai villamos gyógyfürdők, tudományos vizsgyőgyeljárások, elektroterápia. **Kataphorese!** **Uj gyógymód!** Tapasztalt biztos s **gyors eredmények** folytán **honorarium teljes gyógyulás után fizethető.** Prospectust és levelekre értesítést díjmentesen küld az intézet.

MESE

Annuska meg Évike.

A kis Annuska fürdőre ment a mamával. Sokáig robotott a gyorsvonat, míg a kitzűzött helyre érkeztek. Szép árnyas fák között volt a fürdő és körül magas bércek emelkedtek az ég felé. De találkozott Annuska legelőször Évikével, de mindjárt megkedvelték egymást a kis leányok. Az első perelő kezdve hü játszóársak lettek.

Másnap már nagyobb sétára indult a két játszó leányka, de a sétát kevés volt Annuskának meg Évikének. A hosszú sétány végénél az erdő kezdődött. Annuska rábeszélte Évikét, hogy az erdőbe menjenek. Szép a sötétzöld erdő, aztán nem fognak messzi menni.

A fák alatt gyönyörű vadvirágokat találtak. Nem őrítte senki. Leszakították és csokorba kötötték. Ezt a csokrot a mamának szánták. Annuska az ő mamájának, Évike szintén az övének. Amíg a csokorhoz keresték a virágok legszebbjeit, az alatt betévedtek az erdőbe.

Azt mondja egyszer Évike:

— En nem tudom, hogy honnan jöttünk!...

Annuska nevetve mondá:

— En meg azt nem tudom, hogy merre megyünk! ha! ha! ha!...

Évike intette:

— Ne nevesz Annuska!...

De Annuska ropogósan nevetett tovább. Évike sirni kezdett, mire vigasztalta Annus:

— Ne sirj, Évike! Nem meseországban vagyunk. Valahol csak vége van ennek az erdőnek.

Évike sirva panaszkolta, hogy bizony nincs vége! De Annuska nem hitte. Ugy találmokra rekiindultak a zöld erdőnek és mentek serényen. Hátha csakugyan ott lesz a vége!?

Sokáig bolyongtak, míg végre beismerte Annuska, hogy Évikének igaza volt. Sehoh sem találtak a zöld erdő végét. Leültek pihenni. Évike sirt, mert félt. Annuska is segített sirni, mert kettősen jobban sirhattak. Addig sirdogáltak, míg bele nem fáradtak.

Egyszer csak haragocská kongása hallatszott. Azután kis furulya szomorú hangja szállt arra felé. Erre Évike örömmel fölugrott:

— Hallod, Annuska? — kérdezte Évike.

— Hallom a furulyaszót, — felelte Annus.

Kérdezi Évike:

— Tudod-e, ki fujja?

Feleli Annuska:

— Hát valaki!...

Mondja Évike:

— Dehogyan valaki! Hát Dimitriu fujja!

Kérdi Annuska:

— Kicsoda az a Dimitriu?

Évike csodálkozott.

— Hát Dimitrut sem ismered?!... Egy kis pásztorfiu. Kecskéket őriz a bérceken. Jere hozzá!

Megszoritották egymás kezét és a furulya hangja után meg a kis haragocská kongása felé siettek. Évike megismerte. Csakugyan Dimitriu volt. A kis kecskepásztor leemelte a sapkáját a fejéről, mikor Évikét meglátta, aztán rájok bámult, mint aki álmodat lát nyitott szemekkel.

A kecskék közel jöttek hozzájuk, hogy megbámulják. A pásztorfiu szintén bámult, hallgatva nézett.

Évike megszólította:

— Dimitriu, én éhes vagyok!

A pásztorfiu szó nélkül leakasztotta tarisznyáját az oldaláról s kitárta a tartalmát, hogy egyenek. Nem tudták, hogy micsoda eledel volt, de jól falatoztak. Évike aztán az utat kérdezte Dimitritől, hogy visszajöjjenek, hanem a pásztorfiu nem engedte, hogy el ne tévedjenek. Biztatta a kis leányokat, hogy majd alkonyatkor oda hajtja kecskéit a fürdőhöz és akkor hazatalálnak.

Bátrabb lett később a kis Dimitriu is. Beszélni kezdett. Delelésnél a kecskéket egy forráshoz terelte. Ott találkoztak a kis leányok még két pásztorfiuval. Azok szintén kecskéket őriztek és Évike ismerte őket. Déli pihenés alatt kérék a pásztorfiukat, hogy valami szép mesét mondjanak, mert messzi vidékről jött az Annuska. Eppen Budapestről, a székesfővárosból...

A legnagyobb pásztorfiu csakugyan hajtott a kérésükre és elkezdett egy mesét, hanem szépen mondogatta:

Mesét mondok nektek: Csengőkeországról, Csengőkeországnak híres királyáról s a híres királynak gyönyörű leányáról. Csengőkeországban a virágok édes kelyhe helyett kis harangok nőnek a mezőkön. Falevel helyett édes hangu, apró zörgőcskék csüngenek a fákban. Aki el nem hiszi, menjen el Csengőkeországba. Egyszer én is jártam már ott. Mikor a réten végigmentem, ezer kiesi harang édes hangja csendült a lábam alatt a virágokban. Mikor a fák alá lepihentem, a szellő megingatta a fákat és szólottak az apró ezüst-csörgők, mintha tündér-csengettyük volnának.

Igy haladtam erdőkön, mezőkön át Csengőkeországban. Hát egyszer mit látok?!... Egy akkora harangot, mint egy hegy. Ez volt Csengőkeország híres királyának a palotája. Sok nép forgolódott a harang-palota körül. Nagy dolgokra készültek, mert éppen másnap tartották meg Csengőke király szép leányának lakodalmát.

Azaz megtartották volna, ha Csengőkeország híres királyának szépséges leánya beteg nem lett volna.

Vala lótas-futás hegyen-völgyön. Egy sebesen a világ minden részéből összehozták az orvosokat, hogy meggyógyítsák a királyleányt. De bizony nem tudták. Olyan csodálatos dolgokat beszélt a csengőkeországi szép királykisasszony,

hogy az csupa esuda volt. Szinte félték tőle, ha beszélt. Pedig sokat beszélt.

Azt mondotta, hogy amint huzzák a királyi nagyharangot, hát minden kondulására úgy megpendül a szive, mintha a rossz szellemek ráncigálnák. Talán össze is van kötve láthatatlan kötéllal az ő szive, meg a királyi nagyharang?!...

A világ tudósai nem tudták meggyógyítani a Csengőke királykisasszony szívét. A királyi igen elbusult ezen, mert három napig tartott a próbálgatás, ami semmit sem ért. Ekkor egy pásztorlegényt vezettek a szomorkodó király elé, aki azt ígérte, hogy meggyógyítja a beteg Csengőke királykisasszony szívét, ha a király teljesíti az ő kívánságát.

A király mindent megígért.

Ekkor a pásztorfiu hozzáfogott az orvos-ság elkészítéséhez. Ezerjófűvet szedett egy fazékba. Nagy tüzet rakott a Csengőke-országi nagyharang alá, mely királyi palota vala. Csak azért tett nagy tüzet, hogy ezzel kifűstölje az ő barátját, akit a csengőkeországi királykisasszony szeretett és a haragban elbujtatott. Ezt a pajtását akarta fojtó füsttel kikergetni, de nem sikerült, mert a királykisasszony észrevette rossz szándékát és nagyon kiabált. Azt kiáltotta fájdalommal, hogy úgy fáj a lelke, mintha az a tűz égetné!

Hát eloltották a tüzet, a pásztorlegényt pedig börtönbe vettette a király, mert fájdalmat okozott gyógyítás helyett a királykisasszonynak.

A sötét börtönben meg is bánta, amit tett a pajtása ellen a pásztorfiu. Másnap ismét a király elé ment és megígérte, hogy most bizonyosan meg tudja gyógyítani a királyleányt fájdalom nélkül. Ugy is tett. Mikor a király próbára tette, nem főzött semmiféle orvosságot, hanem a nagy haragban fölkereste a pásztorpajtását. Előhozta és azt mondotta, hogy annak az orvoslásától bizonyosan meggyógyul a királykisasszony. Ezt azért mondotta, mert tudta, hogy szereti a királykisasszonyt azt az elbujt pajtást, azt a másik pásztorfiut.

Az elbujt pásztorfiu csak megölelte és megcsókolta a királykisasszonyt, mire jobban lett. Erre az öröme Csengőke-országban mind lekaszálták a virágokról a csengőket, levágták a fák-ról az ezüst zörgőket. Ha a csengőkét, zörgőket le nem vágták volna, ez a mese is tovább tartott volna!...

A kis Dimitriu alkonyatkor visszavezette Annuskát meg Évikét a fürdőhöz, hol a szülei siratva keresték az elvesztetteket. De megígérte Annuska is, Évike is, hogy többé elbocsátás nélkül messzi nem távoznak.

Székelly apó.

REGÉNY

SZEGÉNY EMBEREK.

(Foma Gorgyjejev).

Irtá: GORKIJ MAXIM.

A fiu hallotta ezeket a szidalmakat s tudta, hogy apjára vonatkoznak.

Most Ignác is megjelent a fedélzeten s egyenesen a matróhoz lépett.

— Kiről beszélsz? — kérdezte.

— Hát ugy beszélék, ahogy tudok — hebegte a matróz. — Nem egyeztünk meg, hogy hallgatnom kell.

— S ki az, aki a véredet szipolyozza? — kérdezte Ignác, miközben a szakállát simogatta.

A matróz megértette, hogy tetten érték s mivel látta, hogy nincs szabadulási, ledobta válláról a fát, letörülte a kezét s bátran szembenézett Ignáccal.

— Hát nincs igazam? Hát nem szipolyozol?

— Én?

— Te.

Foma látta, hogy atyja ütésre emelte kezét. Hangos csattanás hallatszott s a matróz a földre bukott. Rögön fölállt s a dolgára ment. A fehér fára lecsepegott a vére, melyet az ingével törölgetni kezdett s nagyokat sóhajtott. Mikor Foma előtt elhaladt, a fiu látta, hogy az orrán két könnyesepp gurult lefelé.

Az ebédnél elgondolkodott s félve tekintett Ignáca.

— Miért nézel olyan sötéten? — kérdezte rátsárgosan az atyja.

— Csak...

— Valami bajod van?

— Nincs.

— Nos, hát akkor? Mondd csak meg, ha valami bánt.

— Nagyon erős vagy — mondta a fiu lassan.

— Én? Megjárja...

— Hogy megverted!

Ignác egy darab kaviáros kenyeret emelt a szájához, de hirtelen letette az asztalra.

— A Jefimkát gondold!

— Azt. Véresre verted... s mikor elment mellettem, láttam, hogy sirt.

— Hm! Ignác a szájába tette a kenyeret.

— Hát talán sajnálsz?

— Sajnálom — mondta Foma s szemébe könnyek gyűltek.

Ignác hallgatott, bort öntött poharába, ki-hörpintette s így szólt:

— Semmi okod sincs arra, hogy sajnáld. Tul-ságos sokat káromkodott s megkapta a magáét. Ismerem, jó fiu, munkás, erős és nem ostoba. Nem szokott tündönni... Tündönni csak nekem szabad, mert én vagyok az ur. Nem olyan könnyű urnak lenni... Attól az arculástól nem fog meghalni, csak okosabb lesz. Ugy van... Oh, Foma! Te még gyermek vagy s nem értesz semmihez, meg kell tanulnod az életet. Talán nemsokára meg is halok.

Ignác hallgatott, újra ivott s így folytatta:

— Az embereket sajnálni kell... de okosan kell sajnálni őket. Először jól meg kell figyelni őket, hogy mi lakik bennük s hogy miképpen lehetne hasznukat venni. Ha aztán azt látod, hogy munkaképes, erős ember az illető, akkor segíteni kell rajta. De ha gyenge s nem tud dolgozni, menj tovább a magad utján s ne tördődj vele. Tudnod kell, hogy aki sokat nyög és sokat panaszkodik, az nem ér egy fabatkát sem s az ilyet nem szabad sajnálni. Majakin keresztapádnál sok mindenféle csöcseléket láttál, olyan embereket, akik kegyelemkenyérre éltek. Feledd el őket, ezek nem is emberek, hanem hernyók, melyeknek semmi haszna sincs... Olyanok, mint a bolhák vagy egyéb piszkos rovarok... Csak Istennek élnek, pedig nincs is istenük, csak a nevét hordják a szájukban, hogy az ostoba embereket elámítsák s

teletömjék a gyomrukat. Ezek az emberek csak a gyomruknak élnek s egyebet sem tudnak, csak inni, enni, nyafogni és aludni... csak a lélekek ártnak. Az ilyen emberek miatt botlanak meg a munkások. A jó ember olyan ezek között, mint a jó alma a rothadtak közt, megromtják a jót is... Te még kicsiny vagy s talán nem érted meg a beszédemet... Segíts annak, aki erős marad a szerencsétlenségben... s ne érztesd vele, hogy segítettél rajta. A dolgot éppen olyan, mintha két deszka belesik a sárba — az egyik már rothadt, a másik szép egészséges deszkaszál. Mit kell ilyenkor tenned? Mire jó az a rothadt deszkaszál? Hagyd a sárban, legalább aki rálép, nem sározza be a lábát... De az egészséges deszka emeld föl, tedd a napra, hadd száradjon meg. Ha neked nem használ, használhat másnak. Így van fiam. Ne feledd el... Es a Jefimkát ne sajnáld... derék fiu az és tudja, mit ér... egy pofonnal nem lehet agyonütni. Egy hét mulva megteszem kormányosnak s nem fog soká tartani, kapitány lesz belőle. Így nő az ember... Én magam is így nőtem s mikor annyi idős voltam, mint ő, én is sok pofont kaptam. Az élet nem nagyon gyengéd, fiam, szigorú és könyörtelen.

Ignác két órán át tanította a fiát. Beszélt a saját ifjuságáról, az emberekről s az emberek hatalmáról; a gyöngeségről, mely megtanította őket arra, hogy miképpen kell alakoskodni s más számlájára élni.

A fiu csöndesen hallgatta a tanítást s érezte, hogy atyja egyre közelebb ér lelkéhez s bár hiányzott atyja szavaiól az, ami olyan gazdaggá tette Anfsza néni meséit, mégis új volt, világosabb, értelmesebb és érdekesebb, amit atyja mondott. Foma kis szive hangosan és melegen vert s valami úgy vonzotta őt atyjához. Ignác észrevette ezt a lelki felindulást, fölkielt s szívéhez szorította a fiát. Foma pedig átkarolta atyja nyakát, odasimult arcához, hallgatott s hangosan lélekezett.

— Édes fiam — sottogta Ignác, Kedve-

KÜLÖNFÉLÉK

Sohajos napok.

Ha az a tenger-sok nehéz sohaj,
Mely tépi most a lelkem
S nem enged megpihennem,
Valahogy egyestüni tudna, hajh,
Micsoda orkán volna,
Mindent hogy elsodorna
Bösz erejével ez a vad vihar!

Nem állhatnál meg benne még te sem,
Legerősb e világ,
Síró nébátsvirágon,
En féltve-féltett drága kedvesem, —
Ha csak a két karoddal
Át nem fognád azonnal
Válam szorosan és szorolmelen!

Szavay Gyula.

† **Anatole France és a halálbüntetés.** Franciaországban meglehetősen élénk mozgalom folyik a halálbüntetés ellen. Egyik párisi lap már régóta közli kiváló írfiaknak erről a kérdéstről való nyilatkozatait. Most legutóbb egy francia munkásegylet fölkerítte Anatole France-t, a híres párisi író, hogy elnököljön egy gyűlésen, a halálbüntetés ellen tiltakozik. Az író betegsége miatt nem tehetett eleget a kérésnek, a gyűlés rendező-bizottságának azonban levelet küldött, amelyben teljes megvetéssel szól a középkori és barbár, de mindazonáltal modernnek maradt intézményről.

Botrányos, — ugymond — hogy a halálbüntetés, amely Európa sok államában immár háttérbe szorult, még mindig továbbra is fennáll. Ezt teljesen meg kell szüntetni. A hadseregnek is, ahol olyan cselekményeket is halálal büntetnek, amelyek nem is gonoszok, hanem többnyire csak a törvény áthágásai. A hadsereg épp úgy köztisztviselő, mint például a bírósági, a közoktatás és a mezőgazdaság. Ugyanazon a jogon, amint katonai igazságszolgáltatásunk van, bíróségi, közoktatásiügyi és mezőgazdasági stb. igazságszolgáltatásunknak is kellene lennie. A katonai előzők utódaink szemében épp oly barbároknak fogják tekinteni, mint a mi szemünkben a középkori földesurak jogok.

† **Szeszélyes betegek.** Egy londoni újság sok érdekes apróságot mond el arról, hogy miképpen viselkednek a kiváló személyiségek, főként uralkodók az orvosok rendelkezéseivel szemben. Az angol királynak kitűnő orvosai vannak, meg is fogadják a szavukat. Hanem a szultán például semmi szín alatt sem akarja megengedni, hogy megoperálják, ámátor egy müncheni specialista orvos kijelentette neki, hogy ítéletlenül operáltatnia kell magát. Abdul Hamid nem halgatott rá és a bajor professzor elutazott, a szultán pedig saját orvosával kezdett tanács-

sem... örömm... tanult, amíg én élek... olyan nehéz az élet!

A fiú szíve romogott, fogalt összeszorította s szeméből forró könnyek eredtek.

A hajó most már föléle uszott a Volgán. Egy forró nyári éjszakai, mikor az eget sűrű, fekete felhő borította, Kazanba érkeztek s a kikötőben veszteglő hajókaraván végén horgonyt vetettek. A horgonyláncok csörgése és a legénység kiabálása fölverték Fomat álmból. Kinézett az ablakon s a messzeségben apró lámpák fényét látta. A víz fekete volt és sűrű, mint az olaj. Egyebet nem lehetett látni. A fiú szíve összeszorult s figyelni kezdett. Valahonnan alig hallható, egyhangú, szomorú ének hallatszott az éjszakában; a hajókról az éjjeli őrk kiáltották át a jelszavakat, a gőzgép haragosan s istergett s fujta magából a gőzt, a nagy víz pedig sötétben dobálta a habokat a hajók oldalához. A fiú me-reven nézett ki a sötétségbe s képzeletében szörnnyű, sötét alakok keltek életre.

— Oh — hallatszott a messzeségből, mintha valaki zokogna... Most valaki a fedélzeten futni kezdett.

— Jefim! — Kiáltotta aztán egy hang, — Jefimka!

— Nos?
— Kelj fel az Istenért. Hozd a csákyát.
— Oh — hallatszott újból egész közelről s Foma elugrott az ablaktól.

A különös hang egyre közeledett, egyre nőtt s beleolvadt a sötétségbe. A fedélzeten izgatottan kiabáltak:

— Jefimka! Kelj föl. Vendég!
— Hol? — Hallatszott a kérdés. Aztán a csákyákat hozták s lebozsátották a vízbe.
— Gyűjtsd meg a lámpát... nem látok!
— Mindjárt.

A vízre egy fényugár esett. Foma látta, mint mozog a víz, mint vet gyűrűket, mintha fájdmalmában remegne.

— Nézd csak! — suttogta valaki ijedten a fedélzeten.

kozni. Alig mult el azonban egy-két hónap, a szultán olyan álmokországba esett, hogy elkerülhetetlené vált az operáció. Jött sürgősen a müncheni professzor, a szultán azonban az utolsó pillanatban kijelentette, hogy csak akkor hajlandó magát megoperáltatni, ha arab orvosa előbb a Koránra megesküszik, hogy nem lesz semmi baj a dologból. Négy évvel ezelőtt a német császár ellene nyilatkozott egy filloperációnak, amelyet az orvosok ajánlottak neki. Sok baja van dr. Laponninak is a pápával. Leo pápa sokszor vét az orvos rendeletei ellen, amikor pihenésről és látogatók fogadásáról van szó. Gladstone nagyon bizott orvosában, de azért olykor mégis engedetlenkedett s általános a vélemény, hogy Rhodes sem halt volna meg még, ha orvosa tanácsát megfogadta volna. Dr. Schweninger, Bismarok orvosa nem tűrt semmiféle engedelmességet. Egyszer rajtakapta a kancellárt, amikor megöltött ételt evett. A tudós professzor szó nélkül kidobta a tányért mindenestől az ablakon. Bismarok nem szólt semmit, de attól kezdve sohasem szegte meg többé orvosa parancsát.

† **A gesztusok.** A Paillasse című darabnak a párisi Porte-Saint-Martinban való fölelevenítése alkalomával a Figaro elmondja ezt a színész-anekdotát: Frédéric Lemaitrenek D'Ennery és Marc Lemaitre darabjában pompás szerepe volt, nagy sikert aratott. Egy este, talán a második, vagy harmadik előadás után hirtelen megszólítja valaki.

— Mennyit kíván azért, ha holnap, holnapután... vagy egy egész hónapig beteg legyen?

Ezzel a kérdéssel rontott rá az a valaki, Frédéric Lemaitre pedig elképedve egy lámpás alá vonta az ismeretlen, s belenézett az arcába. Egy meglehetősen ismeretes irodalmi férfi volt.

— On az!? — mondotta a színész. — És miként kívánja, hogy beteg legyen?

Az író kissé akadozott, mikor elmondta a különös megokolást. Engesztelhetetlenül gyűlölte tudniillik Fournier-t és megesküdött, hogy bosszút áll bármilyen uton-módon is.

— Segítsen ön abban, hogy megbuktassam a darabját — jelezte be mondókáját — és én gazdaggá teszem önt. Van rá módom. Sokat nyer vele, tiszser annyit adott önnek, hat hónapig, pedig a darab addig nem fog eltartani. Áll az alku?

Frédéric Lemaitre hamarosan magához tért az ámulásából, aztán rögtön gallérijánál ragadta, egy percig rázogatta, majd három lépésnyire rugta és ezt üvöltötte:

— Hogy mennyit akarok? Harmino ezüstpénzt, Judás!

Egy öreg színész, aki a históriát elbeszélte, ezzel toldotta meg:

— Hányzser sóhajtott fel Frédéric Lemaitre, ha erre a dologra visszaemlékezett: „Ah, soha életemben

E pillanatban ott, ahova a lámpás fénye esett, egy emberfej látszott. Uszott és a víz hintáta. Fogait éppen Fomára vicsorította s mintha így szolt volna:

— Látod, kicsikém... hideg van... Isten veled!

A csákyákat fölemelték, de aztán újból belemerítették a vízbe s mintha valamit óvatosan eltaszítottak volna velük.

— Told csak... told csak... vigyázz, hogy ne kerüljön a kerék alá.

— Hát taszítsd te is!

A csákyák végigcsuszak a fedélzeten s olyan hangot adtak, mint mikor valaki a fogát vicsorgatja. Foma nem tudta levenni a szemét erről a látványról. Rémtűnten sikoltott:

— Papa! Papa!

Ignác fölugrott fekhelyéről s a fiához szaladt:

— Mi az? Mit csinálnak? — kiáltott Foma.

Ignác négy lépéssel, vad kiáltással szaladt a fedélzetre. Csakhamar visszatért s így szolt:

— Megijesztettek... Nos, az nem tesz semmit. Feküdjél mellém!

— Mi az? — kérdezte Foma halkán.

— Semmi, fiam, semmi. Valaki belefult a vízbe... belefult és uszik... az semmi; ne féj, már elusztott.

— De hát miért taszították el? — kérdezte tovább a fiú s ijedten simult atyjához.

— Hja, annak úgy kell lenni. A víz a kerékre terehetné... Holnap meglátja a rendőrség s akkor se vége se hossza a kihallgatásnak és kellemetlenségnek... nem utazhatnánk tovább. Azért kellett előlenni a hajótól. Neki már ugy sem árt. Ó már ugyanis meghalt... annak nem fáj... de az élőknek kellemetlenségük volna miatta. Aludjál, fiam!

— Hát tovább fog uszni?

— Igen, tovább... Valahol majd csak kifogják és eltemetik.

— Nem fogják megenni a halak?

(Folytatása következik.)

nem csinálhatom utána azokat a gesztusokat semmiféle szerepemben sem! És azt a hangslyt sem találok el soha!

† **Az angol kalap titka.** Az angol kalapról a legtöbb ember azt hiszi, hogy angol. Pedig ez tévedés. Egy angol kalapgyáros nagy leleplezést követett el erről a dologról egy újságíró előtt. Ez a kalapos még arról is nevezetes különben, hogy VII. Edvárd királynak szállit. Szerinte az angol gyárosok a kalapgyártásban szinte monopoliumot végeznek. Minden uralkodó család s egyáltalában mindenki, aki előkelő akar lenni, angol kalapot visel. Hanem annak a kalapnak tulnyomóan csak a neve angol. A londoni nagy kalapgyárosok minden évben kétszer tanácskoznak a szász és sziléziai nagykalapgyárosokkal, megállapítják az új divatot, s gyártják az angol kalapokat, még pedig többnyire Szászországban és Sziléziában. A gyárban mindjárt valamely angol cégnek a nevét is belenyomják a kalap bélésebe, s úgy juttatják forgalomba. A legtöbb angol kalap sobasem látta Angliát. Az uralkodó családok mind VII. Edvárd szállitójától szerzik a kalapjukat. Ez a gyáros minden fejedelmi vásárlójának a fej-formáját, arokéjét és testméretét megmérte, s ezekből az adatokból állapítja meg, hogy a szezon elején milyen kalapokat küldjön mutatóba. Az uralkodók fejét legjobban ismeri ez a kalapgyáros és legtöbbre becsüli VII. Edvárd fejét, mert arra minden kalapigazgatás nélkül is illik. Az angol király megfordítva is viselheti a kalapját, amire csak kevés ember képes s így sem nyomja a fejét sehol sem a kalap karimája. Egy angol kalapgyáros eddig a legkisebb kalapot Chamberlainnak, a legnagyobbat pedig egy igen jelentéktelen politikusnak adta el, aki már régóta képviselő, de csak annyit mondott egész hosszú pályája alatt, hogy „igen”, vagy „nem”. VII. Edvárd kalapszállítója egyébként úgy vélekedik, hogy a koponya nagysága és a szellemi képesség között nincs összefüggés.

† **Az elpusztult sziget.** Maurice Bloch, a francia gyarmatiügyi hivatal kiküldötte Martiniqueből visszatért Parisba. Szerinte St.-Pierre helyén okvetlenül új kereskedelmi kikötőt kell építeni. A sziget elegendőleg el van látva élelemmel, miután az amerikaiak rengeteg mennyiségű élelmiszert küldtek s azonkívül félmillió frankot. Bloch szerint nem igaz az, hogy a néger lakosság kihágásokra és kegyetlenségre vetemedett, vagy éppen rabolt. Ha történet is néhány ilyen eset, a szigorú megtorlás nyomában követte a büntetést. Különben a lakosság nem egyszer adta jelét önfeláldozásának és bátorságának. A new-yorki kereskedelmi kamara a napokban fitkos ülésben tárgyalta a begyűlt segélyösszeg elosztásának az ügyét. Médeuil, a francia kereskedelmi kamara megbízottja, nem volt meglegedve az amerikai adminisztrációjával s ennek uton-utóéleti kifejezést is adott. Azt mondja, hogy az amerikaiak erősen belevegyítették a politikát a humanizmusba s különben is nagyon rendszertelen volt a segély kiosztása. Akinek kenyér kellett, annak ruhát adtak. A négerket mindenképpen előnyben részesítették, jóvalól munkások nem kaptak semmit, míg a naplopókat mindennel ellátták. Maga a fort de trancei bizottság feltűnő módon kedvezett a négereknek, a csekély számú európai emberek rovására.

† **Májusi statisztika.** A központi statisztikai hivatal májusi közleményeiben az ország népességről érdekes adatokat olvasunk. Elve született a magyar korona országában 60,923 gyermek, továbbá 1809 halva. Hét évnél fiatalabb korban meghaltak 22,587-en, hét évnél idősebb korban 24,455-en. Szóval a májusi összes halálozás 46,992, a népesség természetes szaporodása 13,932. A magyar anyaország népességét tekintve, ebben a hónapban 6570-nél kevesebb a szaporodás, mint az 1901. év ugyane hónapjában. — Május havában Magyarországon 16,056 házasságot kötöttek, ebből Horvát-Szlavonországba 1,472 házasság esik. Csupán a magyar anyaországban kötött 14,613 házasságot tekintve, az idei május kedvezőlenebb volt a házasságkötésekre, mint az 1901 év ugyane hónapja, amikor is 16,307 pár esküdt meg. A 14,613 házasságkötésből aránylag a legnagyobb rész a Dunáninnente esik, a legkisebb a Királyhágóntúra. Magyarországon májusban 1,771 vegyes házasságot kötöttek. A keresztény-zsidó házasságok száma 46, mely számból 25 esetben keresztény nőlegény vett el zsidó leányt, 20 esetben pedig keresztény leány lépett zsidó nőlegénynek házasságra. A Magyarországon kötött 1771 vegyes házasság 22,41%-ában, 397 esetben jött létre meggyezés a születendő gyermek vallására nézve, még pedig 182 esetben az apa, 215 esetben az anya vallása javára. A legtöbb meggyezés, számszerint 243 a római katolikus vallásnak kedvez, a református 161 javára.

84. az ágostaiára 44. a görög katolikusra 19. a görög keletiére 6 s az unitáriusára 1 megegyezésre jött létre. A 45 keresztény-zsidó házasság közül 7 esetben jött létre megegyezés, még pedig mind a 7 esetben a keresztény vallás javára.

† **Egy hajó sebessége.** Az északnémet Lloyd „Kronprinz Wilhelm” nevű gőzöse, amely a múlt hónapban érkezett New-Yorkból Plymouthba, az utat az Océánon át 81 nap tizenegy óra és harminkét perc alatt tette meg. A hajó átlagát 23-53 tengeri mértőföldet tett, míg a „Deutschland” gőzök világrekordot megteremtő útjában óránként csak 23-51 tengeri mértőföld sebességet ért el.

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, július 5.

Gabonatzület. (Reich Jenő és társa jelentése a Budapesti Napló részére.) Az eddigi tartós csapadék végre megszűnt és a hét első felében az időjárás rekkenő hőség mellett száraz és derült volt. Egyszerre azonban fordulat állott be és szélviharok, valamint zivatarok a hőmérséklet tetemes csökkenését hozták magukkal. A hét vége felé ismét derült és száraz az idő és a hőmérséklet is emelkedő. Az aratási kilátások tovább is kedvezők, szórványosan vannak ugyan panaszok megoldó vetések felől, valamint a hőség okozta károkról, de nagyjában a várakozásoknak megfelelő jó lesz az eredmény és a vetések előnyös kilátások mellett érnek. A külföldön is kielégítő a vetések állása.

A külföldi piacok hangulata meglehetősen csendes maradt, a forgalom mérsékelt és a tengerentúli piacok impulzusai figyelmen kívül maradtak. Amerikában az irányzat inkább emelkedő; egyrészt panaszok érkeztek nagy esőzésekről ama vidékekről, hol az aratás folyik, másrészt a látható készletek csökkenést mutatnak fel és az Európa felé utban lévő mennyiség szintén kisebb. Angliában az árak mérsékelt forgalom mellett alig változtak. Franciaországban az irányzat szilárdan tartott, mert a hőség az aratást illetőleg újlag aggrályokat ébresztett. Németországban az érdeklődés ugyan jobb volt, de a nélkül, hogy magasabb árak engedélyeztetek volna, annál kevésbé, mert a forgalom csak szűk határok közt maradt. A többi kontinentális piacon az eladási viszonyok nehezek és az árak alig tartottak.

Nálunk a forgalom korlátolt maradt, a vételkedv egészen jelentéktelen és különösen kenyérmagvak erősen csökkennek. Takarmányokké ugyan csak valamivel olcsóbbak.

Az ületi hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza az egész hét folyamán lanya maradt. A kínálat aránylag gyenge ugyan, a tulajdonosok azonban erősen eladási hajlamot tanúsítanak és így sürög-sonkálnak. A malmok ennek ellenében teljesen tartózkodóak, a napi forgalom minimális maradt és az árszökkenések ennek folytán tetemesebbek. Az ület lefolyása így igen nehezes és kedvetlen és a vetések állása felől beérkező kedvező jelentések a malmokat éppúgy bírják állandó rezervára, mint a készáru-birtokosokat is a készleges kínálatra. A múlt héthez viszonyítva az árak körülbelül 65 fillérrel csökkentek és az őszforgalom csupán 70.000 mm. tesz ki. A hozatalok összege 90.000 mm., melyből 476 mm. ment tovább. Új buzában a forgalom ugyan csak csekély és nem mutatkozik érdeklődés.

Rozs már csak szórványosan volt kínálva, ennek dacára azonban el volt hanyagolva; kisebb tételek is csak nagyobb árengedményvel voltak elhelyezkedők. A viaszos ca. 40 fillért tesz ki és az árak minőség szerint helyben és helybeli paritásra 6.90-7.10 korona között váltakoznak. Új rozs is eddigelé csak gyengén van kínálva, a vevők azonban szintén tartózkodóak és így az árak erősen voltak csökkenők. Szokványárúrt júliusra 6.50-6.85 K., augusztusra 6.35-6.20 K. között fizettek budapesti paritásra. Nyirvidéki új rozsert augusztusi szállításra Nyiregyháza paritásában 5.87½ K. volt elérhető.

Árpa (takarmány- és hántolási célokra) elég bőven van a piacon, míg a kereslet állandóan korlátolt. Csendes irányzat mellett az árak alig tüntetnek fel változást és helyben 5.60-5.95 K. között váltakoznak. Új szerb árpából ca. 10.000 mm. volt forgalomban 20 fillérrel a múlt heti jegyzésen alul és helyben elvámolva augusztusi szállításra 5.25 koronát ért el 8 óra; helybeli szokvány-árpáért augusztus-szeptemberi szállításra 5.40 K. készpénzfizetéssel jegyez.

Zab a hét folyamán 10 fillért veszített. A kínálat mérsékelt ugyan, de esztét egy raktár-, mint hajóáruban elég jó, míg a kereslet csak gyenge maradt és a fogyasztás a legszükségesebb vételekre szorítkozik. A forgalomban volt ca. 2500 mm. szin- és tisztaság szerint 7.-7.80 korona között jegyez, finom urasági árúrt 7.40 koronáig fizettek.

Tengeri ugy a Dunán felfelé való elszállításra, mint Kőbánya részére is jobb figyelemben részesült és kitések ellenében részben felmondott áruban is 1-2 fillér ráfizetéssel cseréltetett. Állomásokon átvéve a forgalom gyengébb. A kínálat, tekintettel a tengeri

növény visszamaradottságára, mérsékelt és az árak változatlanul tartottak. Tiszavidéki állomásokon 5.25-5.27½ korona, bécsei állomásokon 5.10 kor. fizettek.

Olajmagvak. Készáru káposztarepében, mely mennyiségileg ugyan kevésbé, minőségileg azonban jól sikerül, jobb forgalom volt; gyárosaink élénkebben vásároltak, de tekintettel a jobb kínálatra, az árak inkább csökkenő irányzatot követtek. Budapesti paritásra 10.80-11.-koronát fizettek. Bánáti repében a minőségek nem megfelelőek; a hangulat csendes és budapesti paritásra 10.-10.40 koronát fizettek. Határ-érdi repce 11.25-11.05 koronán zárult; váltakozott és 11.10-11.15 koronán zárul. Vadrepe 6.-6.50, lenmag 14.-15.-korona, keudemargó 10.-11.-korona.

Vetőmagvak. (Mauhner Ödön tudósítójától.) Az utolsó 14 nap folyamán volt gyakori esőzések által a bő takarmánytermésre való kilátások olyképpen javultak, hogy muharmagnak kölcsen és herelőlének kereslete nagyon is megerősödött a várakozásnak. Ennek további következménye az, hogy az összes jelenleg még vethető takarmánymagvaknak csökkent az ára. Zöldtrágyázásra való csillaggyűrtnek, mustármagnak, csibeburnak pohánkának (hajdinának) stb élénk kereslete volt. Jegyzések nyers árúrt 50 kilónként Budapesten érte: Lucerna 68-76 korona. Lemmag 15-15½ korona. Muhar 14-15½ korona. Muharmag 12-12½ korona. Muhar (régi mag) 8-9 korona. Ló-jogu tengeri 7½-8 korona. Vörösköles 7-8 korona.

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lisztüzlet az elmúlt héten a buzapiacon uralkodó lanyaosság folytán továbbra is csendes volt s a malmok árakat újból leszállították. Csekély eladás mellett rendelések elég szép számmal érkeztek, aminek folytán az amugy is megcsappant készletek még jobban megfogytak s ma már a finom jajtáiban meg lehetős hiány érezhető. Külföldről alig érkeztek megrendelés. A takarmányokké élénkése alább szállott.

Átlagos budapesti árak 50 kilogrammonként szákosított:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ár kor.	14.30	14.10	13.90	13.70	13.40	13.30	12.90
		7	7½	8			
		12.-	10.70	6.-			
		Finom korpa:		Goromba korpa			
Ár:	korona	4.80		4.90			
		Dara:		AB		C	
				15.10	14.10		

Szeszűlet. (A Budapesti Napló tudósítójától.) Készáru iránt az érdeklődés javulni kezd és az elszállítások is kielégítő mérvben haladnak; mindez azonban hatástalanul marad az óriási szeszüzletek mellett, melyek nemcsak Magyarországon, hanem Ausztriában is találhatók. Hivatalos jelentés szerint a következő készletek voltak június 1-én: Magyarországon 372.000 hektoliter, Ausztriában 470.000 hektoliter, összesen 842.000 hektoliter szesz, ami egy egész évi magyar kintengensnek felel meg. Ezek a számok ékeesebben beszélnek, mint minden kommentár.

Mai jegyzések: nyersszesz finomított részére 89-89½, finomított szesz nagyban: 143-143½, kicsiben 144-145, denaturált szesz nagyban 81-81½, kicsiben 82-83 korona hordóval együtt helyben.

Denaturált szesz. (Kalmár Sándor jelentése a Budapesti Napló részére.) Az irányzat e cikken a hét első felében lanya volt és csak midra a bécsi útszón emelkedő irányzatot kapott lábra tett némi élénkesség a piacon észlelhető. Több nagyobb véleményváltás történt, azonban az árak változatlanok maradtak, noha a jó vételkedv élénkesebből a hét végéig mit sem veszített. Mai nagyban jegyzések azonnali szállításra 31.½-32.½, egy éven belüli történő elszállításra 32.½-33.½ korona pro 10000 literök, ingyen barbelben, a budapesti állomásokra szállítva, készpénzfizetés mellett, engedmény nélkül. Egyes barrelek egy koronával drágábbak.

Ipar és kereskedelem.

A bosnyák vasúti kőolajra Budapesten, Bécsben és Berlinben oly nagyszámú jegyzések történtek, hogy a kőolajon többszörös tuljegyése immár ma is megállapítható, jóllehet a magyar, az ausztriai és a németországi vidéki városok, valamint Németalföld és Svájc jegyzési helyeinek eredményeiről a jelentések még nem érkeztek. A jegyzések nagy része hatvani és egyévi megtartási kötelezettséggel eszközöltetett, úgy, hogy a szabad darabok alairól csak csekély részeltetésre számíthatnak. Néhány napot fog igénybevenni, míg az egész nagy anyag feldolgoztatik és annak alapján a végleges reparáció megkezdetik.

Kivitelünk Oroszországra. A budapesti kereskedelmi és iparkamarában ma délután igen tanulságos előadást tartott Pirmitzer Gyula, a kereskedelemügyi minisztérium szaktudósítója az oroszországi piacnak üzleti viszonyairól, különös figyelemmel a magyarországi kivitelre. Kiviteli cégeink közül számolnak képviselője jelent meg a felolvasáson, amelyből mindenki hasznos gyakorlati tanutalásokat nyerhetett.

Pirmitzer mindenekelőtt ismertette Oroszország kereskedelmi viszonyait, majd az osztrák-magyar konzulátus szerepét a kivitel szempontjából, továbbá az orosz kereskedelmi szokásokat, aztán rátért oroszországi exportútrára, mely bár fokozatos emelkedést mutat, tulajdonképpen jelentéktelen. Kivitelünk az 1900. évben hatodik millió koronára volt, főképp a következő árúban: ló- és csikóbőrök, lokomobilok, gőzcséplőgépek, vasérc, bor, viasz stb. Végül felsorolta az előadó azokat az árucikkeket, amelyeknek Oroszországon szép piac nyílnék. Így a kávénak,

amely jelenleg Triesztből megy Oroszországra, Finnországba lehetne kivitelre piacot teremteni. Jó kiviteli cikk lehetne a friss gyümölcsök, de csakis a legkiválóbb minőségű; meg kellene tekintni is jelenünk a városi gyümölcsaunkól. *Marhakiteltnek* fokozatos emelése is szép sikerrel keesegethet. *Butorepzet* is lehetne teremteni, de csakis faragott és művészi kivitelű butorok számíthatnak keletre. Exportárgyai lehetnének még: a magnésit-léglá, kefe, mezőgazdasági gépek, gipsz stb.

Az előadás befejeztével több cég képviselője kért egy és más cikkre nézve felvilágosítást, melyet a szaktudósító nyomban megadott. Az előadást tetszőleg fogadták a jelenvolt kereskedők.

A magyar földrajzi intézet r.-t. közgyűlése az igazgatóság javaslata alapján 5% osztalék kifizetését határozta el.

Vasutak bevétele. Az Osztrák-Magyar Államvasutársaság bevétele június utolsó harmadában 4.345.873 korona (+ 462.510 korona.) Helyreigazítási többlet februártól 812.768 korona. A Déli Vasut-társaság bevétele ugyanebben az időszakban 8.526.640 korona (- 33.604 korona.) Helyreigazítási többlet februártól 413.218 korona.

A Hollandi Életbiztosító Részvénytársaságnál júniusban benyújtott 419 ajánlat 3.180.292-60 K. tőke és járadékról, ebből visszastatisztított 89 ajánlat 702.637-40 K. összegben, megköttetett tehát 330 biztosítás 2.477.655-20 K. tőke és járadékról. Folyó évi június hó végével a biztosítási állag volt: 29.512 kötvény 244.847.145 50 K. tőke és járadékról.

A Fonólei Femi Biztosító Intézet életbiztosítási osztályánál 1921 ajánlat 7.709.040.-korona biztosítási tőkére és 2132.-korona járadékra nyújtott be. 1698 kötvény 6.704.810.-korona tőkére és 2132.-korona járadékról állítottott ki. A díjbevétel 1.516.394.-koronára rug. Haláleset 105 jelentetett 408.920.-korona összegről. Egyszeresmind utalunk ama különös kedvezményekre, melyeket e hazai intézet (Alapítva 1864-ben 3 millió korona részvényűtőkével, nyereség és díjtartaléki és évi bérletei körülbelül 27 millió korona) az életbiztosításnál nyújt: 1. *Haabiztosítást díjtelk nélkül* 20.000.-korona határig a biztosított tőke feléről a közös hadsereg és honvédség; 30.000.-korona erejéig a népbőlkelők védtőtejezetteire nézve. (Hivatászerű katonáknak mérsékelt díjtelk mellett.) 2. A föltelekkel értelmében a biztosítási érvényének megádmadhatatlansága még az esetben is, ha biztosított párbaj vagy öngyilkosság folytán halt volna el, vagy ha utólag kiütönnék, hogy a biztosított a biztosítás alapján szolgáló ajánlatban lényeges körülményre nézve tévedett. 3. 1, 3 vagy 5 évi nyereségfelosztással egybekötött biztosításokat eszközöl. 4. A biztosításnak 3 évi fennállása után a biztosításra jutányos föltelek mellett a) kőlcsondát, vagy azt b) visszavásárolja, vagy c) minden további díjtelk nélkül kiházasítási biztosításoknál tőkésített eszközöl a nélkül, hogy a félnek utóbbiért jólyamodnia kellene.

Textiltipari tanfolyamok. A Kereskedelmi Szakmíveltést Terjesztő Egyesület az elmúlt tanévi elején nagy anyagi áldozatok árán, a kereskedelmi kormány hozzájárulásával textilipari szaktanfolyamokat létesített. A kitűzött célt a tanfolyamok elérték. A jövő tanévől kezdve szövötmányhely létesül, amelyen 4 legkülönbözőbb gépen gyakorlati szövömler vezetőse mellett az elméletileg tanultak gyakorlati uton kibővíthetők.

Szészárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten pénzben 89.-korona, áruban 89.60 korona. Bécsben a kontingentált készáru 33.20 korona pénzben, 33.60 korona áruban.

Sertés-konzumvásár jelentés. (A székesfővárosi sertésvásár és közvágóhid intézősege.) Július 5-én. Főhajítás: Zsirsertes, úgy mint öreg I. rendű 350 kilogramm felül - darab, II. rendű 280-350 kilogramm - darab, kanló - darab, silány - darab, fiatal nehéz 300 kilogramm felül I darab, közép 220-300 kilogramm 90 darab, könnyű 220 kilogramm - darab, süldő - darab, malac 40 kilogramm - darab. Összesen - darab. Hússertes ugymint: nehéz 300 kilogramm felül - darab, könnyű 140-300 kilogramm - darab, süldő - darab, malac 40 kilogramm - darab. Összesen - darab. Főhajítás összege 91 darab. Előző napi maradvány 68 darab, összesen 157 darab. Eladatott 157 darab. Maradvány - darab. A vásár irányzata lanya. - Következő árak jegyzettek: Zsirsertes: Oreg I. rendű 350 kilogramm felül - fillérig, II. rendű 280-350 kilogramm - fillérig, kanló - fillérig, silány - fillérig, fiatal nehéz 300 kilogramm felül - fillérig, fiatal közép 220-300 kilogramm 86-91 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 76-86 fillérig, süldő 66 - fillérig, malac - fillérig. Hússertes: Nehéz 300 kilogramm felül - fillérig, könnyű 140-300 kilogramm - fillérig, süldő - fillérig, malac 40 kilogramm - fillérig, kilogrammonként elősúlyban.

A budapesti gabonatzsde.

Budapest, július 5.

Lanya irányzat és csekély vételkedv mellett 15.000 méterháza buza került forgalomba 5-10 fillérrel alacsonyabb árakon.

Rozsban kínálat hiányában nem volt forgalom. Tengerit és zabot 10 fillérrel alacsonyabban jegyezték.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 500 mm. 79½ k. 8 K. 95 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 80 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 80 f.,

500 mm. 79 k. 8 K. 75 f., 100 mm. 76 k. 8 K. 50 f., 2000 mm. 74 k. 8 K. 45 f., 100 mm. 76 k. 8 K. 45 f.
Mészteri: 500 mm. 79 k. 8 K. 73 f.
Makó: 100 mm. 76 k. 8 K. 87 1/2 f.
Szentesi: 1000 mm. 77 k. 8 K. 60 f.
Fejérmegyei: 150 mm. 77 k. 8 K. 55 f.
Pestmegyei: 200 mm. 78 k. 8 K. 45 f., 300 mm. 76 k. 8 K. 45 f., 100 mm. 77 k. 8 K. 15 f., 100 mm. 76 k. 8 K. 15 f.
Bácskai: 250 mm. 76 k. 8 K. 55 f., 550 mm. 75 k. 8 K. 15 f.
Bánsági: 1480 mm. 77 k. 7 K. 80 f.
O-Becsei: 2000 mm. 74 k. 8 K. 20 f.
Bajai: 545 mm. 76 k. 8 K. 17 1/2 f., 1600 mm. 75 k. 8 K. 17 1/2 f.
Dunai: 1000 mm. 74 k. 7 K. 75 f.
Raktáru: 1000 mm. 76 k. 8 K. 10 f., 800 mm. 76 k. 8 K. 15 f.
Mind három hónapra.
Rozs: 100 mm. 7 K. 20 f.
Tengeri: 200 mm. 5 k. — f. kocsira rakva.
Repe: 300 mm. 11 k. — f., 300 mm. 10 k. 90 f., paritásra Bánsági. 200 mm. 10 k. — f., bácskai állomáson.

Készpénzfizetés mellett.
 A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonként — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

B u z a	Kiló	Kilogrammonként		Kiló	Kilogrammonként		
		Ár	Ár		Ár	Ár	
Tiszavideki	uj	76	8.85	8.65	56	8.65	8.85
"	"	77	8.90	8.60	51	—	—
"	"	78	8.45	8.70	52	—	—
"	"	79	8.15	8.75	51	—	—
Fehérmegyei	"	76	8.80	8.40	50	8.65	8.80
"	"	77	8.35	8.40	51	—	—
"	"	78	8.40	8.70	52	—	—
"	"	79	8.55	8.76	51	—	—
Pestvidéki	"	76	8.80	8.40	50	8.60	8.70
"	"	77	8.35	8.40	51	—	—
"	"	78	8.40	8.60	52	—	—
"	"	79	8.50	8.65	51	—	—
Bánsági	"	76	8.25	8.40	50	—	—
"	"	77	8.30	8.55	51	—	—
"	"	78	8.35	8.60	52	—	—
"	"	79	8.40	8.65	51	—	—
Bácskai	"	76	8.30	8.50	50	—	—
"	"	77	8.35	8.60	51	—	—
"	"	78	8.40	8.65	52	—	—
"	"	79	8.45	8.70	51	—	—

Egyéb gabonafélék	Kiló	Kilogrammonként		
		Ár	Ár	
Rozs	uj	70-75	4.60	4.10
"	uj	70-75	4.65	4.08
Arpa	uj	38-40	6.90	6.50
"	uj	38-40	6.95	6.50
Zab	uj	38-41	6.70	6.85
Tengeri	uj	38-41	6.70	6.85
Repe	uj	38-41	6.70	6.85
Köles	uj	38-41	4.50	5.00

A határidőszét íjolyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza 1902.	7.37-7.84-7.37-7.32-7.35
Áprilisi buza 1903.	7.70-7.73
Októberi rozs 1902.	6.25-6.23-6.27
Októberi zab 1902.	5.72-5.73
Ang. tengeri 1902.	5.07-5.08
Májusi tengeri 1903.	5.15-5.14-5.12
Augusztusi repe 1902.	—

Dél egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Októberi buza 1902.	7.40-7.41
Áprilisi buza 1903.	7.75-7.76
Októberi rozs 1902.	6.28-6.29
Októberi zab 1902.	5.69-5.70
Augusztusi tengeri 1902.	5.01-5.02
Májusi tengeri 1903.	5.11-5.12
Augusztusi repe 1902.	11.05-11.15

Délután fél 5 óraker zárul:

Buza októberre 1902.	7.40-7.41
Áprilisi buza 1903.	7.74-7.75
Októberi rozs 1902.	6.28-6.29
Októberi zab 1902.	5.69-5.70
Augusztusi tengeri 1902.	5.01-5.02
Májusi tengeri 1903.	5.11-5.12
Augusztusi repe 1902.	11.05-11.15

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsdén a bányavártekek hanyatlására és a Rimamurányi vasműrészvények kényszereladásaira a többi értékek is gyöngyültek, később azonban külföldi hírekre az irány megvilárdult és az árjolyamok javultak. A forgalom mérsékelte maradt. Valuta és ércváltó változatlan.

Előződsde. Osztrák hitelrészvény 678.25-675.25. Magyar Hitelezés 707.75-703.50. Rimamurányi vasmű részvény 488.—489.—. Államvasuti részvény 697.—698.25 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 98.—százalék. Fővárosi kölcsön 97.80-95.—80. Magyar hitelbank részvény 701.75-702.50. Jelzőlogbank részvény 463.—463.50. Leszámlolóbank részvény 433.50. Osztrák hitelrészvény 676.75-675.—. Magyar krméniai részvény 110.—115.—. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 511.—513.—. Rimamurányi vasmű részvény 488.—492.—. Közúti vaspálya részvény 604.50-605.—. Államvasuti részvény 699.—701.75 korona.

A 4 órai zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 674.—. Magyar hitelrészvény 702.—. Leszámloló 433.50. Rimamurányi vasműrészvény 491.25. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 701.25. Közúti vasut 601.50 korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árjolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 46.—54.— korona, vörös aprószemű 36.—40.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánásági — korona, középszemű 42.—46.— korona, nagyszemű 48.—52.— korona. Disznózsír: budapesti 65.50-66.— korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszáritott vidéki — korona, városi 4 darabos 57.—57.60. korona, 3 darabos 60.—60.50 korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona, azonnaliszállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona, Szilvai: slávoniai — korona, szerbiai — korona, azonnali való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előződszen a tegnapi általános gyöngé irányzat hatása volt érezhető. Az árakban visszaesés volt tapasztalható.

A déli tőzsde hangulata jobb volt. Később kedvtelen volt a hangulat.

Zárlat csöndes.
 Bécs, július 5. (Magyar értékek zárlata.) 4 1/2%-os aranyjáradék 120.90. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 16.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben —. Magyar keleti vasuti állami kötvény —. Magyar leszámloló- és pénzváltóbank 436.—. Rimamurányi vasműrészvény 490.—. Magyar koronajáradék 97.80. 4 1/2%-os Magyar földtenger. kötvény 97.80. Magyar hitelbank részvény 699.—. Magyar nyiremeny kölcsön sorsjegy 206.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény —. Magyar keresk. bank 2507.—. Magyar kucoripar 1350.
 Bécs, július 5. (Osztrák értékek zárlata.) 4 1/2%-os papírjáradék 101.75. 4 1/2%-os osztr. aranyjáradék 120.85. 1860-os sorsjegy 153.10. Osztrák hitelezés 433.—. Angol-osztrák bank —. Bécsi bankjegyek 452.50. Osztrák-magyar bank 1390. Déli vasut 64.50. Dunagőznádaszi részvény 89.—. Dohányrészvény 293.—. Császár és királyi arany 11.30. Német bankváltó 117.35. 4 1/2%-os ezüst járadék 101.70. Osztrák koronajáradék 99.95. 1864-iki sorsjegy 212.—. Osztrák hiteltörlesztő részvény 674.50. Unionbank 539.—. Osztrák Länderbank 418.50. Osztrák-magyar államvasut 701.50. Elbavölgyi vasut 446.—. Alphei bányarészvény 401.—. 20 frank. arany 19.07. Londoni váltóár 240.05. Bécsi tramway Lít B. —. Bécsi tramway Lít A. —. Lapót konó 379.—. Az irányzat szilárdult.

Bécs, július 5. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 674.25. Magyar hitelrészvény 700.—. Angol-Osztrák bank 280.—. Bécs bankjegyek 453.—. Union bank 539.50. Länderbank 418.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 701.25. Déli vasut 64.55. Elbavölgyi vasut 446.—. Északnyugati vasut részvény —. Dohányrészvény 293.50. Rimamurányi vasmű 491.—. Alphei bányarészvény 400.—. Májusi járadék 101.75. Magyar korona járadék 97.80. Török sorsjegy 107.50. Német birodalmi mária 117.37-117.33. Napoleond'or 19.07.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, július 5. (Tőzsdés tudósítás.) A déliafrikai bányák alacsonyabb londoni kruszati és a mai bécsi előtőzde kedvezőtlen irányzata következtében. Az itteni forgalom még inkább gyöngült. Kohó- és bányarészvények 11 1/2%-nál többet vesztektek árjolyamukból. Bankok sem tudták megtartani tejes árjolyamukat. Házajási részvények bágyadtak a pestis fellépésének híreire. Ellenben szilárdok voltak járadékok és vasutak. Olaszok Párisra javultak. Később Osztrák-Magyar Államvasuti részvények javultak és a legfontosabb bányarészvények visszanyerték, amit eleinte vesztektek. A forgalom erőséde maradt. Magánkamattal 18 1/2%.
 Berlin, július 5. (Zárlat.) 4 1/2%-os papírjáradék —. 4 1/2%-os osztrák aranyjáradék 103.10. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronajáradék 98.25. Osztrák-magyar államvasut 150.10. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóár 85.15. Magyar vasut beruházási kölcsön 100.10. Alphei bányarészvény —. Disconto-Commandit 185.25. Általános vállamossági Edison 179.—. Geisenkircheni 170.75. Laura-kohó 200.—. 4 1/2%-os ezüstjáradék 101.90. 4 1/2%-os magyar aranyjáradék 101.90. Osztrák hitelrészvény 212.25. Déli vasut 17.25. Károlyi Lajos vasut —. Orosz bankjegyek 216.10. 4 1/2%-os új orosz kölcsön 99.70. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 103.40. Magyar hitelbank —. Dynamit Trusi —. Harpeni 170.10. Az irányzat renyhe.
 Berlin, július 5. (A Budapesti Napló tudósítójának távirati.) Letti forgalom: 4 1/2%-os magyar aranyjáradék —. Magyar koronajáradék 98.10. Osztrák hitelrészvény 212.20. Osztrák-magyar államvasut 150.10. Déli vasut 17.20. Északnyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegy készpénz 216.10. Buschichradni —. Orosz bankjegy —. (Ultimo.) Lombard —.

Paris, július 5. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasut 749.—. 4 1/2%-os osztrák aranyjáradék 103.75. Osztrák Länderbank —. 3 1/2%-os francia járadék 101.65. Ottomanbank 558.—. 3 1/2%-os francia járadék 102.75. Alphei bányarészvény —. Déli vasut 82.—. 4 1/2%-os magyar aranyjáradék 102.—. Párisi bankrészvény 1040.—. Olasz járadék 102.40. Francia törleszt. járadék —. Osztrák földhiteltörlesztő részvény —. Török dohányrészvény 323.—. Az irányzat javult.
 Frankfurt, július 5. (Zárlat.) 4 1/2%-os papírjáradék —. 4 1/2%-os osztrák aranyjáradék 103.65. Magyar koronajáradék 98.35. Osztrák-magyar bank 114.—. Déli vasut 17.50. Elbavölgyi vasut —. Londoni váltóár 244.47. Bécsi bankjegyek 451.30. Villamos részvény 126.—. 3 1/2%-os magyar aranykölcsön 86.90. 4 1/2%-os ezüstjáradék 101.95. 4 1/2%-os magyar aranyjáradék 101.90. Osztrák hitelrészvény 211.90. Osztrák-magyar államvasut 149.50. Északnyugati vasut —. Bécsi váltóár 85.15. Párisi váltóár 3.45. Unio bank —. Alphei bányarészvény 204.—. Az irányzat igen csendes.
 Hamburg, július 5. (Zárlat.) 4 1/2%-os ezüstjáradék 101.50. 1880. sorsjegy 153.50. Déli vasut 17.—. 4 1/2%-os

osztrák aranyjáradék 102.60. Osztrák hitelrészvény 212.40. Osztrák-magyar államvasut 150.20. Olasz járadék 103.10. 4 1/2%-os magyar aranyjáradék 101.65. Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi oszarnok jelentése.

Július 5. A sertésüzlet irányzata élénkebb.
 A) Hízott sertések á r a l A Magyar elsőrendű Oreg nehéz (páronként 400 kilogramm feletti súlyban) 100-104 fillérg. Oreg közép (páronként 300-340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm feletti súlyban) 106-108 fillérg. Fialat közép (páronként 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 104-106 fillérg. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. — II. M a g y a r s e r t e k e t t i : Nehéz (páronként 280 kilogramm feletti súlyban) — fillérg. Közép (páronként 240-280 kilogramm súlyban) — fillérg. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. — III. R o m á n i a i : Nehéz (páronként 320 kilogramm feletti súlyban) — fillérg. Közép (páronként 250-320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. — IV. R o m á n i a i e r d e t i (S t a c h i) : Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. — V. S z e r b i a i : Nehéz (páronként 280 kilogramm feletti súlyban) 108-110 fillérg. Közép (páronként 240-280 kilogramm terjedő súlyban) 107-109 fillérg. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 105-106 fillérg.

Sertésüzlet szám 1902. július 3. napján volt készlet 46.059 darab. — 1902. július 4. napján felhajtott 441 darab. 1902. július 4. napján elszállított 1003 darab. 1902. július 5. napjára maradt készletben 45.492 darab.

Sternberg Armin és Testvére es. és kir. udv hangszergyár központi főraktárában Kerepesi-ut 36. csimbalnok, hegedűk, fuvolák a minden más hangszer jutányos árban szerzethető be. Külön zongoratermek a Kossuth Lajos-utcaiban (a Károly-körut sarkán), hol zongorák és pianók kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zsido kölcsön Reszvénytársaság. Bevezetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tonnay Lajos, vezérigazgató: Bánke Gyula. Központ: VI. Andrássy- 5. Magy. kir. szab. osztály-szolgálatok főeljárású helye: IV. Ferenziek-tere 4. Kézi zongorák: IV. Károly-körut 18. IV. Ferenziek-tere 4. (Irány-utca sark); VII. Király-utca 57.; VIII. József-körut 2.; VIII. Üllői-ut 6. sz.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Leány- és fizetősítézet, Budapest, VI. Tere-körut 40-42. (az intézet saját palotájában.) Az intézet vagyonra 1901. december 31-én 7.874.385.14 korona. Eddig kiházasított biztosított tőke több mint 6.856.647.84 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb díjtételek mellett 1000 koroná tól korlátlan összegig biztosíthatók.

V i z á l l á s .

Jul. 4. 6.	Jul. 5. 6.	Jul. 4. 6.	Jul. 5. 6.	
Ins	Schärding	3.00	2.90	
Duna	Pessna	4.04	3.70	
	Lina	1.70	1.84	
	Bécs	1.4	1.60	
	Pozsony	3.45	3.50	
	Komárom	4.11	4.25	
	Budapest	3.77	3.80	
	Paks	3.02	3.52	
	Móház	6.22	6.04	
	Gombos	6.22	6.74	
	Ujvidék	5.30	5.28	
	Pancsova	4.96	4.90	
	Oroszv	4.42	4.36	
	Magyarfalva	2.05	1.86	
	Zselica	3.29	3.80	
	Trencsén	0.76	0.71	
	Szered	1.06	1.02	
	Sz-Gothárd	0.50	0.30	
	Sávda	1.68	0.90	
	Győr	3.54	3.48	
	Péttan	2.01	1.85	
	Zákány	1.08	1.16	
	Bécs	1.50	2.22	
	Bésk	3.28	3.25	
	Mura	1.50	1.30	
	Száva	0.76	0.62	
	Szerok	0.60	0.55	
	Mitrovica	5.08	3.11	
	Deés	0.24	0.19	
	Szatmár	1.08	1.94	
	Kraszná N.-Majány	0.82	0.76	
	Latorna Munkács	0.57	0.81	
	Laborca Hononna	0.24	0.19	
	Ung	0.50	0.42	
	Tisza	M.-Sziget	0.82	0.55
	Tokaj	0.74	0.58	
	V.-Nauény	2.66	2.49	
	Tokaj	0.00	3.12	
	Tisza-Füred	5.00	5.20	
	Szolnok	6.96	6.45	
	Ceongrád	6.11	6.05	
	Szeged	6.63	6.63	
	Török-Bécs	5.10	5.05	
	Tud	0.30	0.30	
	Buda	0.70	0.84	
	Podgry Zemplén	4.32	3.8	
	Szék	1.79	1.70	
	Hornád H.-Németi	0.61	0.39	
	Bereettyó Margita	1.15	0.94	
	B.-Ujfalva	0.02	0.33	
	Cuccsa	0.16	0.16	
	N.-Várad	0.30	0.30	
	Bélfénye	0.60	0.65	
	Tenke	0.24	0.13	
	Gurabon	0.50	0.50	
	Bereettyó	0.22	0.16	
	Béka	2.11	1.89	
	Gyoma	4.10	3.40	
	Gy.-Fehérvár	0.78	0.85	
	Bányászka	1.20	1.12	
	Soborna	0.00	0.00	
	Arad	0.95	0.12	
	Makó	1.00	1.65	
	K.-Kostály	1.08	1.03	
	Béga	0.1		

nyitrai gyakorló ügyvédet a nyitrai ügyészség kerületébe, Hvozdivics Pált, a beregszászi ügyészséghez beosztott joggyakorlókat pedig a beregszászi ügyészség kerületébe ügyészi megbízottakul; Molnár Gyula magyaróvári járásbírósi joggyakorlókat az ugyanottani járásbírósg mellett alkalmazott ügyészségi megbízottakul állandó helyettesül rendelte ki.

Megerősítés. A vallás- és közoktatási miniszter Uferbach Jenő szamosújvári főgimnáziumi ideiglenes rendes tanárt rendes tanári minőségében véglegesen megerősítette.

Áthelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter Pankovics Aladár újjvidéki kir. törvényszéki és Szabó József újjvidéki kir. járásbírósi ajjegyzőket kölcsönösen, Hernády László nyiregyházi kir. törvényszéki írnokot a debreczeni kir. ítélőtáblához, Pinczehelyi Gyula palánkai királyi járásbírósi írnokot a nyiregyházi kir. törvényszékhez és Böhm Imre lugosi királyi törvényszéki írnokot az aradi kir. törvényszékhez helyezte át.

Véglegzetes. A m. kir. földmívelésügyi miniszter Velich István budapesti kertészeti tanintézetéi ideiglenes minőségű főkereszt ezon állásában véglegestette.

Falyázat. A pozsonyi m. kir. adóhivatalnál adóhivatali gyakornoki állásra. — Arauvarmege közkórházánál másodorvos és a többi orvosi állásra. — A tornai kir. járásbírósgnál segédlelkönyvezetői állásra pályázat hirdetik.

Napirend.

Naptdr. Vasárnap, július 6. — Római katolikus: E. 7. Jéz. sz. Vére. — Protestáns: E. 6. Izaiás. — Görög-ország: (június 23.) F. 3. Agripp. — Zsidó: Tham. 1. R. Ch. — Nap kél: 3 óra 54 perccel. — Nyugszik: 7 óra 41 perccel. — Hold kél: 3 óra 8 perc reggel. — Nyugszik: 8 óra 8 perccel este.

A műmszterek nem fojadjak.

Nemzeti Szalon állandó kiállítása (Ferenciek-tere 9. sz.) d. e. 9 órától este 7-ig. Belépődíj 50 fillér.

Nemzeti Múzeum. Allattár. Nyitva d. e. 9 órától délután 1 óráig. Többi társi 1 korona belépődíjjal tekintethetők meg.

A fővárosi könyvtár (Károly-körút 28.) mindennap nyitva van, kőnapokon délelőtt 9-2-ig, vasár- és ünnepnapokon 9-12-ig.

Iparművészeti Múzeum d. e. 9-1-ig. Természettudományi gyűjtemények muzeuma (Múzeum-körút 4. sz.) nyitva délelőtt 10-12-ig.

Techonologiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9-1-ig. Mezőgazdasági Múzeum (Kerepesi-út 72. sz.) délelőtt 9-től 1 óráig.

A földtani intézet muzeuma (Stefánia-út 14.) nyitva d. e. 10-1-ig.

Közlekedési Múzeum a Városligetben délelőtt 9 órától 12 óráig.

Az új országjárás kupaolcarnoka és lépcsőháza délelőtt 9 órától este 6 óráig 1 korona belépődíj mellett.

Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Sölyom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig.

Egyetemfi füvészkert az Üllői-úton délelőtt 7 órától 12 óráig és d. u. 2 órától 7 óráig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az izzitott áruárutakat is eszközöl) a városligeti iparszarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután

3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi ügyvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Budapest, július 5.

Az alacsony levegőnyomás Észak-Európát borítja, melynek magva a botoni öböl felett van, a magas-nyomás pedig Nyugat-Európában tartózkodik.

Európában a hőmérséklet változása lényegtelen és kevés esőt jelentettek Észak-Német és Oroszországból.

Hazánkban a hőmérséklet reggelre általánosan emelkedett, különben az idő országszerte száraz volt.

Küldés: A hőmérséklet további emelkedésével változó és túlnyomóan száraz idő várható, elvétel esővel, illetve zivatarral.

A 16059. számú „Gépfának és hasonló anyagoknak faragására” című magyar szabadalom és 6651. számú „Ujtások fának és más hasonló anyagoknak faragására szolgáló gépeknek” című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának, értékesítésé céljából magyar gyárosokkal összekötöttet keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad.

Felvilágosítás nyérhető: Kalmár J. mérnök, hites szabadalmi ügyvivő irodájában Budapest, VII., Kerepesi-út 44. sz.

Heveny vagy idült bujakor bántalmak

Igy görvélkyör, borbajok, reuma, (izsar, fekdyek stb.) és a romlott vertől származó egyéb bajoknál, mint migrig-daganat, rheumatismus a száj és gége gyenyedési, daganatok, onostosis, tehetetlenség és mindenféle szerzett vagy örökölött bujakorok bántalmait, esetlben, a legmegelőzőbb és minden gyógykezelést dacoló betegségekben biztos és gyökeres gyógyulást nyujtanak

Dr. Olivier vérűszítő piskotái

melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémia által engedélyezve és a párisi kórházakban egyedül vannak előadva. Igen kellemes gyögyserg, melyből 60 év óta a legkiválóbb orvosok használnak, mint egyetlen és legjobb vertűszítő szert mely számos kitüntetésben is részesült. Ára egy kis doboznak 25 darab tartalommal 5.- kor., egy nagy doboznak 52 darab tartalommal 10.- kor. Minta és prospektus rendelkezőre áll. Főraktár: Török József gyögysergtára Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-út 26.

Guzi-kenőcs. A világhírű Guzi-kenőcs jószág vevőkörmet anynyira megszorította, hogy kénytelen voltam cipőgyáramat nagybibitani és így mentul. Főzetlet Kerepesi-út 30.

Fiók üzlet Deák-tér 6. alatt van. Mindenki, hogy meggyőződést szerezhesen világhírű kenőcsöm jószágáról, ki címét velem közli, 1 tégely Guzi-kenőcsöt és egy 100 oldalas képes árjegyzéket kap ingyen és bérmentve. Minden vevőm 1 pár elegáns sanifát és egy tégely Guzi-kenőcsöt, mely 6 óra eleget kap ingyen.

Mértéknek elegendő, ha harisnyába egy papírlapra állva, a lábát körvonalat lerajzoljuk. Nem megfelelőért a pénz haladéktalanul visszaadom. Postaköltség 30 kr.

Férfi, síma cipő, erős — 2.- Elegáns, gavallér, fűzős — 3.20 Divatos, barna, fűzős cipő — 3.50 Eleg. salonnakk, fűzős cipő 4.- Gavallér box calve bőrfűzős — 4. Tiszta, tükörbőr síma cipő — 4.20 Női, zerge cingos — 2.- Eleg. fekete, v. barna fűz. — 3.20 Salonnakk, fűzős v. gombos — 3.50 Elegáns boxbőrű, fűzős vagy gombos — 3.80 Salonnakk, csetos cipő — 3.20 Fekete v. barna félcipő — 2.40

Agulár Ignác Budapest, Kerepesi-út 30.

Bécsi nők köszönhetik szépségüket. első sorban a legkellemesebb, leghatásosabb, legfrissebb. Eredeti Pompadour Paszta használatának, amelyet néhai Med. dr. Rix A. talált fel. Ez a szépség szer használatát folytán élénk friss arcot, világító fehér ráncoktól arcbőrön önnik, mely a kőst az egész testben, a szőrszőrség mellett a pénzköltésben is szőrsztrészt (mellét) szőpőlt, májfoltot, himlőhollyokot, pattanásokat, arcpírt, a bőrnek minden tisztításánál; máskülönben 40 éve áll a fővárosban, mindenek stb. használatában, a női bizonyítok és köszönőlevelek rendelkezésre állanak. E szépség szer előadásnak és ártalmatlanságának legjobb bizonyítéka a 40 éves létele, a mely idős alant ugyancsak ezen hasonló szerkelteként és újra előtűnt. Egy 6 hónapra való tégely ára 1 frt 60 kr.

POMPADOUR-TEJ a bőrt azonnal tisztázó fehérítővel vonja be, rajta marad az arcbőrön mosás után is. Eredeti palack 1 frt 60 kr. Pompadour szappan 30 kr. Pompadour-árpör róza, krém és fehér szőpőlt 1 frt 25 kr. Tessék bízalmal Öv. Dr. Rixné Vilma fial-bor (Rix Antal és testvérei) ögöze, a valódi Dr. Rix-főle készítmények egyedül gyártóhoz Bécs, Praterstrasse 16. írjani. — Fel-telér csak dívónsra csomagolással küldhető előtűnt. Főraktár Budapest: TÖRÖK JÓZSEF Király-út 12. DANKOVSKY ISTVÁN V., Vurm-utca 5., DETSINYI ERGYES V., Marokkó-utca 2., Dr. EGGER LÉO és EGGER J. gyögysergtára, LUTERF SÁNDOR illatszertára, NEJDA NÁNDOR, Kosuth Lajos-utca 17., BIAUN MOR Lajos-utca.

Férflak ingyen kapnak

egy legújabb találmányu gyögyserg, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki ezíránt ír, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvvel postán, jöl becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyögyserg, mely már ezeket mentett meg, kik fiatalok kibárgások miatt neki betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E célból elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyögyserget felvilágosító könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziszerrrel a baj odahaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalok kibárgások miatt neki betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyögysergkerüvelen hat az azon szervekre, melyek erőt szűkségnek, és csodálatosan gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öregek és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut”-nak alant címen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonuknál nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyítja, hogy mienny könnyen lehet a veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki írhat a gyögyserget bárhonnét is magyarul, mire neki diszkréción mellett egy gyögysergküldeményt küldetik felvilágosító könyvvel együtt. Írjon azonnal. A küldemény oly szepen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanítja. A levelek következőleg címzendők: State Medical Institute, 9, Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesítendő.

A 16885. sz. „Nyomásszabályozó légritkításos vezetőkekhez és hasonlóknak” című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítésé céljából magyar gyárosokkal összekötöttet keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. Felvilágosítás nyérhető:

Kalmár J. mérnök, hites szabadalmi ügyvivő irodájában Budapest, VII., Kerepesi-út 44. sz.

A 15476. számú „Ujtások csőaluk testeken” című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítésé céljából magyar gyárosokkal összekötöttet keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. — Felvilágosítás nyérhető: hites szabadalmi ügyvivő irodájában, Budapest, VII. Kerepesi-út 44.

15592. számú „Tartó villamos vasutak szigetelőinek és védő faburkolatainak megerősítésére” című, 1899. márc. 10-ről kelt magyar szabadalmára vevők vagy engedményesek kerestetnek.

Szives ajánlatok „W. B. 4228” alatt Mosse Rudolfhoz, Bécs, I., Seilerstätte 2. kérének.

6.-frt 6.-frt. Utolérhetetlenek szépség és jószág tekintetében az én valódi svájci gyémánt fekete-acél savonetti-remontör óráim dupla gyémánt-accél fóketelelő, legfrissebb precízios szerkezettel (három évi jóállás) szabad, balaó mutatóóráikkal, opálfényű óralappal, a foglalat, mutató, boron, valódi dupla arany. Ezen órák elegáns kiállításúak miatt nagy keresletet öndenek és mindenké szivesen hordják.

Ára csomagolással együtt 6 frt. Gyémánt fekete acél női-óra nyitott igen finom kivételben 7 frt. — Ez órákhoz illő fűzős és női dupla aranyláncok fűzővel 1.50 frt. Valódi nikkeltremontör-óra 3 frt. — Valódi csőlmontör-óra duplafóketelelő 5 frt. — Szűkségűlő utánvétel. Nemzetes kiserőltetők vagy a pénz veszedelmét kéri, nincs közelet.

Spering György. Wien, I., Postgasse 2 I. Nagy képes árjegyzék órákról, láncokról, gyűrűkről stb. ingyen és bérmentve.

6.-frt 6.-frt. Utolérhetetlenek szépség és jószág tekintetében az én valódi svájci gyémánt fekete-acél savonetti-remontör óráim dupla gyémánt-accél fóketelelő, legfrissebb precízios szerkezettel (három évi jóállás) szabad, balaó mutatóóráikkal, opálfényű óralappal, a foglalat, mutató, boron, valódi dupla arany. Ezen órák elegáns kiállításúak miatt nagy keresletet öndenek és mindenké szivesen hordják. Ára csomagolással együtt 6 frt. Gyémánt fekete acél női-óra nyitott igen finom kivételben 7 frt. — Ez órákhoz illő fűzős és női dupla aranyláncok fűzővel 1.50 frt. Valódi nikkeltremontör-óra 3 frt. — Valódi csőlmontör-óra duplafóketelelő 5 frt. — Szűkségűlő utánvétel. Nemzetes kiserőltetők vagy a pénz veszedelmét kéri, nincs közelet.

Magyar Könyvtár.

Szerkeszti Radó Antal. Kiadja Lampel R. (Wodianer F. és fiai) os. és kir. udv. könyvkereskedése Budapest, Andrassy-út 21. szám. Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden füzet egyenkint is kapható. Verses művek. (Lyra és epika.)

- Arany Iskolai kiadás. Válogatott balladái. (11-12.) Toldi. (69-70.) Toldi estéje. (87-88.) Toldi szerelme. Szemelvények. (102-105.) Kisebb költeményei. Szemelvények. (74-75.) Az első lopás. Józsa ördöge. (101.) Katalin. Keveháza. Szent László füve. (121-122.) Buda halála. (137-139.) Vojtina Ars poetikája. (144.) Abrányi Emil. Márciusi dalok és egyéb költemények. (85.) Balassa Bálint. Válogatott költeményei. (186.) Berzsenyi Dániel. Válogatott versek. (3.) Csokonai Dorottya. Vig éposz. (10.) Coppée. A kovácsok sztrájkja. — Radó Antal. (4.) Faludi Ferenc. Versei. (249.) Gvadányi. A peleskei notárius. (79.) Heine költeményeiből. Endrődi Sándor. (182.) Kalevala. Részlet. Vikár B. (209.) Kisfaludy Károly. Válogatott költeményei. (19.) Kisfaludy Sándor. Válogatott regái. (125.) Kölcsey Ferenc. Válogatott versei. (95.) Lenau verseiből. Feleki Sándor. (262.) A kurucvilág költészete. (42.) Magyar népaladók. (52.) Magyar népaladók. (150.) Ovidius költeményeiből. Paulovics. (192.)

Teljes jegyzék ingyen kapható minden könyvkereskedésben, 4108. szám a.

Hirdetés.

A 4. hadtestparancsnokság területén fekvő cs. és kir. közös hadseregbeli csapatok és intézetek 1902/1903 évi széná, alomszéná, ágyászszéná, kemény tűzfűz és közszénászkészletének, valamint részben t. i. az 1903. évre szólólag a zabszükségletnek szállítást utján való biztosítására végett a katonai élelmiszer raktárnál Budapest, VI., Lohal-utca 41 sz. 1902. évi július hó 10-én Pilis-Csaba, Szolnok, Czegléd, Alberti-Irsa és Abony állomásokra nézve; 1902. évi július hó 14-én Orkény, Kecskemét, Zombor és Szabadka állomásokra nézve; 1902. évi július hó 17-én pedig Székesfehérvár, Tolna, Kaposvár és Pécs állomásokra nézve; mindhárom napon d. e. 10 órakor, lepecsételt boríték által benyújtandó irásbeli ajánlatok alapján nyilvános tárgyalások fognak tartatni. A részletes feltételek az 1902. évi július hó 2-án lapunkban teljes szövegben megjelent „4108. számú Hirdetmény”-ben, továbbá a cs. és kir. 4. hadtest hadbiztoságánál és a budapesti és székesfehérvári cs. és kir. katonai élelmiszer raktárnál megtekinthető 1902. évi június hó 29-án kelt szállítási feltételek füzetében foglaltatnak. Budapest, 1902. évi június hó 26-án.

A cs. és kir. katonai élelmiszer raktártól Budapest, (Utányomás nem díjaztatatik.)

Középiszkolai INTERNÁTUS. GERŐ FERENC

— Állami felügyelet alatt álló középiszkolai internátusában — VI., Nagy János-utca 3. szám.

A főváros bármely nyilvános iskolájába járó növendékek helyezhető el iskolai kivillyi életre, hol teljes ellátásban kivül korrekcióban, továbbá szakszerű felügyelet és céltudatos bűnűsűd mellett jó családi nevelésben részesül. Ezen intézet vidéki, nemkülönben nagyon elfoglalt fővárosi szülőknek igen jó megoldást tesz, mint azt az intézet több évi fennállása óta számos utóbbi elismerő igazolások bizonyítják. Előjegyzések a szeptemberben kezdődő tanévre naponként d. u. 4-7-ig eszközölhetők. Részletes ismertetőt kívánatra küld az intézet igazgató tulajdonosa.

Színházak, szórakozó helyek.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1902. július hó 6-án.
Déltűn 3 órakor félhétvárrakkal:
Az Ördög mátkája.
Eredeti népszinmű dalokkal 3 felvonásban.
Este:
Kovács Mihály a Népszínház tagja mint vendég.
A tékozló.
Látványos színmű dalokkal, 3 szakaszban.
Kezdeté 7 1/2 órakor.

VÁROSLIGETI NYÁRI SZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1902. július hó 6-án.
Déltűn 4 órakor fél hétvárrakkal:
Gyöngyi Izsó vendégfelléptével.
A demokrata.
(Küruc Lába Mór.)
Eredeti fővárosi életkép dalokkal és táncsal 4 felvonásban. Irta Föld Mátyás. Zeneje Barna Izsóé.
Este:
Ugyanaz.
Kezdeté 7 1/2 órakor.

Ős-Budavára.
Kapnyitás d. n. 3 órakor.
Nagy népünnepély
zakfűtés, versenyvívás stb. szokásos szórakozással.
Remek varieté-műsor
2 nagy diszeloádason
a déltűni gyermekkel belépő nélkül.
Ingenyes látványosság:
Blinder F. és családja bűvészet mutatványával a 200 lős magos toronykötélen.
Prandi világhírű mech. színháza
Külön zenekarok. Lovarda stb.
Belépőj 60 fillér, gyermekjegy 20 fillér.
Kedvezményes jegyek minden főszeben.
A magyar Automobil Club az automobil kisorsolást július 25-ára hálasította el. Minden 25-ik pórtári vagy lötsdei jeggyel érkező látogató értékes ajándékot kap.

CIRKUSZ CARRÉ OSZKÁR
(az Állatkertben).
Ma, vasárnap 1902. július 6-án
2 nagy diszeloádás 2
déltűn 4 és este 7 és fél órakor
Mindkét előadásban mulattató műsor és fellép
Norton Smith tanár
mely minden lovat teljesen megszelídít, a lödsimittók királya
a londoni kir. mezeigazságt. intézetből; rendkívül érdekes bemutatása itteni tulajdonosok rosszdulatul lovaknak, bannalatos szinte hihetetlen eredményével. A cirksusi művészet legnyersebb alkotója! Rosszdulatul lovak, mint rugósac, lovások, csaknyók, csirák, idegerek, lődsök stb. tulajdonosi felkérteknek, hogy ilyen lovakkal a cirksuzba jöjjenek, ahol Prof. Smith azokat megszelídíti. Minden állatkészás teljesen kizárva!
Holnap este 7 és fél órakor nagy előadás, melyben fellép Norton Smith tanár.

Zsebórák
5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók
Polgár Kálmán
óras- és ékszer-üzletében
Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.
Vidékre árjegyzék bérmentve.

DIVATOS ÉKSZERTEK.

Ingatlanok árverése.
Közös Weisenbacher Endre csödtömegéhez tartozó Nógrád-megyében Karancs-Berény és Lapujtó községek határaitban fekvő (vasuti állomás Salgó-Tarján) mintegy 4895/1200 □ hold kiterjedésű földbirtokok, 1314 h. szántóföld, 14 h. kert, 114 h. rét, 512 h. legelő, 2773 h. erdő, 4 h. szőlő, 164 h. egyebek
1902. július hó 9., 10., 11. és augusztus 14. napján mindenkor d. e. 10 órakor a Salgótarjáni kir. járásbírósnál megtartandó önkéntes bírói árverések útján eladhatók. Közlelbbi értesítés Dr. Bende Ödön ügyvéd csödtömeggondnoknál, Budapest, V., Váci-körút 76.

Nyaralókba, fürdőkbe utazóknak!
Lawtennis és football öszes kőllőkel.
Wright-Dillon amer. Surprise 1. a rakét 450.
Torna eszközök, hinták, hintágyak.
Kerti és nyaraló-ékszer-üzlet.
Croquet, kugli bábók, Lign, Sanc-pótyók, Horoghalászat.
Amerikai sport-sárkányok 70 kr. Turul-sárkány 2 ftt.
Szabadalmi játékok, Cellozó peukak.
Amatőr fényképező-készlet, kőllők.
Papír léghajók, lampionok, bengáli fénykák.
Kerti gyertyalámpák, Nyári legyek. Acél hárfák.
Fegyverek és szodványok.
Lágy-, féreg-, molyleg és egyéb kőllők.
Utazásviz, mindenféle vízben hármit arányosít 80 kr.
Utazási és turista cikkeik. Lőhők, párja 10 forint.
Uj képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld
Kertész Tódor Budapest, Kristóf-tér.
Vasárnap zárva.

Jég Jég Jég Jég Jég Jég Jég Jég
Jég **Minden házban** Jég
a szabadalmazott
Jég **„Rapid“ kézi jéggéppel** Jég
5 perc alatt jég
Jég **A jégelőállítás kőllémént 2 fillérbe jön.** Jég
Ára 200 korona. Jég
Kapható kizárólagosan
Jég **Salgó Izsónál, Budapest** Jég
V., Lipót-körút 17. Jég
Prospektus ingyen és bérmentve.
Jég **Telefon.** Jég
Jég Jég Jég Jég Jég Jég Jég Jég

Iwonicz-jódfürdő
Galiciában.
Erős alkalikus jód- és brómtartalmu konyhasós savanyvíz, nagymennyiségű szénas tartalma miatt nagyon jóízű és könnyen emészthető. Mintaszerű fürdőberendezés, belézés, vízgőyintézet, masszáz, klimatikus gyógymód. Regényes fekvés gyönyörű hegyvidéken. 800 hold fenyeserdő. Látogatottsága évente 3000 fűrdővendég (átutazók nélkül). Kényelmes, elegáns ellátás alacsony árak mellett. Posta-, távírdő és vasuti állomás. Villanyvilágítás. Idény május 20-ikától szeptember végéig. Fűrdőorvosok: I. Dr. Wernicki J. Lembergöl, II. Dr. Staniszewski J. Krakóból.
Megrendelések ásványvízre, jódsóra, jódlugra pontosan teljesítenek. **Prospectus az iwoniczi fűrdőigazgatóság által franco.**

LIPIK
Szlavóniában
I. rangu fűrdőhely.
Egyetlen jóttartalmu alkalikus hőforrás (64° C.) a kontinensen.
A lonjavölgyi vasuti állomása (Dugossellon át). Azonkivű Pakrac-Lipik déli vasuti állomása (Zónatarifa).
Kittűtve: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel. Fényesen berendezett gyógytér, kávdás és vendéglő, nagy szabásu park, fedett sétány, kitűnő gyógyászati, gyermek gyógyintézet, pompásan berendezett fűrdőépületek. Villanyvilágítás.
Fellátás nélküli kávdás, gyomor-, bél- és gégehurvatnál, kézdény és csuklóknál, ischiastnál, csontbajknál, nyájdőnemű hurutos bantalmaknál, valamint minden migris- és verébtégőknél. A fűrdőhely alatt Prof. Dr. Marszhalikó Tamás ur is rendel a fűrdőhelyen.
Jódhévíz szűkítésre egyenesen a forrásból, továbbá Edeakuty L. cserélt Budapestben.
Lipiki forrásó közvetlen a fűrdőigazgatóságnál rendelhető. — Bővebb felvilágosítással szolgál a fűrdőigazgatóság.

Szülők figyelmébe.
Intéztünk f. e. augusztus hó 1-től lehetővé tessz minden szülők, különösen a kispároknak, kiskereskedőknek, kéz- és gépészeknek és a munkesaladéknak, hogy küllőn biztosítás nélkül a maga és gyermekei jövőjéről a legalkalmasabb és legolcsóbb módon gondoskodhassék.
16 éves évtársulataink
egykoronasi hoti beírtéssekkel alkalmasak, tekintélyes tőke gyűjtésére és kitűnő befektetésre.
A gyermekbiztosítás minden neme, leány- és fiúbiztosítás, kihazasítási és katonai szolgálattal esetere való biztosítás, valamint a család ellátására és nyugalmevetésére szolgáló biztosítás belevet, a legmögöbbsen ajánlható a tökélyűtés ezen fölé, mely mellett a tag az intézet egész hasznában részreül és beírtett pénzének teljes öszzegét kamattal, illetve nyereséggel együtt fölműködés mellett kárpótló kövessék, az első föléadás hitelen részreül. Tagjaink ezen fölül megbízásuk alapján az Elő magyar biztosító társaságnál küllő díj fizetés nélkül halál esetere is, biztosítatnak akként, hogy halál esetere a további fizetés megsztának, a kedvezményezett szomban az egy fizetés, teljes értékű kövessék. Kérvény 1200 koronát kapja meg. A biztosítási díjakat intéztünk fizeti a sajátjából. — Prospektusal szivesen szolgál a

Budapest Székesfűvárosi Takarékszövetkezet
VI., Teréz-körút 6. szám.
Fővilágosítás nyerhető és beiratkozás eszközölhető naponta délelőt 9—12 és déltűn 3—5 óráig.

A 16883. számú
„Gyorsfőke-szelep légritkítóss fekekhez“
c. magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal megkötött keres. eselty szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. — Felvilágosítás nyerhető:
Kalmár J. mérnök, hités szabadalmi ügyvivő irodájában
Budapestben, VII., Kerepest-ut 44. szám

Kitűnő találmány!
Szabadalmazott férfi-ing,
melynek nyakbősege önmagától szűkebbre vagy bővebbre szabályozódik.
Kivánatra árjegyzékkel szolgálunk.
Cs. és kir. szab. fehérmű-készítők
Vértés és Sebestyén
Budapest, IV., Múzeum-körút 15. sz.
a kir. műegyetemmel szemben.

ÁLLATKERT.
Ma, vasárnap július hó 6-án
visszavonhatatlan utolsó vasárnap
péntek, július 11-én utolsó nap
látható a fiatal bátor állatszelielőtő
Miss Thilly Bébé
12 OROSZLÁNJÁVAL 12
Belépőj mint rendszeren 30 kr. (60 fillér).

GRAZ. GRAZ.
Hotel „zur goldenen Birne“
a város középpontján, a Meran-park átellenében, legszebb fekvésű szálloda, kényelmes új berendezés. Villanyvilágítás.
Fr. Zimmerer, tulajdonos.

PRÁSGÓ
ESCH ÉS TÁRSAS
POZSONY

Kolozsvári Kereskedelmi Akadémia
bennlakással 100 tanuló részere.
Az intézet felső kereskedelmi iskolai és kereskedelmi akadémiál tagozatból áll.
A felső kereskedelmi iskolai tagozat alsó osztályába a tanulók a középiskola 4-ik osztályából vétettek fel a végzett növendékek a kereskedelmi pályán küllő az 1883 : l. t.-c. alapján több hivatali pályára is illetékesek s az egyévi önkéntes szolgálatra jogosultak. Évi tandíj 200 korona.
Az akadémián tagozat rendszeres hallgatói közép- vagy kereskedelmi iskolában érettségét tett ifjak. E fűskolai tagozat a kereskedelmi mélyebb műveltség mellett széleskörű közzgazdasági és jogi ismereteket nyújt, nagy súlyt fektet a modern nyelvekre s arra törekszik, hogy hallgatói egy a nemzetközi kereskedelem, mint a közzgazdaság magasabb állásában helyöket megállják. A hazai viszonyokra tekintettel fa- és gabonakereskedelmi szaktanfolyamokat tart fenn. Évi tandíj 240 korona.
A bennlakás — internatus — a kényesebb igényeket is kielégítő modern berendezésű s a teljes ellátásért évi 800 korona fizetendő. Részletes programmal szivesen szolgál az igazgatóság.

„Agrár“ szeszlámpák
Izzófény világítás denaturált szeszszel.
Fényes és olcsó kivilágítás
60 gyertyafény óránként 3 fillér.
Minden petroleumlámpára alkalmazható. Kezelés egyszerű, akár egy közönséges petroleumlámpáé.
Megguyjtva rögtön világít
Lángzó ára dréként 6 korona. Árjegyzék ingyen. Ismételőadók keresünk!
Hera-Prometheus Részvény-Társaság
Budapest, VII., Erzsébet-körút 48. szám.
Lámpák, csillárok, szeszszőlők, forralók, szeszvasalók. Utca és kerti laternák és acetylen készületek.

Vízmentes
eső-köpenyek
eredeti angol gyapjú dupla-szövetből s u m l betéttel, valamint
gummi-köpenyek minden pelenben uraknak, nőknek és gyermekeknek. Minták, árak és mértékűvés postafordultával
Piget & Co.
Bécs, I. Riomergasse 15.

TÓTH KÁLMÁN
Összes költeményei.
A nagy költő díszes új kiadása. Elterajzi bevezetéssel ellátta:
ENDRŐDI SÁNDOR.
Két nagy díszkötésű kötet, nagy 8° alak, a költő dombornyomású arczképével.
Rendkívül
alkalmas ajándékmű.
Ára 16 korona.
Megrendelhető
Sampel Róbert-féle
(Wodianer F. és Fiai)
Cs. és kir. udvari könyvkereskedésben Budapest, VI., Andrássy-út 21

ÉNZT
SORSJEGYEKRE és ÉRTÉKPAPIROKRA (visszafeleltető tészen szerinti kisebb részletekben is) bármily öszzegét igen olcsón ad
Köváry Armin
bank- és váltó-üzletkezelő
székhelye: Budapest, IV. k., Ferenciek-tere 3
Gróf Cziráky-palota.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, Kerepesi-ut 38. szám.

Csak e héten:

HÉTFŐN

KEDDEN

és

SZERDÁN

Ezen rendkívüli napok alkalmával is a Párisi Nagy Áruház minden vejeje, ki akár egyszerre, akár több ízben is kicsinyben, összesen 20 korona értékben vásárol,

teljesen ingyen kap

saját, vagy akármely tetszés szerinti kisebb fénykép után egy

életnagyságu fényképet

elkészítve, csak a passe-partoutért fizetendő 3 korona.

Rendkívüli árucikkek!!

Feltűnő olcsó árak!

elárusítása

Feltűnő olcsó árak!

(a többi napokon ezen cikkek ezen árakon nem adatnak el.)

az üveg- és porcellánáru-osztályban:

- Teljes vízkészlet, 1 drb egy literes üveg, 6 drb dupla erős metszett pohárral együtt egész készlet ... **35 kr.**
- Vízes korsó, ananász kivitelű finom üveg, égetett aranysegelelyel, irtartalom 3/4 liter ... **35 kr.**
- Vízes poharak, finomabb csiszolt üvegből, elegáns gréce mintával, 3 deciliter irtartalommal, darabja **4 kr.**
- Csemegetányérok, üvegből, igen csinos mintával, 6 csemegetányér ... **összesen 25 kr.**
- Likőr készlet, azurkék színű üvegből, égetett aranysegelelyel és virágfestéssel, finom aranyozott fém-állványon 11 üveg 6 pohárával együtt ... **75 kr.**
- Ecet- és olajtartó készlet, 2 drb finom üvegpalaec üvegdugaszsal, 2 drb üvegtartályal, elegáns 4 rétegű nikkelállványban, nikkelfogóval, egész készlet **95 kr.**
- Teljes étkészlet, karlszbadi porcellánból, 26 drb-ból álló teljes, 6 személyes készlet ... **3.00**
- Teljes mosdókészlet, valódi karlszbadi porcellánból, igen csinos nagy mosdótál, mosdókanna, éjjeli, szappan- és fogkefétartó, 5 darabból álló teljes készlet ... **1.50**
- Kávés- vagy tejskészes, 1 drb kávés- vagy tejskészes, 1 drb tejskészes, 6 pár csésze aljjal karlszbadi porcellánból, teljes készlet ... **75 kr.**
- Gyümölcskészlet finom karlszbadi porcellánból, rokkókó kivitel, 1 drb felszolgáló tál, 6 drb kis tányérral együtt ... **40 kr.**

- Pecsenyés tálak, térszáz tálak, főzelékes tálak ... darabja **20 kr.**
- Ervótányérok, karlszbadi porcellánból, 6 darab tányér ... **összesen 30 kr.**
- Dupla erős tányérok, különösen vendéglősök részére, karlszbadi porcellánból ... darabja **12 kr.**
- Csont tányérok, karlszbadi porcellánból, csinos égetett festéssel és félirattal ... darabja **10 kr.**
- Kávés bögrék, karlszbadi porcellánból, csinos égetett festéssel ... darabja **6 kr.**
- Kávés vagy teás csészek porcellánból, igen csinosan égetett festéssel, csésze aljjal együtt ... **13 kr.**
- Kávés csészek, finom erős karlszbadi porcellánból, csinos fazon, csésze aljjal együtt ... **7 kr.**
- Vajtatók, karlszbadi porcellánból, rokkókó kivitel, tányérfedővel együtt ... **15 kr.**
- Porcellán díszvázák, 3 darabból álló csinos készlet, valódi karlszbadi porcellánból, csinos égetett festéssel és aranyozással 13 darabból álló teljes készlet **30 kr.**
- Diszfaltányérok, majolikából csinos festéssel, tájképek, stb. ... **10 kr.**
- Virágceserép, remek szabadisz, majolikából, rokkókó kivitel, égetett festéssel, egész nagy alakban ... **75 kr.**
- Élőszoba fallámpa, elegáns fali kar, igen díszes kivitelben,öntött fém-ből, aranyozva, külön 11-es és 95-vel, lámpaüveggel és golyóval, teljesen felszerelve ... **95 kr.**

A fentebbi cikkekre vonatkozó levélbeli vagy postautalványi megrendelések helybeni nagy kelendőségük miatt nem intézhetők el.

Nagy mintagyűjtemény

tavaszi szövet és nyári mosókelmékből valamint az összes árucikkekről

ingyen és bérmentve

John Fowler & Co.,

Kelenföld

ajánlják legújabb és legtökéletesebb szerkezetű

Gőzeke-készleteiket

sekélyszántásra, mélyszántásra és kombinált szántásra egyidejűleges általajporhanyitással.

Legnagyobb munkateljesítmény.

Legkedvezőbb feltételek.

Titkos betegségek ellen

20 évi, részben katonasorvis (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlíható

DR. KAJDACS, Y. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapiai rendelő-intézet

IV. Kigó-utca 5. I. em. Klotild-palota (Atjához és lift használat).

A legelhanyagoltabb húgyvesefolyásokat, legsúlyosabb húgyóhlyagbajokat, bűjkoros sebeket, syphilit, az önfertőztetés utóbjait

Elgyűlt férfierőt

az orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikert

Electro-Massage vagy Psychrophor

által magömléseket, nőknél fehérfolyást befocskendőzés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében berállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött háterincbajokat gyógyít a legújabb gyógy mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7-8 óráig Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijáratt külön várótermek.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerrekről is gondoskodva lesz.

LAYTON & SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

Által a legújanyosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzseplőgép-készletek 2½, egész 12 lóerőig, szalmakaralozók, Járány-csaplőgépek, löhere-csaplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák „COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, örlő-malmok, egyetemes acél-cékek, 2- és 3-vasú cékek és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Gyümölcs és szőlőbor készítő gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERCULES” folytonosan ható kétfős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garantálva, a munkaképesség 20%-nál nagyobb mint bármely más sajtónál.

Hydraulikus sajtók különösen magas nyomású és nagy munkaképesség elérésére.

Szőlő és gyümölcs zúzó és bogó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek fekvőben és kocsira szerelve. Le-sajtók és a gyümölcstés készítésre szolgáló bogóerők. Asszale készletek gyümölcs és főzések asszálásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad önműködő „Syphonia” permotezők, huzdozhatón és kocsira szerelve a szőlők permotezésére, a szecskés és tormács, valamint a vörösvi kártevő szőlőcserék gyártásnak és szállításnak jóállás mellett a legjobb kivitelben

es. kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárat, vasöntődéje és gőzhámora által

MAYFARTH PH. és TARSÁ
400 arany, ezüst és bronz érmével. Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Képviselek és viszontelárúsítók kívantának.

BERGER-féle GYÓGYÍTÓ KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb Államaiban fényes sikerrel alkalmaztatik

mindennemű bőrkétegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kősz és elővált kitégek ugyesidőn er-rózsaság, dűvar, fagydad, lábzúadás, fej- és szakkörök ellen.

A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a fakátránynak 40%-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-szappanoktól lényegesen különbözik. Csak a kátrány-szappan megrendelése a az ismert védjegyre való figyelemmel kíséret. Idült bőrbetegségeknél sikerrel alkalmaztatik a kátrány-szappan helyett a Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.

A gyengébb kátrány-szappan

az ARCBŐR TISZTATLANSÁGAI

eltávolítására. A gyermekeknek valamenyfi fejbetegségei ellen felülmuhatalan bőrtisztító, mosó és fűrdőszappan mindennapi használatul szolgál.

Berger-féle glicerin-kátrány-szappan

80% glicerin tartalommal és finom illattal.

Ara minden fajnak használati utasítással együtt darabonként 35 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendő: **Bonzo-szappan** a bőrférfiműtésre, **borász-szappan** pattanások ellen, **carbólszappan** a bőrszűzítésre, **hímzőkővel** és mint fertőtlenítő szappan, **Berger-féle fenyő-fűrdő-szappan** és **fenyő-pipere-szappan**. Berger-féle gyermek-szappan a szecskó részére (25 kr.).

Berger-féle Potrosuifol-szappan

rezes orr, kiltés, bőrvizkeletesség és arcvörösség ellen (75 kr.), szepülő-szappan igen hathatós.

Berger-féle kénés tejszappan

mitfrezes és arcvizkeletesség ellen. Tannin szappan lábzúadás és hajkihullás ellen.

Berger-féle fogszappan köcsőgben

1. sz. rendez fogaknak, 2. sz. dohányosoknak. Ára 30 kr., a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanok illőhöz utalunk a röpítőre. Csak Berger-féle szappanokat kell kény. minőség. szállításban hatástalan utasítatok vannak. Műtár Berger nével használatok is fordulnak elő, keről a fentebbi védjegyre, valamint a gyárra „G. Hell & Comp. Troppan” figyelemmel lenni.

Erdemjellet kiltitelve a nemzetközi gyógyszerkiltállítás Béshben 1893 és Arany érem a párizsi kiltállításn 1890.

Budapesten nagyban és kicsinyben kapható: **Török József** gyógyszerárban, Király-utca, továbbá kicsinyben Budapesten és Magyarországon összes többi városunk minden gyógyszerárban. A Berger-féle szappanok minden jobb droguerárban és illatszerekkereskedésben kaphatók.

KÖLTÖZKÖDÉSEKET

vezető és hajón, az átrakodás és csomagolás megkármentésével, elfogad az elárható Szabadalmazott Butorkocsival

Caro és Jellinek szállító,
Budapest, V. Arany Áncs-u. 34.

Legjohbak saját nemükben a

MAGGI

élelmiszerek.

Minden család számára legnagyobb értékkel bírnak.

Maggi izesítésre minden leves-, bouillon-, mártás- s főzeléknek stb. megelpeően jó izz kölesönz. Néhány csöpp elegendő. Üvegecskében 50 fillértől kezdve.

CONSUMMÉ-TOKOK ára 30 fillér.

1 tok elég 2 adag legfinomabb erőleveshez, mely csupán forró vízzel lehetne, minden további hozzátétel nélkül, azonnal előállítható.

FRANCIA LEVESEK

1 tábla ára 15 fillér és elég 2 adag erős, könnyen emészthető, egészséges leveshez, mely csupán víz hozzá-tételével néhány perc alatt előállítható. 19 különféle fajtajában.

Egy kísérlet meggyőzőbb mint bármely reklám.

Minden fűszer, csemegekereskedésben és droguériában kapható.

Üzletnagycobbitás

miatt az összes raktáron levő nyári cipők melyek lezártított áron kaphatók. No miniszere a szeri o kedvöz alkalmat meri ly olesón nem juhát saját készített lábbelhez és pedig:

0000 pár föltűnő elegáns gyermekcipő 1 frittól följebb
Férfi: Legdiv. és legújabb Derby borjúbőr-bakancs . ftt 3.50
Fekete vagy sárga bagarina, fűzős vagy cugos . . . 3.20
Gombos, fűz. vagy cug. szalon-lakkból, női 3.50, férfi . . . 4.-
Férfi v. női fűzős cipő, amerikai boxbőrbeli, igen csinos . . . 3.50
Chevraux cipők 5.-, box vagy lakki, angol bakancs . . . 4.50
Fűzős víxbőrbeli 3.20, betétes vagy síma borjúbőrbeli. . . 3.-
Női: Fekete v. sárga zerge fűzős v. cugos 3.-, gombos . . . 3.30
Cug. v. fűzős boxbőrbeli 3.50, chevrou fűzős 4.-, gomb. . . 4.50
Lakk, kivágott 1.50, keresztelással 2.-, regatta . . . 2.50
Fekete vagy sárga, fűzős vagy gombos láncipő . . . 2.20
Ebelstin cugos cipő 2.50, regatta . . . 2.-

Árjegyzék, csomagolás és szállítólével ingyen. Nem megfelelőit kicserélek. — 10 forinton fölül bérmentve.

DÓCZI M.

Budapest, Kerepesi-ut 10. sz.

Polgár Sándor
m. kir. szab. nyári orvos
m-t-é közzérés
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-kört 50.
Ajánlja dusan felszerelt
raktárát saját gyárt-
mányu orvos-sebészeti
és betegpótlási tár-
gyakban.
Saját gyártmányu, m. k.
szabadalmaz. Polgár-féle
sérvykötő,
baskötő, görccsér elleni
gummiharany, orthopaed-
ciai készítelek, műlábak
és kezet stb.
Valódi francia külön-
legességek F. Bergerand
Ita, párisi gyárából.
Részletes képes árjegy-
zék ingyen és bérmentve.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb PAP... PAP... PAP... lan

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like '1 szezhajtható vasgőp 8 db', '1 kivethető matraca', '1 angolrúti matraca', etc.

GICHNER JANOS

paplan, matraca és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, va-
butor stb. nagy raktára.
Budapest, VII., Erzsébet-kört 20.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki meg-
rendelések pontosan eszközölhetnek, nem tetsző árak kicserél-
nek, vagy a pénz visszadatik.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és könyelmes módon biztos gyó-
gyulást óhajtó szenvedőknek, 20 éves kórhatá és magán-
gyakorlati tapasztalatainak legja legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvosudor
gyógyít térfunkciói és nőknél foglalkozási szar
nőkül mindenemé bármily régi kórelő
Nemi betegségeket
ugymint húgyes-colyást, hólyag- és vizeletési
bajokat, bujakkóros sebeket, syphilitis,
önfertőzésből erőd idegbajokat, alogmakacsabb
börbetegegeket és szépséghibákat,
továbbá
Nemi gyengeségi állapotokat
(impotencia)
megleő biztos eredménnyel gyorsan a legújabb
módon.
Rendelő-intézet: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14. sz. L. e.
Rendelés: délelőtt 10-4-ig, délután 6-8-ig.
Külön váróterem. Külön be- és kijárat.
Levelekre rögtönzi válasz.

Szülők figyelmébe! Alkalmi közönlök és szá-
valmányok, melyben minden
alkalmira igen szép közönlök
vannak és a legszébb
szavaltat darabok kisebb és
nagyobb gyermekek számára.
Írta: Caernay József, főv. tanító.
Ára: 1 korona. Kapható e lap
kiadóhivatalában. 4183

Nincs többé sérv! 10.000 korona jutalom

annak, ki az én módszerem alkalmazása mellett sérvbajától
teljesen ki nem gyógyul. Legmagasabb kintételek, szeryti
köszönlőiratok.
Kérjen ingyen brosúrát
dr. M. Reimannstól Valkenberg 112. (Hollandia)
külföldi levelek 25, levelezőlapok 10 fillérről bérmentesítendők.

Előkészítés alatt:

A MAGAS CS. KIR. KERES-
KEDELMI MINISZTERIUM
TÁMOGATÁSA MELLETT
MEGJELENIK EGY

TELJES • ÉS
MEGBIZHATÓ

CIMJEGYZÉKE
EGÉSZ AUSZTRIÁNAK.

„Osztrák Központi Katasztere“

az összes kereskedelmi, gyári és ipari üzemeknek, össze-
állítva az ipar- és kereskedelmi kamarák által vezetett
ipari kataszterek hivatalos adatai alapján.

- I. kötet Bécs tartalmaz circa 105,000 üzemet, bolti ára kötve 13 kor.
II. kötet Alsó-Ausztria tartalmaz circa 66,000 üzemet, bolti ára kötve 14-60 kor.
III. kötet Felső-Ausztria és Salzburg tartalmaz circa 50,000 üzemet, bolti ára kötve 11-80 kor.
IV. kötet Stájerország tartalmaz circa 47,000 üzemet, bolti ára kötve 10 kor.
V. kötet Karintia és Krajna tartalmaz circa 33,000 üzemet bolti ára kötve 8 kor.
VI. kötet Tengerpart és Dalmácia tartalmaz circa 28,000 üzemet, bolti ára kötve 6-60 kor.
VII. kötet Tirol és Vorarlberg tartalmaz circa 50,000 üzemet, bolti ára kötve 12 kor.
VIII. kötet Csehország (2 rész) tartalmaz circa 273,000 üzemet, bolti ára kötve 32 kor.
IX. kötet Morvaország és Szilézia tartalmaz circa 112,000 üzemet, bolti ára kötve 25 kor.
X. kötet Gácsország és Bukovina tartalmaz circa 120,000 üzemet, bolti ára kötve 27 kor.

Teljes ár 160 korona.

A teljes mű (10 kötet) előfizetői a bolti ár 25%-át
kapják engedményül.

Kimerítő prospektusokat ad a

Verlag des Oesterreichischen Central-Kataster
Wien, IX., Hörlgasse 5.

Egyedül valódi angol Balsam Thierry A. gyógyszerészétől

Közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.
Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyeitáma alatt áll.
Ezen balsam belsőleg és külsőleg használható. — 1. A tüdőnek és mellnek
összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarhust és
köpetkiválatát, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt meg réggib betegségeket is gyó-
gít. 2. Kiténő hatással van torokgyuladással, rekedtséggnél és a torok összes
betegségeinél. 3. Alaposan kírja a hidegléletet. 4. Megleő gyorsan gyógyít
gyomorgöröcsét, kólikát és szagatásokat. 5. Jótékony hashajtó és a torok összes
betegségeinél. 6. Kiténő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szápenésznél,
továbbá minden fog- és szájbetegeknél és megszünteti a febfőfőgést, valamint a
száj- és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebra, ugymint
hőporosodás, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrészek, rüh, kosz és kiütések,
megszünteti továbbá a főfájást, zúgást, szagatást, közzérnyét, fültájást stb. Tessek
mindig vigyázni a zold apaca-vedőjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb
őzser egyenesen a gyárból eredeti kartonokba bérmentve az osztrák-magyar monar-
chia minden postaállomására 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronért hoztatni.
Bosznia és Hercegovinába 4 k.r. 60 fillér. Kevesebb nom küldetik. Szátküldés
csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizése mellett.

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulása a legelőbbi sebeknél is kilitássa van és
majdnem mindig elkerülheti a fájdalmas operációt vagy amputációt, ha
Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi
centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetet-
len. Valódi centifolia-kenőcs használhatók; a gyermekágyasok mellibajainál, a tejelválasztás akadályai-
nál, melkemenyedségnél, vörhenyénél, mindenféle régi bajnál, nyilt sebeknél lábakon és csontokon,
sebeknél, sócsusz, dagadt lábknál, sőt csontszáznál is: ütött, szurt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél;
az idegentestek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánok, homok, dara, lövő stb.; mindenféle daganat,
kínörvs, karbunkulus, új képződmények valamint ráknál, körömmegnégnél, körömdaganatnál, hólyag-
nál, menőstől kisbeszedett lábknál. Égőt sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől
eredt sebeit, a nyakon támadt daganat, vérdaganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb. stb.
Szátküldés csak az összeg előzetes beklitítése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és
szállítólével együtt 3 kor. 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Minden-
két övek hamisítványok vételeitől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: „Üranyal-gyógy-
szertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada“ betegeve legyen.

E két gyógyszerében föltűnőhatalan szer, sohasem romlik el, ellenben minél réggib lesz,
annál értékesebb és hatásosabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az
őv bármely szakában kilythető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos meg-
érkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de ha-
tástalan szereket használni, melyekért csak legelőbb a pénzét dobjuk ki, hanem maradjunk csak e
mellett a két régi olismert, jó, olesó, megbízható amollett teljesen ártatlan, világhírű szernél, melyek-
nek minden családnál taláhatóknak kellene lenni. A hol a fent ismertett védjegyekkel valódián
kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Oranyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapest: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittbach J. gyógyszerész és
Bécsben: Brady C. gyógyszerésznl.

!!Bámulatos olcsó ajánlat!!

Hétfő július 7-től kezdve:

Lessner Gusztáv

női divat-áruházában

BUDAPEST. V., Bécsi-utca 8. sz. BUDAPEST.

rendkívüli olcsó áron kerülnek eladásra.

Divat-batist szintartó, legújabb minták, méterenként	18 kr.
Fehér ajour-batist, méterenként	12 kr.
Escrü-batist, gyönyörű, csikos mintákkal, mosható, méterenként	14 kr.
Escrü ajour-batist legdivatosabb minták, méterenként	19 kr.
Zephir, mosható, legszebb minták és színekben, méterenként	17 kr.
Francia Voile de laine, méterenként	34 kr.

Gyapju- és mosószövet MARADÉKOK
mélyen leszállított árban.

Verseny nélkül.

Verseny nélkül.

Virágnyelv.

Minden ismert virág jelentősége meg van írva ebben a könyvben, melyet szerkesztette a legjobb keleti forrásokból állított össze. Ára zsinnes kötésben 50 fill. Az öszeg előzetes bekládása esetén bérmentés nélkül is meg. Megrendelhető Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) co. és kir. udvari könyvkereskedésében, Andrássy-ut 21. sz.

Magy. kir. Államvasutak.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. Államvasutak igazgatósága a jövő 1903. évben, osztag 3 éven át szükséges kocsi tengelyek szállításának biztosítását óhajtván, ezírt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb folyó évi július hó 16-ának déli 12 óráig betérjesztendőek, a bántépés pedig folyó évi július 14-én déli 12 óráig bekládandó.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek a menyiségek, ugyszintén az általános és különleges szállítási feltételek a magyar kir. Államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest VI. Andrássy-ut 73.) megtekinthetők.

Budapest, 1902. jun. hó. Az igazgatóság. (Utányomaj nem díjazt.)

A Magyar Tudományos Akadémia által legújabbban a **BULYOVSKY**-díjjal kitüntetett munka:

Szatirák.

.... Irta
KOZMA ANDOR.

Ára füzve Vászonkötésben
5 K. 20 fil. 7 korona.

Megjelent és kapható az ATHENAEUM irodalmi és nyelvi részvénytársulatnál Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 54. sz.

NÉHÁNY SZÓ a TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban fellüncön sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és a ki fatalitási könnyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyű állapot megszünjék. Kell lenni valakinek, a ki a fatalitást a nemi életről jóakarattal, ószintén és behatón felvilágosítsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajait báran, tartzkodás nélkül és bizalommal elmondhatásák. De nem elég ám ezen emberek bármiknek elpaszszolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a nemi életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már meglévő bajokon is tud segíteni, akkor majd megszünt a titkos betegségek létezése.

Ilyen magasztos hivatású és erre való Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos hírű intézete (Budapest, VII. Kerepesi-ut 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a nemi életéről felvilágosítást, a hol a beteg vére és testnedvei megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a koranyagoktól, lelki kínjai megszűnnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegben biztos és teljes eredménytel használta gyógymódnál fogva a monarkian uttörő és egyedülálló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel alaposan és gyorsan gyógyítja már sok év óta Dr. Palócz az ó specialis gyógymódjával még a legelhanyagoltabb esetekben is a bujakóros sebeket, hügyes-, hólyag-, ideg- és hátrgerinc-bajokat, az önfertőzés és szifilisz utóbjait, magmóltást, elgyengült férfitört (impotenciát), aranyeret, vérbajokat, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön várterem és külön kijárat van. Ha valaki bármilyen oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szívesen adnak leveleire kimerítő, titoktartó választ (a levélhez csak válaszbélyegyet kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet gyógyszeréről is godoskodik. A rendelőt Dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 10 óráig délután 6 óráig (vasárnap déli 12 óráig).

GUMMI

és halhólyag-különlegességek, valódi francia és angol gyártmány, teljesen biztos és ártalmatlan. Route 1, 2, 3, 4, 5, 6 frt tucatsja, halhólyag 2, 3, 4, 5, 6 frt tucatsja, Capotins americus 2, 3, 4, 5 frt tucatsja, párisi szivacs 2, 3, 4, 5, 6 frt tucatsja. Possumium colostrum frt 1,50—2,50-ig. Diana-örv hárbajkötések 2 frt 50, 3 frt 90 fr. darabja.

Magyar Orvosi Műszertárban
Budapest, Kerepesi-ut 32. M., a Rókus-kórház templomával szemben. — Árjegyzék ingyen, zárt borítékban.
10 frtnyi megrendelésnél 20% engedmény.

A nekünk bemutatott számtalan megbízható, hiteles közönséget folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legelőkeltebben ajánlható.

Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-ut 24.
sz. Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hügyesfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbjait, az algyengült férfitört, magmóltást, a bujakóros utóelvetésményeit, nőknél fehérfolyást, barmeny-nyire idültet is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanág egyik főokozója és bőrbetegségeket gyógyít a győzelmű szeriat, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülészet-tudós, volt osztag. kir. osztag. orvos.

RENDEL: naponta 4. 10 óráig egész délután 6 óráig, este 7 óráig 3 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolhatók és gyógyszeréről is gondoskodni les.

Nőknek külön várterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőpál: Dr. GARAI ANTALnál megrendelhető **NÉPSZERŰ ÚTMUTATÓ** (már a 16-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségekről és ezek észleléséről gyógykezeléséről című könyv, volt ára 4 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt bekládása mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

ALKALMI BUTOR-ELADÁS.

Butortelepemen a kicsinybeni eladást megszüntettem és ezért az összes raktáron levő szilárd gyártmányú asztalos- és kárpított butorokat, addig, míg a készlet tart, leszállított árak mellett adom el. Dús választék egyszerű és a legdrágább kivitelben.

Dósa Kálmán asztalos és kárpitos, Budapest, Erzsébet-tér 18. szám, I. em.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Párisi kiállítás: Arany érem:

FERNOLENDY

cipő-fényezés, a világ legjobb fenyézője, gyorsan mélyfekete fényt ad és a bőrt tartósággal fenntartja.

Alapítotott 1832-ben. Gyári raktár: Bécs, Schulerstrasse 21, Kapható mindenütt.

Magyarországi kizárólagos képviselő: **BALÁZS CELESTIN, VII., BAROSS-TÉR 13. SZ.**

Nép-ital Gyömbér-sör

csomagocskákban à 5 fill.
pasztillákban à 4 "
tekercsekben à 20 "
Elsimert kiftünő minőség.

Pezsgő Limonádé-bonbonok

csomagocskákban à 5 fill.
pasztillákban à 4 "
tekercsekben à 20 "

Változik csak ezen vedjegyekkel. Ajánlja: Első cseh részvénytársasága a keleti cukorka- és csokoládégyáraknak (ezelőtt) A. Marsner Prága (Königl. Weinberge.)

Zálog házban

levő arany és ezüstneműeket, a ki azokat ki nem akarja váltani, kiváltjuk és a legmagasabb ártóbbit kiáltjuk.

Alkalmi ajándékok eladunk 13 intos ezüst evőkészleteket 12 szomolyra 140 frt, 6 szomolyra 60 frtolt kezdve és felfelé. Mindennemű linum ezüst tárgyak borsok és francia stilyuban. Nagy raktár arany fért lánokból, masszív aranygyűrűk 6 forint 40 kr. Arany fért-órák 12 frt, arany női órák 9 frtolt kezdve 12 darab masszív óvcsokk 6 frt 50 kr.

Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.

Grünberger A. Béla örökösök
Budapest, Harsizbár. Városház-tér 9. I. em. 23. u. sz. Váci-utca 30.

Asztalos és kárpított legjobb minőségű

BUTOR

részletfizetésre

Schwarz Lipót és Testvére
kárpitosmester és butorkereskedő butorházában
Budapest, VII., Hárfa-utca 37. sz.
(szajt házukban) Wesselenyi-utca kereszteződésénél.

Fizetési feltételek:

100 kor.-161 200 koronáig havi részlet	—	—	—	10 kor
200	—	—	—	15
300	—	—	—	20
400	—	—	—	25

Kiszámlázásig 10%, csomagolásért 3%. Képes árjegyzékért 60 fillert fizetendő, mely összeg az árjegyzékért visszatérítendő.

Tan- és nevelő-intézet

nyilvánossági joggal
Budapest, Hold-utca 19. sz.
Az intézet 25 év óta áll fenn.

Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelőintézetében, mely államérvényes osztály- és érettségi bizonyítványokat állít ki, a beiratások szeptember 1-én kezdődnek. Azonban már most is lehet előjegyezni.

A növendékek lehetnek bennlakók, felkiosztosok és bejárók. Ertesítővél kívánatra készséggel szolgál az igazgatóság.

Dr. László Mihály, igazgató.

